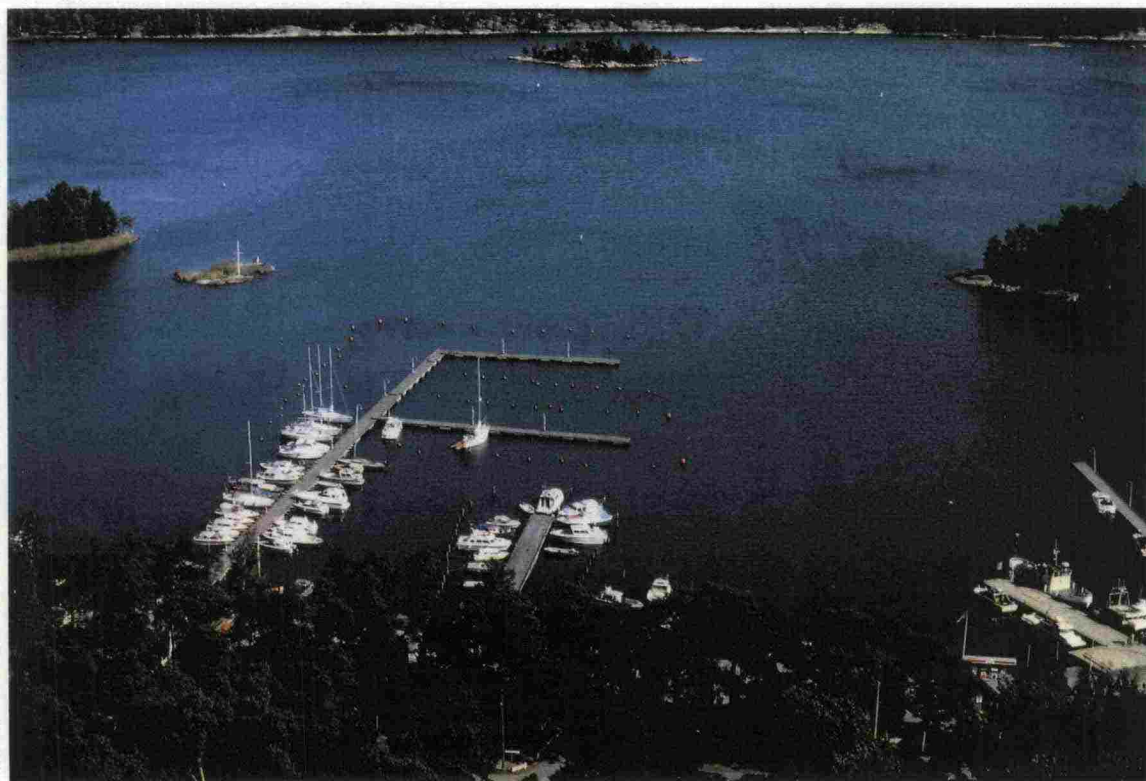

Långfärdsrutter utmed kusten

Utvecklingsplan

Finlands Motorbåtsförbund

Finlands Seglarförbund

 Sjöfartsstyrelsen

Farledsavdelningen
Helsingfors 1994

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	3
INLEDNING	4
1 ALLMÄNT	7
1.1 Rutter och farleder	7
1.2 Hamnät	9
1.3 Information till båtförare	9
2 RUTTBESKRIVNINGAR	10
2.1 Finska viken	10
2.1.1 Färdrutten	10
2.1.2 Inre ruten	11
2.1.3 Yttre ruten	12
2.2 Skärgårdshavet och Åland	12
2.2.1 Färdrutter	12
2.2.2 Inre rutter	14
2.2.3 Rutt i Skärgårdshavets nationalpark	16
2.2.4 Yttre ruten	16
2.3 Bottniska viken	16
2.3.1 Färdrutten	16
2.3.2 Inre ruten	20
2.3.3 Yttre ruten	21
3 RUTTFÖRSLAG	22
3.1 Finska viken	22
3.2 Skärgårdshavet och Åland	22
3.3 Bottniska viken	23
4 HAMNFÖRSLAG	25
4.1 Finska viken	25
4.2 Skärgårdshavet och Åland	27
4.3 Bottniska viken	28
BILAGOR	
Remissinstanser	31
Förslag till långfärdsrutter	36
Båthamnsgruppens klassificering av båthamnar	70

FÖRORD

År 1985 startade regionplansförbunden i Nyland Nylands skärgårds- och kustprojekt. Den första rapporten offentliggjordes på våren 1986. Båttrafik och rörelsen i Nylands skärgård ägnades en särskild utredning. En förrapport publicerades på försommaren 1990 (Nylands regionplansförbunds publikationer 14). Där framlades, att exempelvis båtorganisationerna kunde göra en utvecklingsplan beträffande långfärdsrutter. På hösten 1991 gjorde båtorganisationerna en plan för utbyggande av långfärdsrutterna i Finska viken. Planen publicerades på våren 1992 (Nylands regionplansförbunds publikationer 20). Som en uppföljning av detta arbete har Finlands Motorbåtsförbunds långfärdskommitté och Finlands Seglarförbunds seglingskommitté gjort upp planer för utveckling av långfärdsrutterna i Skärgårdshavet och Åland samt i Bottniska viken. Dessa tre planer har här sammanställts till en utvecklingsplan för långfärdsrutterna utmed Finlands kust. Planen redigeras och utges av sjöfartsstyrelsen. Den lokala båttrafikens och paddlarnas behov har inte tagits med.

Planen är avsedd att vara till hjälp vid utvecklandet av båtturen utmed Finlands kust samt i myndigheternas och andra instansers fortsatta arbete. Finlands Motorbåtsförbund och Finlands Seglarförbund överlät planen till regionplansförbunden i Nyland (Finska viken) och sjöfartsstyrelsens farledsavdelning (Skärgårdshavet, Åland och Bottniska viken) för inhämtande av utlåtanden. Sommaren 1991 och 1992 bads olika instanser yttra sig om planen. På basis av utlåtandena har Finlands Motorbåtsförbund och Finlands Seglarförbund omarbetat sitt förslag och förelägger det nu för berörda parter. Med denna plan som utgångspunkt är förbunden med medlemsföreningarnas lokalkännedom beredda att i samarbete med myndigheterna göra broschyrer och detaljerade planer för utvecklande av långfärdsrutterna.

Helsingfors 4.2 1994

Finlands Motorbåtsförbund
Finlands Seglarförbund

De lokala behoven bildade utgångspunkt för båttruttsprogrammet 1989–97, som utkom 1989. Denna publikation ger i sin tur en heltäckande beskrivning av de farleder, rutter och hamnar som båtturen behöver på sina långfärder. Rutt- och hamnförslagen upptar de åtgärder, som behövs för att åstadkomma ett heltäckande nätverk av långfärdsrutter utmed kusten. Dessa åtgärder är delvis desamma som i det ovan nämnda båttruttsprogrammet.

Rutt- och hamnförslagen är av båtförbunden gjorda förslag. Förverkligandet är delvis myndigheternas och delvis kommunernas sak. **I detta sammanhang har inte tagits ställning till de enskilda förslagens förverkligande, kostnader och tidtabell.** Som ett fortsättningsarbete har hamnförslagen prioriserats genom att gruppera dem i klasser enligt vikt och brådska.

Helsingfors 7.4 1994

Sjöfartsstyrelsen

INLEDNING

För att trygga en systematisk utveckling av båtturen bör stat och kommuner komma överens om entydiga regler för vem som bär ansvaret för olika kostnader. Detta gäller i synnerhet byggande och underhåll av farleder och rutter samt skapande och underhåll av långfärdsseglingens avfallshantering. Sjöfartsdistrikten måste ta ställning till i vilken mån båtföreningar, fiskelag och fiskeföreningar eller andra frivilliga krafter kan delta i planering och utbyggnad av rutterna.

Finlands Motorbåtsförbund och Finlands Seglarförbund har gjort denna plan för utvecklande av långfärdsrutter utmed Finlands kust med tanke på

- båtförare, som under sina långfärder önskar vägledning för att hitta intressanta rutter och hamnar. En erfaren båtförare finner vad han behöver, men också han har behov av fler besökshamnar med övernattnings och service
- att dirigera båttrafiken till farleder, rutter och hamnplatser som samtidigt skonar naturen och beaktar handelssjöfartens behov
- att planera och styra de ekonomiska resurserna i rätt riktning.

Finska viken

Finska vikens kust är ställvis ganska utvecklade med tanke på båtturen. På sina håll har man ändå gjort satsningar, vilka gett goda resultat. Farleds- och ruttnätet i Finska viken är tillfredsställande. Vissa förbättringar behövs dock för att skapa trygga båttrutter.

I Finska viken är besökshamnarna få. Fredrikshamn och Kotka (Sapokanlahti och Santalahti) i Kymmene län har gästhamnar. I Nylands län drivs gästhamnar i kommunal regi i Lovisa, Borgå, Ingå, Ekenäs och Hangö. Därtill finns tre gästhamnar som drivs i privat regi: Kabböle, Jakob Ramsjö och Hangö Smultrongrund. I Helsingfors och Esbo driver tre båtklubbar anspråkslösa gästhamnar i samband med sina hemmahamnar (Skifferholmen, Drumsö och Notudden). Helsingfors och Esbo har inga kommunala gästhamnar, även om sådana planerats. Det ser ut som om Esbo skulle få en privat gästhamn med stöd av staden. För övriga besökshamnars del är situationen nästan lika dålig. Antalet servicehamnar i Finska viken är någorlunda gott, totalt 34 stycken. Men de flesta av dem är inte lämpade för övernattnings, varför förbättringar behövs i synnerhet i detta hänseende. Antalet för båtförare tillgängliga gästbryggor är förvånansvärt litet, totalt 44. Utfärdshamnar finns på kommunernas rekreationsområden, men de är för det mesta reserverade för kommunens egna invånare. I Finska viken finns det endast 17 utfärdshamnar med tillträde för vem som helst. Föreningen rekreationsområden i Nyland har reserverat fem områden lämpade som mål för båtfärder. I nationalparkerna vid kusten finns det 8 utfärdshamnar.

Planeringen av båtturen i Finska viken lider av bristen på information. Ingen har undersökt seglarnas önskemål. Hittills har man nöjt sig med att hänvisa till de utredningar om båtturen i Skärgårdshavet som Åbo universitet utfört, men de ger inte nödvändigtvis den rätta bilden av läget. Många båtförare anser att resan till Hangö är ett nödvändigt ont, som måste klaras av så fort som möjligt. Vyerna öppnar sig först väster om Hangö. Oberoende hemmahamn är det dessutom så att en seglats österut inte är tillräckligt lockande. Det återstår att utreda hur dessa tankegångar inverkar på seglarnas behov. Avståndet mellan Helsingfors och Hangö är för långt för båtutfärder utanför

semesterperioden. Det råder en avsevärd brist på besökshamnar intill de stora bosättningscentren.

Skärgårdshavet och Åland

Skärgårdshavet och i synnerhet Åland, med undantag av dess norra del, är mycket välutvecklat med tanke på båtturen. Båtlivet har ansetts som en del av skärgårdsbefolkningens dagliga liv, då det inbegriper såväl fiske, handel som resor till sommarstugorna. Området står högt i kurs hos både finländska och svenska båtturister. På Åland och i Åboland har man insett att båtturen intar en allt mer framträdande plats bland fritidsintressena och att detta i sin tur blåser liv i näringslivet, men också att båtturen kräver vissa insatser. Också vad långfärdsrutterna beträffar skiljer sig Skärgårdshavet till sin fördel från andra områden. Båtföraren kan röra sig tryggt från plats till plats enligt sina egna önskemål. Vissa riktningar har småningom blivit något av huvudleder och de måste därför framgent tilldelas resurser.

Läget är tillfredsställande för besökshamnarnas del. För gästhamnarnas del är situationen mycket god. Det finns totalt 37 gästhamnar, av vilka inte mindre än 14 är belägna på Åland. För att skapa ett heltäckande nätverk av gästhamnar behövs det en ny gästhamn mitt i Skärgårdshavets nationalpark, en på norra Åland och en i Gustavs inre skärgård. Det växande antalet båtturister kan dock medföra att antalet gästplatser inte räcker till i de nuvarande gästhamnarna. Om dessa inte kan byggas ut blir det aktuellt med att inrätta nya gästhamnar i de populäraste områdena. För andra besökshamnarnas del är läget sämre, särskilt beträffande möjligheterna att övernatta. Det finns 32 servicehamnar med övernattningsmöjlighet. Tio av dem är belägna på Åland. För båtförare avsedda gästbryggor är förvånansvärt få (totalt 64, varav 10 på Åland) då man betänker att området är så vidsträckt och populärt. Utfärdshamnar finns det knappast alls. I hela Skärgårdshavet finns det bara tio fritt användbara utfärdshamnar och på Åland är de endast fyra. Skärgårdshavets nationalpark förfogar över hela sju av utfärdshamnarna. På Åland vill man styra båtturen till anlagda hamnar varför utfärdshamnar inte reserveras. Sålunda är det i Skärgårdshavet och på Åland allmän praxis att stiga i land på basen av allemansrätt.

Det finns flera orsaker till att förutsättningarna för båtturen är så gynnsamma i Skärgårdshavet och på Åland. Området har redan länge varit populärt och därför finns det många som behöver servicen. På Åland har man velat skona naturen, men har också insett att båtturen ger extra ekonomiska resurser, som gör det möjligt att upprätthålla service. Därav följer att man kan hålla byar, butiker och skolor vid liv. Åbo universitets utredningar om båtturen i Skärgårdshavet (Utredning om båtturen 1988, Nagu gästhamn 1989 och Utvärdering av gästhamnarna 1990) har bidragit till att hitta användbara lösningar. Ett betänkligt fenomen ur båtturisternas synpunkt är att vissa gästhamnar bildat kommersiella hamnedjor.

Bottniska viken

Bottniska vikens kust är på många ställen outvecklad med tanke på långfärdssegling. Man har inte ännu i större utsträckning insett att båtlivet blir allt viktigare som fritidssysselsättning, att detta ger näringslivet livgivande injektioner och att båtturen behöver en viss basservice för att utvecklas. Endast utmed Solrutten och i Kemi har man satsat på båtturen och nått goda resultat. De grunda strandvattnen, de många och långa öppna sträckorna gör att farleds- och ruttnätet i Bottniska viken är rätt bristfälligt. Förhållandena skiljer sig helt och hållet från våra andra kuster. Det behövs många förbättringar för att trygga långfärdsrutten skall kunna skapas. Särskilt i Bottenviken behövs en i sjökort och terräng utprickad långfärdsrutt utmed kusten. Om det fanns en sådan, kunde seglarna

hålla ett tryggt avstånd till de grund som sträcker sig från strandlinjen ut mot havet, passera fasta fiskeredskap och få hållpunkter när de söker sig in till hamn från sjön.

Med avseende på besökshamnarna är läget dåligt i jämförelse med andra sjöområden. Kommunala gästhamnar finns i Raumo, Sastmola, Kristinestad, Kaskö, Maxmo och Kemi. Dessutom finns privata gästhamnar i Raumo och Replot. Vid Bottniska viken driver fem båtklubbar anspråkslösa gästhamnar i samband med sina hemmahamnar (Vasa, Jakobstad, Karleby och två i Uleåborg). När det gäller andra besökshamnar är läget nästan lika dåligt. Det är knappt om servicehamnar, endast 24 stycken. De flesta lämpar sig inte för övernattning, varför en utökning och förbättringar behövs särskilt i detta hänseende. Inom detta stora område finns endast 66 gästbryggor. Utfärdshamnar finns i anslutning till de kommunala rekreationsområdena, även om de till största delen är reserverade för den egna kommunens invånare. Det finns endast 17 fritt tillgängliga utfärdshamnar. Ur båtturistens synpunkt är hamnätet alltså ytterst bristfälligt och det behövs systematisk planering för att utveckla det. Å andra sidan finns det många fiskehamnar, som båtturisten åtminstone kan utnyttja som skyddshamnar och som, med relativt små arrangemang, kunde byggas ut med gästplatser.

Planeringen av båtturismen i Bottniska viken lider av bristen på information. Man vet just ingenting om vad båtfolket önskar sig. Hittills har man nöjt sig med att hänvisa till Åbo universitets utredningar om båtturismen i Skärgårdshavet, men dessa ger inte nödvändigtvis den rätta bilden av behoven i andra områden. Lokalbefolkningen har inte upptäckt Bottniska viken som ett område lämpat för långfärdssegling utan tar den kortaste vägen söderut. I synnerhet i Bottenviken seglar man genast över till den svenska sidan. Det 1991 påbörjade Solruttsprojektet är ett uppfriskande undantag i finländska förhållanden. Viss uppföljning har gjorts i fråga om den och som resultat av undersökningarna har standarden på hamnarna i Österbotten kunnat höjas.

1. ALLMÄNT

1.1 RUTTER OCH FARLEDER

De rutter utmed kusten som betjänar långfärdssegling har i den här framställningen indelats i tre grupper: färdrutter, inre rutter och yttre rutter. Man har utgått från olika båttyper och väderleksförhållanden. De nuvarande farlederna och rutterna i skärgården måste också framgent hållas farbara för olika typer av båtar. I närheten av handelshamnar och i själva hamnområdena har man strävat att såvitt möjligt dirigera båttrafiken till andra farleder än de som de stora fartygen nyttjar.

Färdrutterna är huvudfarlederna i ett visst område. Färdrutten är i allmänhet den rakaste och tryggaste leden mellan två viktiga färsmål. Ofta har seglarna under årens lopp sökt sig till den. Det är också förnuftigast att satsa på att utveckla färdrutterna, såvitt inte handelssjöfartens behov eller naturvårdsskäl förutsätter annat. Färdrutterna är planerade med tanke på segelbåtar, varför den fria höjden är minst 18 m och farledsdjupet minst 1,8 m. De kan givetvis också nyttjas av motorbåtar.

De inre rutterna ger, som namnet säger, möjlighet att röra sig med mindre, även öppna, båtar i skyddade farleder. Endast korta avsnitt är farbara för segelbåtar, men som helhet är de alltid lämpliga för medelstora långfärdsmotorbåtar (maximalt djupgående 1,2 m och maximal höjd 3 m). Avvikande farledsdjup och fria höjder omnämns särskilt i denna plan.

De yttre rutterna är avsedda för långfärdsbåtar som kan gå i öppen sjö och som har en erfaren och navigationskunnig besättning. De är bara delvis utprickade i sjökort och i terrängen. Man seglar i öppen sjö enligt vindförhållandena.

De följande ruttbeskrivningarna upptar, på få undantag när, inte sådana båtrutter som främst betjänar lokala behov.

Finska viken

Färdrutten börjar i Virojoki. Segelbåtarnas masthöjd ställer krav på ruttens dragning och många trygga ruttavsnitt är stängda på grund av broar eller ledningar. Därför har rutten måst dras rätt långt ut till havs, vilket gör den utsatt för växlingar i väderleken. Servicen kommer därför för det mesta att ligga på ganska långt avstånd, ofta i slutet av en återvändsgränd och lockar inte seglarna. Man borde därför öka antalet serviceställen invid de yttre båtrutterna i skärgården. Där det varit möjligt har föreslagits skyddade alternativ till de öppna sträckorna. I vissa vindförhållanden bereder segling inga svårigheter, men i motvind kan det vara bäst att gå för motor. Man har också föreslagit vissa tvärgående rutter till serviceställena.

Den inre rutten, som är tryggast vad väderleksförhållandena beträffar, följer fastlandet. På grund av låga broar och ett ibland mycket litet farledsdjup lämpar sig rutten ställvis bara för motorbåtar. Den lägsta bron kan passeras av 3 m höga båtar, medan den grundaste farleden endast lämpar sig för båtar med 1,2 m djupgående. Med några nya ruttavsnitt och förnyande av några broar skapas en helt och hållet skyddad rutt från Virojoki till Ekenäs skärgård förutom den öppna sträckan över Porkalafjärden.

Den yttre ruten går ute till havs. Eftersom kusten är grundfylld, har denna rutt inte kunnat dras nära kusten.

Skärgårdshavet och Åland

Skärgårdshavet är så rikt och mångskiftande att det är omöjligt att göra upp långfärdsrutter som skulle tillfredsställa alla. Det finns mer än 150 hamnar, och båtlederna kan jämföras med ett spindelnät, som förbinder öarna med varandra. Varje båtförare finner sina favoritleder och smultronställen, som han återvänder till år efter år. De långväga seglarna använder andra rutter i Skärgårdshavet än lokalbefolkningen, vars närområden det är fråga om.

Några rutter i ost-västlig och nord-sydlig riktning har valts ut som färdrutter för långfärdsseglaren. Den sydligaste och samtidigt öppnaste färdruten går från Hangö längs isbrytarfaret till Mariehamn, och därifrån runt Åland. En mer skyddad rutt mellan dessa städer går längre norrut via Korpoström och sammanfaller med den tidigare ruten i Föglö. Från Åbo går en färdrutt över Erstan till norra sidan av Korpo, där den sammanfaller med de två andra rutterna. Färdrutterna norrut börjar i Hangö eller Mariehamn och slutar i Nystad.

Som komplement till färdrutterna beskrivs några skyddade inre rutter för att möjliggöra båtfärder också i sämre väder. Man har då stannat för längre kontinuerliga rutter, eftersom det finns oräkneliga lokala rutter, som var och en själv kan hitta i sjökort och sjökortsserier.

Det tredje alternativet, den yttre ruten, går långt ute i Östersjön. Eftersom kusten är grundfylld har denna rutt inte kunnat dras nära kusten. Den går för det mesta på internationellt vatten, där var och en kan röra sig efter eget gottfinnande.

Bottniska viken

I Bottniska viken, där skärgården är smal och ställvis helt och hållet saknas, kan man ofta inte skilja mellan särskilda färdrutter och inre rutter i nord-sydlig riktning. På många sträckor saknas farleder i kustled, och i övrigt är seglaren för det mesta tvungen att ty sig till farleder som är avsedda för handels- och fiskefartyg. Mestadels skyddad av skärgård kan man segla till Stubbens fyr, där sjön öppnar sig och är oskyddad ända till Brahestad, med undantag av en kort, mer skyddad sträcka mellan Jakobstad och Karleby. Man måste mestadels segla i öppen sjö, vilket förutsätter en sjöduglig båt, en navigationskunnig skeppare och gott omdöme. Med bättre utprickning, kunde båtarna följa flottningslederna norrut från Brahestad och ta sig ända till Torneå Røyttä längs delvis skyddade farleder.

Typiskt för den grunda och steniga kusten vid Bottniska viken är att man fiskar nära stranden med fasta fiskeredskap. Det här gör det ofta problematiskt att färdas utmed stranden, eftersom båten ofta måste vända ut till havs (minimiavstånd 1–2 sjömil). Därtill är terrängförhållandena ofta sådana att det blir svårt att bedöma avstånd, vilket försvårar navigeringen. Under senare år har särskilt för motorbåtar lämpliga tvärgående leder till hemmahamnarna utprickats på kommuners och båtföreningars initiativ. För sjösäkerhetens och båtutrustningens utvecklande vore det av allra största vikt att förverkliga en enhetlig färdrutt utmed kusten.

Den inre ruten i Bottenviken möjliggör en serie strandhugg i skydd av skärgården. Detta gör inte färden snabbare, men ger skydd i dåligt väder och bjuder på sevärdheter. Den inre ruten kan anses

sluta i Karleby, därifrån endast högsjödugliga båtar kan fortsätta färden.

Den yttre rutten går långt ute till havs. Eftersom kusten är stenig i söder och grund i norr, har den yttre rutten inte kunnat dras nära kusten utan går för det mesta ute på internationellt vatten.

1.2 HAMNNÄT

Ur långfärdsseglarens synvinkel är nätverket av hamnar bristfälligt. Hamnarna bör därför utvecklas systematiskt. I mellanskärgården och kustområdet behövs det fler besökshamnar. Dessa skulle samtidigt blåsa liv i det lokala näringslivet. Det bör framför allt finnas fler utfärdshamnar, som är öppna för alla. För hamnnätets del föreslås en miniminivå på basen av miljöministeriets direktiv (Klassificering av båthamnar, 2:a upplagan, direktiv 7/1993).

I framställningen tillämpas följande indelning av hamnar:

- **gästhamnar** på en dagsfärds avstånd från varandra. Med segelbåtar som måttstock innebär detta ett avstånd på ca 15–20 sjömil. Målet är redan nått, med undantag för Bottniska viken. Den tilltagande båtturen kan dock skapa behov av nya gästhamnar, om trängseln i de gamla blir för stor. I Bottenviken är behovet av gästhamnar tills vidare inte lika stort, eftersom långfärdsseglarna ännu inte har upptäckt området.
- **servicehamnar** borde finnas på ca 10 sjömils avstånd från varandra. Alla behöver inte erbjuda möjlighet till övernattnig.
- **gästbryggor** borde finnas mellan gäst- och servicehamnarna så att avståndet mellan dessa inte överstiger 10 sjömil. En del av dem kan erbjuda möjlighet till övernattnig i båt eller på land.
- **utfärdshamnar** kunde finnas utanför större tätorter, på ca 10–15 sjömils avstånd från varandra. Det borde också finnas platser där man kan göra strandhugg och vila ut på dagen. I närheten av tätorterna bör det dessutom finnas utfärdshamnar som kan tjäna som mål för korta utflykter.
- **skyddshamnar** bör finnas åtminstone i vardera ändan av längre och öppnare sträckor.

Hamnfunktionerna föreslås till redan befintliga hamnar genom att utöka deras serviceutbud. Hamnterminologin följer miljöministeriets direktiv (Klassificering av båthamnar, 2:a upplagan, direktiv 7/1993). Uppgifterna om nuläget är tagna ur den av miljöministeriet befullmäktigade båthamnsgruppens register. Det nationella hamnnumret på varje enskild besökshamn anges inom parentes i texten efter namnet. Samma nummer används även av sjöfartsstyrelsen i sjökortsserierna och hamnböckerna.

1.3 INFORMATION TILL BÅTFÖRARE

Olika intressegrupper borde redan i detta skede informeras om i planen upptagna i detta nu befintliga rutter och hamnar. Uppgifterna kunde publiceras i båtorganisationernas tidskrifter och i andra branschtidskrifter samt i reklambroschyrer.

Sjöfartsstyrelsen inför farlederna och rutterna i sjökortsserierna och tar dem med i ruttbeskrivningarna. I sin hamnbok ger verket upplysningar om servicen i hamnarna.

Uppgifter om utfärds- och skyddshamnar får publiceras endast med ägarens tillstånd. De publikationer som riktar sig till utlänningar bör innehålla tillräckligt med information om anmälningsplikten och den lagstiftning som gäller militära skyddsområden. De viktigaste delarna av stadgandena för skyddsområdena bör också finnas i inhemska broschyrer då dessa gäller även utlänningar som färdas i finländska fritidsbåtar.

2. RUTTBESKRIVNINGAR

2.1 FINSKA VIKEN

2.2.1 Färdrutten (bilaga 2)

Färdrutten börjar i Virojoki servicehamn (100), men p.g.a. en elledning (8 m) över ån Virojoki och den grunda båtrutten (1,2 m) måste segelbåtar lämnas 2 km utanför tätorten vid Ukkosaari gästbrygga (101). Här börjar en 2,0 m farled, som strax fördjupas till 3,0 m och som går genom gränsszonen och förbi Suur-Pisi utfärdshamn (103) till norra sidan av Mustamaa. Tillstånd krävs för passering av gränsszonen. Vid Mustamaa kan man välja antingen en inre eller en yttre färdrutt allt efter väderlek och servicebehov. Den mer skyddade rutten följer den inre rutten norr om Kuorsalo längs 4,3 m och 4,0 m farlederna mot gästhamnarna i Fredrikshamn (120, 122). Rutten går vidare norr om Kuutsalo via Svensksund till Kotka (129) och Mussalo Santalahti (132) gästhamnar och möter den yttre färdrutten norr om Pyttis Fagerö. Den yttre färdrutten följer 7,3 och 10,0 m farlederna söder om Kirkonmaa, därifrån man kan vika av till Aspö servicehamn (115). Rutten går vidare söder om Rankö mot servicehamnen på Pyttis Fagerö (135).

Från Pyttis Fagerö västerut följer färdrutten 5,8 m och 9,0 m farlederna. I höjd med Orregrund kan man vika in på 6,0 m farleden och via Svartholms gästbrygga (146) komma till Lovisa gästhamn (151) eller gästbrygga (150). Färdrutten fortsätter vidare mot Pellinge, och strax före Lillfjärdens utfärdshamn (157) kan man, om vädret kräver det, välja ett skyddat alternativ längs 4,2 och 3,0 m farlederna förbi Sunisund servicehamn (158) till söder om Emsalö. En öppnare rutt går förbi Sandö utfärdshamn (161), söder om Pellinge och Emsalö och vidare söder om Onas längs 4,5 m farleden ut på Sibbofjärden. Vid behov kan man vika av till Fagerö utfärds- och skyddshamn (176) i Sibbo.

Man kan också göra en avstickare till Borgå gästhamn (171) längs 3,5 m farleden öster om Emsalö. Vid Haiko gästbrygga (168) blir farleden 1,9 m djup. Hammars servicehamn (169) passeras under färden. Västerut från Borgå går rutten norr om Emsalö förbi Kuggsunds servicehamn (173) och vidare längs 7,0 m farleden väster om Kalvö. Rutten går vidare söder om Kitö och Löparö i 2,4 m faret till Sibbofjärden, där man kommer tillbaka till den egentliga färdrutten. Det bästa sättet att passera Helsingfors är att utnyttja 9,0 m faret mellan Mjölö och Skanslandet till Gråhara fyr. För ett besök i Helsingfors kan man vika in till gästhamnarna i Havshamnen (210) eller Drumsö (215). Bryggor närmare centrum finns vid Norra kajen (204), Salutorget (206) och Blekholmen (207).

Från Gråhara fyr följer färdrutten 9,0 m faret söder om Stora Enskärs fästning till norra sidan av Kytö fästning. I Esbo kan man vika av till Notuddens gästhamn (227) eller Gåsgrundets utfärds- och skyddshamn (236). Från Kytö går rutten vidare till Porkkala udd, där man kan vika av till Stora Brändö (240), Källvik (238), Stor Svartö (239), Järvö (242) och Bylandets (244) utfärds- och/eller skyddshamnar, kommunala rekreatiomsområden och Dragesvikens servicehamn (243). Färdrutten går över Porkalafjärden längs 10,0 m faret. Alternativt kan man passera Porkalafjärden längs den

inre ruten i 5,5 m faret söder om Obbnäs och norr om Vormö. Från denna rutt kan man vika av till Ingå (249) eller Jakobshamns (250) gästhamnar. Genom Ingå skärgård kan man följa antingen Barösundsfaret eller det krokiga 3,7 m faret förbi Bågaskär. I Barösund finns servicehamnar och gästbryggor (253, 254, 256). Dessa alternativa farleder möts söder om Strömsö, därifrån man kan vika av till Sandnäsudd servicehamn (264).

Färdrutten går vidare förbi utfärdshamnarna i Ekenäs nationalpark (287, 288, 289) och förgrenar sig vid Busö till ett sydligt och nordligt alternativ. Från det norra alternativet kan man väster om Älgö vika av till Byxholmens utfärdshamn (290) och vidare norrut till Ekenäs gästhamn (275). Rutten går vidare mot Hangö i det 5,5 m djupa inre faret. Det öppnare sydliga alternativet går norr om Jussarö och vidare i 8,5 m faret till gästhamnarna i Hangö (291, 292). Efter att ha rundat Hangö udd följer färdrutten 9,0 m faret direkt över Hangö västra fjärd till Hitis skärgård.

2.1.2 Inre ruten (bilaga 2)

Den inre ruten börjar i Virojoki servicehamn (100), därifrån den går längs ån Virojoki (genomfarten begränsas av 8 m luftledning) förbi Ukkosaari gästbrygga (101) och vidare genom gränzonen och förbi Suur-Pisi utfärdshamn (103) till norra sidan av Mustamaa. Tillstånd behövs för passering av gränzonen. Från Mustamaa vänder rutten mot nordväst och går norr om Kuorsalo i 4,3 och 4,0 m faren mot Fredrikshamns gästhamn (122). Rutten går vidare i 4,6 m faret norr om Kuutsalo och under 6 m Hallinsaaribron till Kotka Kalaranta servicehamn (127).

I Kotka hamn begränsas färden av Kivisalmibroarna (4,3 m) och av den grunda farleden (0,9 m) väster om hamnen. Kotkansaari kan rundas söderifrån, varvid färden begränsas av Norssalmibron (5 m). Rutten går vidare i 1,5 m faret norr om Mussalo under Vasikkasaaribron (4 m) till Äyspäänselkä. Därifrån fortsätter den i 1,2 m faret via Spjutsund (brohöjd 4,9 m) norr om Mogenpört till den steniga Abborrforsfjärden. Härifrån går färden vidare förbi Kirmosunds gästbrygga (145) till Lovisavikens mynning, där Svartholms fästning med gästbrygga (146) ligger. På denna sträcka begränsas färden av Jomalsundsbron (5 m) och den till Lovisa kärnkraftverk ledande låga och smala Kirmosundsbron (3 m). En båtrutt som leder förbi Kirmosundsbron finns utprickad i sjökortsserien.

Efter Lovisa gästhamn (151) fortsätter den inre ruten från Svartholm till 4,0 m faret norr om Kejvsalö, därifrån den går vidare i 3,7 m faret till Kabböle gästhamn (156). Före Kabböle kan man vika av till gästbryggorna på Rönnäs rekreationsområde (154) och Backstensstrand (153) i Pernå. Rutten går vidare förbi Lillfjärdens (157) och Bockhamns (159) utfärdshamnar till Sunisunds servicehamn (158) och Sandholmens gästbrygga (162). Om båten kan passera under 3 m bron över Fladan, kan man efter Sunisund gira norrut och gå i det helt skyddade, uppmuddrade och i sjökortsserien inprickade 1,2 m faret till Haikofjärden. Annars måste man segla över den för vindar och vågor öppna Äggskärsfjärden, förbi Äggskärs utfärdshamn (164) och vidare öster om Emsalö till Haikofjärden. Härifrån kan man fortsätta färden förbi Hammars servicehamn (169) till Borgå gästhamn (171). Från Borgå går rutten förbi Kuggsunds servicehamn (173) till Svartbäcksfjärden väster om Emsalö. Om den planerade 1,2 m farleden blir verklighet, skulle den fortsätta i sundet mellan Kitö och Spjutsund i skydd av skärgården till Nordsjö servicehamn (187) i Helsingfors. De båtar som inte går under 2,4 m bron i sundet måste runda söder om Löparö för att vid Kalkstrands gästbrygga (178) komma till den ovan nämnda ruten.

Helsingfors kan passeras längs 2,4 m farleden via Hästnässund, över Kronbergsfjärden, genom sundet mellan Stora Räntan och Ugnsholmen samt förbi Rönnskär och Melkö. I Hästnässund

begränsas den fria höjden (3,5 m) av den osäkert fungerande rörliga bron. För ett besök i Helsingfors kan man vika av till gästhamnarna i Havshamnen (210) eller på Drumsö (215). Närmare centrum finns det bryggor i Hagnäs (5 m bro) (203), Norra kajen (204), vid Salutorget (206), på Blekholmen (207) och i Sandviksbassängen (214). Esbo kan passeras genom att man går direkt till Pentala längs den skyddade leden norr om Karlö, om båten ryms under 3,7 m bron över Svinösund. Annars måste man följa en rätt öppen rutt söder om Karlö till Pentala. I Esbo kan man göra en avstickare till Notuddens gästhamn (227) och till Gåsgrundets utfärds- och skyddshamn (236).

Från Pentala följer den inre rутten den smala och slingrande 1,5 m farleden utmed Porkala ostkust. På vägen kan man göra en avstickare till Stora Brändö (240), Källvik (238) och Stor Svartö (239) utfärds- och/eller skyddshamnar eller till de kommunala rekreationsområdena. I Porkala kan man vika av till Dragesvikens servicehamn (243). Efter Porkala udd följer ruttens enda öppna sträcka, som är gemensam för den inre färdrutten och den inre rутten. Här finns inget skyddat alternativ. Efter Porkalafjärden börjar vid Vormö en skyddad sträcka, därifrån man kan vika av till Ingå (249) eller Jakobshamns (250) gästhamnar. Rутten går vidare västerut förbi Älgsjö utfärdshamn (251) och vidare till Barösunds servicehamn (253) och gästbryggor (254, 256). Efter Barösund kan man vid Strömsö vika in till Sandnäsudds servicehamn (264), där en smal och skyddad 3,0 m farled börjar. Den leder förbi Rösunds (267) och Boxby (270) servicehamnar ända till Lappviks servicehamn (283), därifrån man i sin tur kan vika av till Ekenäs gästhamn (275).

Från Lappvik går rутten vidare till Hangö längs den oskyddade 3,7 m farleden, som senare blir 3,0 m djup. Efter Hangö gästhamnar (291, 292) fortsätter man i 1,8 m faret till Hangö västliga fjärd. Den inre rутten går söder om Padva i 7,3 m faret mot nordost och vidare till servicehamnen (298) på östra stranden av Bromarv by. Ett annat alternativ är att ta 1,2 m båtrутten väster om Padva och sedan 7,3 m faret för att vika av söder om Finby förbi Skata gästbrygga (310) och från norr komma till gästbryggan (312) på västra stranden av Bromarv by.

2.1.3 Yttre rутten (bilaga 2)

Den yttre rутten följer rätt långt den finländska territorialvattengränsen och beskrivs därför inte i detalj. Man seglar i öppen sjö efter vindförhållandena. Om det är fråga om en färd mellan två finländska hamnar, kan start och ankomst ske var som helst. Är man på väg till eller från utlandet måste man följa de officiella tullvägarna och iaktta pass- och tullformaliteter.

2.2 SKÄRGÅRDHAVET OCH ÅLAND

2.2.1 Färdrutter (bilaga 2)

Från Hangö via Jurmo och Kökar till Mariehamn

Efter att ha passerat Hangö udd följer färdrутten 9,0 m faret över Hangö västra fjärd i riktning mot Hitis skärgård. De första hamnarna är Vikare gästbrygga (299) och gästbryggorna i Hitis kyrkby (300). Under färden västerut finns det två gästhamnar i Rosala (303, 304) alldeles intill farleden. Det är också möjligt att vika av mot norr till Dalsbruks gästhamn (318) eller till Stora Ängesö gästbrygga (321). Rутten följer sedan isbrytarfaret västerut. Övernattnings- och ankarplatser på denna sträcka är på södra sidan av farleden Vänö servicehamn (308), Yxskärs utfärdshamn (508) samt Borstö (512) och Jurmo (525) gästbryggor. Man kan också vika av mot norr till exempelvis Tunnamns (329), Trunsö (519) eller Aspö (504) gästbryggor, Nötö servicehamn (500) eller Björkö

utfärdshamn (523). Vid Jurmo kan man vända in på 7,3 m farleden norrut och komma till färdrutten som går via Korpoström. Längst ut i havsbandet kan man besöka fyr- och fästningsön Utö och dess servicehamn (529).

Från Bokulla fyr följer färdrutten 13,0 m faret mot nordväst tills man kommer till 5,2 m faret, som leder till Helsö (532) och Sandviks (534) gästhamnar på norra sidan av Kökar. Man kan också göra en avstickare till Karlby gästhamn (536) mitt på Kökar. Från Kökar fortsätter färdrutten norrut längs 6,4 m farleden förbi Husö gästhamn (540) och vidare i 1,8 m faret, som börjar vid Sälsö, västerut norr om Degerö till Degerby gäst- och servicehamnar (571, 570). Under färden kan man göra en avstickare till Sottungalandets servicehamn (545). Motorbåtar kan från Kökar välja 2,4 m farleden, som börjar väster om Kökar och leder till Degerby gästhamn genom Föglö. På denna sträcka begränsas genomfarten av den 5,0 m höga Gollandssundsbron.

Från Degerby följer färdrutten 7,3 m farleden via Ledsund till Mariehamn, där det finns två gästhamnar att välja mellan (578, 583). Inloppet till Österhamn (578) västerifrån längs 2,5 m faret begränsas av den 5,3 m höga Järsöbron. För att nå Österhamn måste segelbåtar därför vika in från Rödhamn till 3,7 m faret öster om Järsö. Från Mariehamn fortsätter färdrutten till Eckerö och dess gästhamnar Notviken (587) och Käringsund (589). Med motorbåt kan man ta en genväg till norra Åland längs 2,1 m farleden via det vackra Marsund med Öra servicehamn (593). I sundet begränsas genomfarten av en 8 m hög bro. Färdrutten möter motorbåtsrutten i norra ändan av Marsund. I hård vind kan motorbåtar söka skydd vid Hellö gästbrygga (597), som ligger söder om 5 m bron.

Färdrutten följer Ålands nordkust längs 7,3 m och 5,5 m djupa far. Norra Åland är kargt och nästan obebott. Vid rutten finns endast Karvikens gästbrygga (599) och Hamnsundets gästhamn (600). I Bomarsund finns Notvikens (560) servicehamn. Från Bomarsund kan man färdas längs 6,4 m farleden förbi Prästösunds servicehamn (557), vidare öster om Lumparland, förbi Långnäs gästhamn (555) till Degerby eller följa färdrutten mellan Mariehamn och Nystad.

Från Hangö via Korpoström till Mariehamn

Efter överfarten av Hangö västra fjärd leder en färdrutt från Hitis i 7,3 m faret norrut till Jungfrusund med Högsåra servicehamn (324) och Kejsarhamns gästbrygga (323). Efter Jungfrusund följer färdrutten 5,0 m farleden mot nordväst och Korpoströms gästhamn (487). Under resan kan man vika av till Helsingholms (331), Gullkrona (475), Stenskärs (478), Brännskärs (480), Humleholms (483) och Rumars (486) gästbryggor. Från Korpoström kan man fortsätta över Skiftet i västlig riktning mot Husö eller vid Kråkskär gira mot sydväst längs 13 m faret mot Kökar. Vardera alternativet leder till den färdrutt som fortsätter till Mariehamn och som beskrivits i föregående avsnitt.

Från Åbo till Korpo

Från Åbo gästhamn (388) går färdrutten söder om Runsala. Där kan man vika av till Beckholmens gästbrygga (391), Härköläntlahti gästhamn (392) och Santalanlahti servicehamn (394). Innan man kommer ut på Erstan kan man också göra avstickare till Tammisto (397) och Satava (399) servicehamnar. Erstan passerar man öster och söder om Rimito utmed 13 m farets kanter och ser upp för Sverigebåtarna. I synnerhet segelbåtar bör undvika farlederna med livlig yrkestrafik. Innan man kommer ut på Skiftet genom sundet mellan Houtskär och Korpo kan man på Korposidan vika in till Galtby fiskehamn (450), Verkans gästhamn (493), Elvsö servicehamn (494) och på

Houtskärssidan Kittuis gästbrygga (466). Vid Kråkskär ute på Skiftet möter rutten färdrutten via Korpoström.

Från Hangö via Nagu till Nystad

Från Hangö följer man till en början den färdrutt som går via Korpoström. Från norra ändan av Jungfrusund kan man fortsätta rakt norrut via Höglands utfärdshamn (335) och Pargas ports servicehamn (337) ut på Erstan förbi Airisto gästhamn (435). Från Erstans södra del tar man någon av farlederna västerut. Då kan man vika av till Ernholms servicehamn (437) eller Nagu gästhamn (439). Från Ominaisfjärden följer färdrutten 7,3 m faret mot nordväst och 10,0 m farleden till Gustavs.

Ett annat alternativ från Jungfrusund är förbi Helsingholms (331) och Gullkrona (475) gästbryggor och 10,0 m faret norrut genom sundet mellan Korpo och Nagu. Norr om Innamo kommer färdrutten ut i 10,0 m farleden som den följer i nordvästlig riktning. Från Löpö går färdrutten i 5,5 m faret via Lypertö Ström utmed västra sidan av Kaurissalo. Därifrån kan man göra avstickare till Parattula servicehamn (613), Lootholma (680), Kivimaa (685), Kevo (690) och Kekoniitty (695) gästbryggor eller följa 10 m faret söder om Vartsala förbi Osnäs gästhamn (674). Från Varestusholmarna går färden vidare i riktning mot gäst- och servicehamnarna (704, 706, 703, 705), gästbryggan (701) och utfärdshamnen (700) i Nystad.

Från Mariehamn till Nystad

Från Mariehamn Österhamn (578) följer färdrutten 2,5 m faret österut genom Lemströms kanal till Lumparn. I kanalen finns en bro med 3,5 m fri höjd. Den öppnas vid jämna klockslag. En färd över Lumparn kan kombineras med besök på Kastelholms slott (563) eller i Godby (564). Efter Ängö sund följer färdrutten 4,8 m faret söder om Bergö till Delet. Med motorbåt kan man passera 3 m bron och vika av till Bomarsunds servicehamn (560) och Vargata gästbrygga (603) och vidare under 7,5 m bron och ta rutten söder om Vårdö till Delet, där de två ruttalternativen möts. Efter att ha passerat Delet kan man gå in i Remmarina gästhamn (639).

Färdrutten går vidare förbi Enklinge servicehamn (641) och vidare i 2,1 m faret väster om Fiskö och norr om Jurmo till norra Skiftet. En annan möjlighet är att gå norr om Kumlinge längs 4,8 m faret österut via Lappo gästhamn (645) till Skiftet. Färdrutten fortsätter norrut över Skiftet, varvid man kan göra avstickare till Torsholms (647) och Osnäs (674) gästhamnar eller Brändöby (649), Åva (666) och Jurmo (668) servicehamnar. Rutterna möts söder om Katanpää och väster om Kaurissalo möter de färdrutten från Hangö. Längs denna fortsätter färdrutten till gäst- och servicehamnarna (704, 706, 703, 705), gästbryggan (701) och utfärdshamnen (700) i Nystad.

2.2.2 Inre rutter (bilaga 2)

Från Hangö via Åbo och Teersalo till Nystad

Efter att ha passerat Hangö udd fortsätter inre rutten norrut längs 8 och 7,3 m farlederna. Vid Padvalandet kan man längs 2,4 m faret ta sig till Lammala servicehamn (315) eller fortsätta med 8 m faret till Dalsbruks gästhamn (318), varifrån man kommer till de ovan beskrivna färdrutterna. Fortsätter man norrut, kan man vika in till Skata (310) och Bromarvs (312) gästbryggor före

Vestlax gästhamn (342) och Förby servicehamn (344). Om båten går under den 3,3 m höga Finbybron, kan man gå via gästbryggan (349) i Finby kyrkby eller Hästö gästbrygga (346), som erbjuder båtservice. Rutten går vidare genom Strömma kanal, där den fria höjden under den öppningsbara bron är 3,5 m. Med Mathildedahls gästhamn (351) eller Tykö servicehamn (353) som utgångspunkt kan man besöka Tykö strövområde. Från norra ändan av Kimitoön kan man vika av till Kokkila servicehamn (358) där färjtrafikens vågor ger besvär eller följa 1,9 m farleden förbi Vuohensaari gästbrygga (355) till Salo gästbrygga (356) innan man fortsätter västerut under en 16 m hög bro. Efter bron kan man stanna vid Eknäs gästbrygga (361). Rutten går vidare förbi Rantola servicehamn (363) till norra sidan av Sandö, därifrån man kan fortsätta västerut till Pargas eller gira norrut och följa 1,2 m båtutturen mot Åbo. Kustö kan rundas på norra sidan längs 1,2 m båtutturen under en 4,5 m hög bro. På vägen kan man göra avstickare till Piikkiön Venekeros gästbrygga (383), bryggan vid Kustö fästningsruiner eller Hovirinta gästbrygga (385). Före ankomsten till Åbo måste man passera en 3 m hög bro öster om Hirvensalo. Vid den kan man vika av till Hirvensalo (387) eller Korpolaibackens (386) servicehamnar innan man kommer fram till Åbo gästhamn (388).

Från Åbo fortsätter den inre rutten norr om Runsala till Nådendals gästhamnar (404, 405). Från nordöstra hörnet av Luonnonmaa börjar ett 2,1 m far förbi Hahdenniemi servicehamn (402), Merimasku (415) och Teersalo (419) gästhamnar samt Hakkenpää servicehamn (605) till Gustavs. Den lägsta bron på den här sträckan är den 4 m höga Runsalabron. En alternativ rutt till Hakkenpää går söder om Runsala över Erstan längs 1,8 och 3,4 m farlederna förbi Röölä (424) och Teros (427) servicehamnar och vidare förbi Velkuanmaa (622) och Palva (620) gästbryggor. Den inre rutten fortsätter öster om Kahiluoto och Kaurissalo där färden begränsas av den 12,5 m höga Kaitainenbron. Under resan kan man vika av till Patakahja (608) och Vasikkaluoto (611) gästbryggor. I Kaitainen kan man besöka ett serviceställe (607) som inretts i en gammal trålar. Den inre rutten sammanfaller med färdrutten vid Varestusholmarna, därifrån den går vidare till Nystad.

Från Åbo via Iniö och Korpo till Pargas

Från Åbo kan man ta den ovan beskrivna inre rutten till Iniö två gästhamnarna (626, 627) och passera gästhamnarna i Nådendal (404, 405), Merimasku (415) och Teersalo (419) samt Hakkenpää servicehamn (605). Från Teersalo fortsätter man färden till Löpö, vänder söderut längs 2,4 m farleden och kommer norr ifrån under 12 m ledningar till Iniö. Mastförsedda båtar kommer till Iniö gästhamnar via Kolkosund. Den sydligare rutten leder till gästhamnen i Keistiö (633). Under färden passeras 12 m höga luftledningarna. Vill man besöka den åländska skärgården, är den kortaste vägen till Torsholma (647) och Lappo (645) gästhamnar den norr om Keistiö begynnande 3,5 m farleden via Nåtö över Skiftet.

Söder om Keistiö kan man besöka Iniö västra skärgård genom att följa 3,5 m farleden till södra sidan av Härkluo och vidare i 2,4 m faret mot sydost. Rutten fortsätter söder om Kivimo längs 3 m farleden till gästhamnen i Houtskär Näsby (461). Från Näsby fortsätter man förbi Vadvikens gästbrygga (464) till Kittuis gästbrygga (466), där man allt efter vindförhållandena väljer en rutt söder eller norr om Korpo och Nagu till Kalkholms gästhamn (370) i centrum av Pargas. Vid den sydligare rutten ligger Verkans (493) och Korpoströms (487) gästhamnar och Gullkrona gästbrygga (475). Vid den nordligare rutten ligger Galtby fiskehamn (450), Sjalö brygga, Nagu (439) och Airisto (435) gästhamnar samt Sattmarkssundets gästbrygga (375). Från Pargas kan man ta den skyddade 1,5 m farleden via Hessund till Åbo, varvid Norrby gästbrygga (380) passeras under färden.

2.2.3 Rutt i Skärgårdshavets nationalpark

Skärgårdshavets nationalpark är inget enhetligt område utan består av statsägda områden inom givna gränser. Sevärdheterna inom parkområdet kan nås från olika startplatser. Här beskriven rutt, som inte finns i kartbilagan, börjar i Hitis och går motsols genom området. Färden kan inledas och avslutas var som helst. Nationalparkens brochyr är en bra guide under färden.

Den som kommer österifrån kan starta i Rosala, där det finns två gästhamnar (303, 304). Därifrån kan man vika av till Kasnäs, där parkens ena naturum, Blåmusslan, är beläget. Från Kasnäs fortsätter ruten via Högsåra servicehamn (324) till Höglands utfärdshamn (335). Ruten fortsätter vidare förbi gästbryggorna i Gullkrona (475) och Stenskär (478) till Berghamn (482), där man kan förtöja antingen vid nationalparkens brygga eller i byhamnen. Från Berghamn går färden vidare förbi Boskärs utfärdshamn (498) till Jurmo gästbrygga (525). Under färden kan man vika in till Nötö servicehamn (500), Aspö gästbrygga (504) och Björkö utfärdshamn (523).

Den egentliga ruten fortsätter från Berghamn förbi Rumars gästbrygga (486) till Korpoströms gästbrygga (487). Parkens andra naturum kommer att byggas här. Från Korpoström går färden vidare till Brunskärs gästbrygga (491). Under färden kan man göra en avstickare till Stora Hästö (490) och Konungsskärs (489) utfärdshamnar. Från Brunskär kan man vika av till Österskärs byhamn på väg till Jurmo gästbrygga (525). Om vädret tillåter kan man före Jurmo besöka servicehamnen (529) på lots- och befästningsön Utö. Från Jurmo går ruten vidare till Björkö utfärdshamn (523), därifrån man kan vika av till Nötö servicehamn (500) eller Trunsö gästbrygga (519) före Borstö gästbrygga (512). Från Borstö går färden vidare via Yxskärs utfärdshamn (508) till Vänö servicehamn (308) eller Tunnamns gästbrygga (329) innan man återvänder till Rosala (303, 304), där färden inleddes.

2.2.4 Yttre ruten (bilaga 2)

Den yttre ruten följer rätt långt den finländska territorialvattengränsen, varför den inte beskrivs i detalj. Man seglar i öppen sjö efter vindförhållandena. Går färden från en finländsk hamn till en annan, kan start och ankomst ske var som helst. Är man på väg till eller från utlandet måste man följa de officiella tullvägarna och iaktta pass- och tullformalitetserna.

2.3 BOTTNISKA VIKEN

2.3.1 Färdruten (bilaga 2)

Bottenhavet

Kommer man österifrån, går färdruten till Bottenhavet via Lypertö Ström. Kommer man söder- eller västerifrån, går färdruten från Skiftet rakt till Mustaklupu väster om Kaurissalo, därifrån den fortsätter i 3,6 m faret mot nordost till Vähä-Varestus och vidare norrut öster om Putsaari och Nurminen. Under färden kan man göra avstickare till gäst- och servicehamnarna (704, 706, 703, 705), gästbryggan (701) och utfärdshamnen (700) i Nystad. Vid Lökö båk sammanfaller ruten för en stund med 9 m faret för att efter Kajankulma sektorfyrt fortsätta längs 5,5 m faret norrut. Från Lökö kan man ta 3,6 m faret mot nordost förbi Pitkälüoto fiskehamn, som fungerar som skyddshamn. En 2 m djup farled går till Santtio (717), Pyhämaa (710) och Pyhäranta (713, 714) gästbryggor, och 3,6 m faret fortsätter runt Verknäs udde vidare till gäst- och servicehamnarna (720,

722, 723) i Raumo.

Den tidigare nämnda 5,5 m farleden slutar vid Raumo fyr, därifrån man med hjälp av kompass fortsätter väster om Nurmeksen matala och Kalla på rättvisande kurs 20°, tills man kommer till 4,6 m faret norr om Iso-Pietari. På vägen bör man ge akt på fiskeredskap väster om Kalla och Iso-Pietari. Sträckan från Raumo fyr till Iso-Pietari är ca 13 sjömil och kräver precision vid dålig sikt.

Färdrutten fortsätter skyddad öster om Birsskär och Rövarskär mot Säbbskär. På Rövarskär finns Säpin Seudun Purjehtijats hamn och Birsskärs sjöbevakningsstation. Öster om farleden finns på Vähä-Huilkari Luvian Venekolmios utfärdshamn (730). Ett stort grund breder ut sig öster om Säbbskär, varför man måste passera skäret omsorgsfullt. Efter detta följer en oskyddad sträcka på ca 8 sjömil norrut mot Kaijakari fyr. Under färden kan man göra en avstickare till Räfsö servicehamn (734).

Från Kaijakari går färdrutten vidare öster om Lilla Enskär och Stora Enskärs utfärdshamn (741), varefter den yttre färdrutten fortsätter med en öppen sträcka, som fordrar stor precision, till västra sidan om Skarvörarna. Från Fädikari västremmare skall man försiktigt ta sig längs 2,7 m faret (4,6 m 1994) genom ett vidsträckt område med ryssjor. Irrar man sig ur farleden, fastnar man i fiskeredskapen, som man måste lyckas följa i rätt riktning. Man kan avvika från rutten längs 3,6 m faret mot nordost till gäst- och servicehamnarna (747, 748) i Sastmola. Väster om Skarvörarna sammanfaller 2,7 m farleden med 4,5 m farleden som leder mot nordost, och rutten blir åter lätt att navigera. Alternativt kan man ta den inre färdrutten längs 3,6 m farleden, som börjar vid Stora Enskärs utfärdshamn (741) och fortsätter väl utprickad öster om Seliskeri utfärdshamn (742) mot norr genom ett mycket stenigt område. Man kan göra en avstickare längs en 1,5 m djup båtrutt till Haranlahti servicehamn (744). Rutten passerar öster om Skarvörarna. Från Skarvörarna kan man vika av till Sastmola gäst- och servicehamnar (747, 748). Därefter sammanfaller rutten med 4,5 m faret från Sastmola och möter den yttre färdrutten strax före Kasaböle fiskehamn.

Härefter leder färdrutten förbi Yttergrunds fyr. En 1,5 m djup båtrutt leder till utfärdshamnen (750) på Yttergrund, rundar Sideby udd och leder till Kilens servicehamn (752) för att fortsätta i 3,3 m faret yttre vägen till Höijerstens lysboj. Från Höijersten fortsätter rutten i 6,1 m faret mot nordost till Härkmeri båk, därifrån man kan vika av till Kristinestads gäst- och servicehamnar (759, 757). Färdrutten leder vidare mot nordväst. Efter att ha korsat 12 m faret följs 4 m farleden, därifrån man vid Sälgrund kan göra en avstickare till Kaskö gäst- och servicehamnar (763, 762). Enklast vore det att från Höijersten fortsätta i rättvisande kurs 343°, varvid man öster om Storgrund kommer till den dåligt utprickade 4 m farleden, men man blir då tvungen att väja för fiskeredskap på båda sidorna om tvärgående inlopp till hamnarna. Därtill skall man se upp för Strömmingsbrotten. Efter Kaskö finns för segelbåtar lämpliga servicehamnar först i Vasa.

De som gjort en avstickare till Kaskö kan fortsätta längs 3 m inre rutten mot norr och återvända norr om Järvö till den ovan nämnda 4 m farleden. Färdrutten går vidare, delvis skyddad av skärgården, förbi Öskata fiskehamn och gästbrygga (765) och vidare till västra sidan av Grytskäret med Gåshällans utfärdshamn (768). Norr om Södra Björkö går en 1,5 m båtrutt till Storkorshamns fiskehamn och gästbrygga (779). Färdrutten leder vidare längs en rätt väl utprickad farled genom ett ganska stort stenigt område mot Molpe Hällorna där man vid behov kan söka skydd vid sjöbevakningens patrullstation. Från Molpe Hällorna vänder rutten österut i skydd av skärgården. I norra ändan av Bredskäret finns en gästbrygga (781). Man kan också lägga till vid den gamla färjehamnen på Bergösidan som i allmänhet erbjuder en relativt skyddad förtöjningsplats vid nordlig

vind. Till Åminne servicehamn (hamnassängen 1,5 m) (792) kommer man från norra delen av Bergöfjärden längs en 1,8 m båtrutt som börjar vid Sillgrunds skyddshamn. Övernatta kan man också vid gästbryggan i Långskärs fiskehamn (797).

Färdrutten går vidare mot norr och från Storhästen följer den 9 m farleden till Vasa. Från denna farled kan man vika av antingen vid Nagelprick övre till 3,5 m farleden eller först vid Vasklots västra udde till 4,2 m farleden, om man vill besöka gäst- och servicehamnarna (803, 802, 807) och gästbryggorna i Vasa (801, 805). Man kan också ta av västerut till 7 m farleden, som snart övergår i en 4 m farled och leder till bryggan i Rönnskärs utfärdshamn (785). Från Rönnskär leder en farled ut till den yttre ruten.

Från Nagelprick nedre fortsätter färdrutten mot nordväst eller norr. Mot nordväst leder en 4,5 m farled, därifrån man vid Vallgrunds sjöbevakningsstation kan ta av till Bullerås gästbrygga (hamnassängens djup 1,4–1,6 m) (812). Här möter färdrutten igen 9 m faret vid Vasa fyr. Den som är på väg till den yttre ruten, Valsörarna eller Sverige fortsätter längs 9 m faret ut på sjön. Den 9 m djupa färdrutten norrut förvandlas väster om Nagelprick nedre till 4 m och fortsätter österut. Vid Kopparfuruskar vänder den norrut med 4,8 m djup mot sundet mellan Replot och fastlandet. Färden fortsätter förbi gästbryggan (811) vid Replots färjhamn till den egentliga gästhamnen (819), som är belägen invid Replots fiskehamn, drygt 2 sjömil norr om färjhamnen.

Bottenviken

I Bottenviken går färdrutten över Replotfjärden mot nordost längs 4,8 m farleden. Från Enstensgrundets kummel kan man fortsätta norrut till skyddshamnen på Ritgrunds fyrholme (hamnassängens djup 1,4 m), därifrån man antingen kan vända västerut förbi Björköby nya fiskehamn (inloppets djup 4,0 m) (818), till Valsörarna eller segla mot nordost till den yttre ruten. Den egentliga färdrutten vänder österut vid Enstensgrundet in på 4,2 m farleden, från vilken man kan vika av längs en 2,8 m båtrutt till Furskärs gästbrygga (821) under en 7 m ledning. Vid samma ställe kan man också ta av till den inre ruten, varvid man måste passera den 3 m höga Köklotbron. Från färdrutten kan man vika av söder om Kummelgrundets nedre linjemärke till Djupkastets skyddshamn. I samma vik finns Wasa Segelförenings klubbhamn.

Färdrutten fortsätter längs 3,8 m farleden, som gör en krok mot norr för att sedan igen vända mot öster. En båtrutt tar av norrut mot Mickelsörarna, ett stenigt men populärt utflyktsområde. Vid samma ställe möts färdrutten och den från söder kommande 1,2 m djupa inre ruten förbi Petsmo fiskehamn och gästbrygga (824). Längre österut tar en 3 m farled av från ruten och blir en 1,2 m djup båtrutt som bl.a. leder till Nabbens gästhamn (830) och till den inre ruten. Efter Stråkavikens fiskehamn och gästbrygga (827) kommer den inre ruten från sydost till färdrutten. Följer man denna inre rutt kommer man längs en 1,5 m båtrutt till servicehamnen (836) i Oravais Strandby. Den skyddade färdrutten slutar vid Stubbens fyr och fortsätter egentligen först bortom Brahestad. Före den öppna sträckan ute till havs kan man vila ut vid Stubbens (839), Brännskata (840) eller Monäs (842) gästbryggor.

Färdrutten fortsätter norrut mot öppen sjö. Det enklaste alternativet är att segla utmed kusten från i höjd med Stubben på rättvisande kurs 40° och samtidigt hålla sig på minst 1–2 sjömils avstånd från strandlinjen, varigenom man undviker fiskeredskapen i trakten kring Frösö och Torsö. Till Nykarleby kommer man genom att vända antingen söder om Torsö in på 1,8 m båtrutten eller runt Hällgrundets fyr in på 4 m farleden, från vilken det utgår en 2,5 m båtrutt till gästbryggan (847) vid Andra sjön. Till Ådö servicehamn (855) och Jakobstads gästhamn (859) och servicehamn (860) kan

man vika av längs Mässkärsfarleden (4 m). Storgrundet passeras på väster sida varvid fiskeredskapen mellan Hällgrund och Kallan samtidigt undviks. Färdrutten fortsätter omkring 6 sjömil mot norr. Skall man till Karleby gästhamn (883) vänder man in på 3 m farleden med ledning av linjemärkena vid Storgrundet. Annars fortsätter man ända fram till Karleby fyr på omkring 2 sjömils avstånd från de närmaste holmarna för att undvika fiskeredskapen. Till Tankars fyr (880) följer man också 3 m farleden, från vilken man vid Långskärsklippan girar in på 1,2 m båttrutten till Tankar.

För den fortsatta färden tar man rättvisande kurs 38° från Karleby fyr. Rutten går mellan Ulkokalla och Maakalla. Man kan tryggt segla till gästbryggan (905) på Maakalla nordöstra sida. Den öppna sträckan förkortas, om man väljer 2,5 m farleden från Karleby till Trullögrund, därifrån man tar rättvisande kurs 32° . Renögrunds fiskehamn och gästbrygga (887) passeras, varefter man kommer till skjutområdet i Lochtea. Man passerar då grundet Ohtakarinen matala och fortsätter längs belysta 4,2 m farleden till gästbryggan (895) i Pikku-Mansikka fiskehamn. Under färden kan man göra en avstickare till Ohtakari gästbrygga (890). Från Maakalla kan man vika av längs 1,8 m farleden till Keskuskari gästbrygga (900). Färden går vidare från Maakalla på 45° kurs, då man bör se upp för det utprickade Pohjanpauha, som ligger ca en sjömil nordnordost om Maakalla. Färdrutten går vidare mellan fyren Nahkiainen och det outmärkta Maanahkiainen till Brahestads fyr, där 8,0 m farleden till Brahestads servicehamnar (938, 939) börjar. Sträckan mellan Maakalla och Brahestads fyr är ca 27 sjömil. Utmed sträckan finns flera fiskehamnar, av vilka endast gästbryggorna i Elävisluoto (910) och Pohjaskari (920) tills vidare kan rekommenderas för dem som saknar lokalkännedom. Man bör helst inte segla nära och längs med stranden, eftersom farvattnen här är dåligt utprickade.

Från Brahestad fortsätter färdrutten först längs 2,5 m farleden, från vilken man viker av mot nordost in på en oskyddad 1,8 m farled mot Tauvo fiskehamn (940) och Karlö. Farleden leder öster om Karlö och norr om Tauvo blir den 1,5 m djup, varför den lämpar sig främst för motorbåtar. Man kan ta av till Tauvo (940), Merikylänlahti (941), Tuneli, Varessäikkä (943) och Varjakka fiske- och båthamnar. Vid Karlö ostligaste spets finns Huikku fiske- och färjhamn med gästbrygga (954). Dessutom kan man vika av till gäst- och servicehamnarna i Uleåborg (959, 964, 960, 967) eller fortsätta färden norrut. En annan, öppnare rutt, som för de flesta segelbåtar är den enda möjligheten, rundar Karlö på västra sidan. Då tar man nordlig kurs från nordremmaren nordväst om Tauvo fyr och efter en öppen sträcka på 11 sjömil nås 4,2 m farleden som börjar vid Peltimatala sydboj. Då har man lämnat Sunikari fiskehamn på sidan. Djupet i dess inlopp (1,8 m) har inte ännu stadfästs. Vid Karlö västligaste udde kan man vända in på 3 m båttrutten till gästbryggan (952) i Marjaniemi fiskehamn och lotsstation. I höjd med Karlö nordligaste spets möter färdrutten 5,5 m farleden, från vilken den vänder in på 10 m farleden förbi Kattilankalla skyddshamn på väg till Uleåborg. Vid Oulu 4 kan man välja den kortare 2,4 m farleden till Uleåborg, vilket dock inte rekommenderas vid dålig sikt eftersom farleden är dåligt utprickad.

På färden norrut följer man 10 m farleden norr om Hietakari och vidare längs 5,5 m farleden förbi servicehamnen (975) i Haukipudas, därifrån man seglar öster om rekreativsområdet på Ijo Rönttä längs 2,4 m farleden. Delvis skyddad av grund går färdrutten vidare förbi Laitakari fiskehamn samt Ulko Kaapri och Hietakalla skyddshamnar mot Vatunginnokka fiskehamn. Därifrån går färden mot Simo och Simoniemi fiskehamn, dit man kommer genom att vid Tiuranen vika in på en otrallad flottningsled. Då passeras man också Kallio skyddshamn. Färdrutten går vidare via Ykskivi och Keminkraaseli, runt Ajos till Kemi gästhamn (988). Från Kemi följer rutten mot väst 2,4 m farleden och vidare längs 7,0 m farleden till Rönttä och Rähä gästbrygga (995) där färdrutten slutar. Endast motorbåtar kan fortsätta längs 1,5 m farleden under en 3,3 m hög bro till servicehamnen (998) i Torneå centrum.

2.3.2 Inre rутten (bilaga 2)

Bottenhavet

Till Bottenhavet kan man komma antingen längs de ovan beskrivna färdrutterna eller längs 3,4 m farleden öster om Kaurissalo, där den fria höjden är 12,5 m under Kaitainenbron. Den inre rутten möter färdrутten vid Vähä-Varestus, därifrån man kan vika av till gäst- och servicehamnarna (704, 706, 703, 705), gästbryggan (701) och utfärdshamnen (700) i Nystad. Den inre rутten lämnar färdrутten först vid Lökö och vänder då mot Pitkäluoto fiskehamn. Öster om hamnen kan man längs 2,0 m farleden vika av till gästbryggorna i Pyhämaa (710), Santtio (717) och Pyhäranta (713, 714). Dåligt utprickad fortsätter rутten längs 3,6 m farleden och rundar Verknäs udde, varefter den möter 9,0 m farleden och leder in till gäst- och servicehamnarna i Raumo (720, 722, 723). Därifrån går rутten norrut vidare genom Puuvalli längs 1,5 m båtgruppen öster om Nurmes, mellan Aikonmaa och Reksaari utfärdshamn (725) förbi Olkiluoto. På sträckan mellan Reksaari och Susikari är farledsdjupet 1,4 m. Rутten fortsätter mot Uskalinmaa och vidare till Laitakari servicehamn (728) i Luvia. Därifrån går den vidare och vänder mot nordväst mot Etelän-Pirskeri och i höjd med dess norra spets följer den för en stund färdrутten. En kortare 1,5 m båtgruppen leder från Pyrekari via Maskali direkt till Etelän-Pirskeri.

Vid Säbbskär vänder den inre rутten mot nordost in på 2,0 m båtgruppen och fortsätter över Bredviksfjärden mot Mäntyluoto och vidare under de öppningsbara landsvägs- och järnvägsbroarna till Räfsö (fri höjd 5 m och 4 m). Med motorbåt kan man fortsätta längs Kumo älv in till gästbryggan (740) i Björneborgs centrum under en 3,5 m hög fast bro. Den inre rутten fortsätter norrut öster om Lampaluoto och vidare utmed Vittisbofjärdens strandlinje till mynningen av Landskatanlahti, därifrån man kan vända österut till Haranlahti servicehamn (744) eller fortsätta västerut, varvid rутten möter den inre färdrутten från Stora Enskär. Rutterna följs åt ända upp till Kilen. Avstickare kan under färden göras till Sastmola gäst- och servicehamnar (747, 748) samt Kasaböle fiskehamn.

Den inre rутten följer den skyddade 1,5 m djupa Skaftungsleden från Kilens servicehamn (752) norrut förbi Skaftungs servicehamn (754). Från Härkmeri båk fortsätter den längs 5,5 m farleden till gäst- och servicehamnarna (759, 757) i Kristinestad och vidare västerut längs 1,8 m farleden och möter färdrутten efter att ha korsat 12 m farleden. Vid inloppet till Kaskö lämnar den inre rутten färdrутten och leder genom sundet till Kaskö servicehamn (762) och gästhamn (763). Därefter fortsätter den inre rутten längs 3,0 m farleden norrut och kommer norr om Järvö tillbaka till färdrутten. Rutterna följs åt i över 30 sjömil till Molpe Hällorna, där sjöbevakningens patrullstation bjuder på skyddshamn. Utmed rутten finns flera hamnar, som lämpar sig främst för motorbåtar, eftersom farledsdjupet är litet. Bland dessa gästbryggor kan nämnas Fagerö (771), Blaxnäs (774) och Harrström (776). Från patrullstationen följer den inre rутten 1,2 m farleden mot sydost och gästbryggorna i Molpe-Ström (788). Fortsätter man därifrån norrut, måste man passera under en 2,2 m hög bro. Båtar som inte klarar detta måste runda Bredskärets gästbrygga (781) på norra sidan för att komma tillbaka till rутten öster om Börsskäret. Den inre rутten fortsätter förbi Vägviks gästbrygga (790) mellan Trutören och fastlandet mot Åminne servicehamn (792) och vidare norrut längs en ganska smal och grund (1,2 m) men väl utprickad båtgruppen. Rутten går under den 2,8 m höga bron över Penikarströmmen, förbi Saukkoranta gästbrygga (794), direkt till Vasklotsfjärden och till gäst- och servicehamnarna (803, 802, 807) och gästbryggorna (801, 805) i Vasa. Båtar som inte går under den 2,8 m höga bron över Penikarströmmen, kan efter Åminne vända västerut till 1,8 m farleden som leder ut till färdrутten och följa denna till Vasa. Från Vasa fortsätter den inre rутten mot nordväst mellan fastlandet och Replot längs den smala 1,8 m båtgruppen

och möter färdrutten söder om Replotsfärjan. Färden går vidare förbi gästbryggan (811) i färjhamnen och gästhamnen (819) i fiskehamnen mot Bottenviken.

Bottenviken

Den inre rutten lämnar färdrutten i den nordostliga delen av Replotsfjärden och vänder in på 1,2 m båtrutten mot söder. Man kan vika av längs 2,8 m båtrutten och under en 7 m ledning komma till Furuskärs gästbrygga (821). Den inre rutten går under den 3,0 m höga landsvägsbron mellan Iskmo och Köklot, viker av mot öster till gästbryggan (824) i Petsmo fiskehamn och vidare norrut på östra sidan av Värlox tillbaka till färdrutten. Snart viker den inre rutten in på 3 m farleden i riktning söderut mot Nabbens gästhamn (830), därifrån den fortsätter längs den utprickade 1,2 m båtrutten österut under en 3,0 m hög landsvägsbro förbi Hellnäs och vidare norrut längs 4,0 m farleden. Från Oravaisfjärden kan man vika av längs 1,5 m båtrutten mot sydost till Strandby servicehamn (836). Väster om Stor Ljusen möter den inre rutten färdrutten och fortsätter längs denna, tills den vid Torsö vänder österut och fortsätter som båtrutt runt Torsö. Vid Hällgrunds fyr och båk vänder den inre rutten mot Mässkär båk. Färden går vidare söder om Mässkär förbi Ådö servicehamn (855) till gästhamnen (859) och servicehamnen (860) i Jakobstad.

Då man följer den inre rutten vidare norrut längs Sonamoledens 1,2 m (år 1994 1,8 m) båtrutt, kan man på norra sidan om Alholmen vika av till Storströmmens servicehamn (868). Den inre rutten leder vidare förbi Köpmanholmens utfärdhamn (865) och möter färdrutten vid Storgrundets skyddshamn. Rutterna följs åt ända till Karleby gästhamn (883).

Från Jakobstad kan man också via slussarna vid Hästgrundet eller Gertrudsströmmen komma till Larsmosjön, därifrån man fortsätter längs 1,2 m båtrutter under 2,5 m broar genom Palma och Kräkilä slussar till Karleby.

Den sista sträckan på den inre rutten går från Karleby längs den skyddade 1,2 m båtrutten i nordvästlig riktning till Tankar (880).

2.3.3 Yttre rutten (bilaga 2)

Den yttre rutten följer rätt långt den finländska territorialvattengränsen, varför den inte beskrivs i detalj. Man seglar i öppen sjö efter vindförhållandena. Går färden från en finländsk hamn till en annan, kan start och ankomst ske var som helst. Är man på väg till eller från utlandet måste man följa de officiella tullvägarna och iaktta pass- och tullformaliteter.

Den som följer den yttre rutten måste vara beredd på att det kan visa sig mycket svårt att finna vägen till kusten och hamnarna. Detta beror på bristfällig utprickning, omfattande fiskeområden och en stenig kust. Särskilt vida fiskeområden finns utanför Sastmola, Kristinestad och Kaskö, väster om Bergö och Rönnskären samt ända från trakten utanför Frösö–Torsön längs kusten till Karleby fyr.

3. RUTTFÖRSLAG

Följande åtgärder föreslås för att standarden på långfärdsrutterna skall höjas till en acceptabel nivå:

3.1 FINSKA VIKEN

- V1 Det måste bli lättare att passera gränzonen. Det nuvarande tillståndsförfarandet försvårar gästande båtar rörelser i Virolahti. Olika möjligheter borde utredas:
- möjligheten att flytta gränzonen västra gräns österut bortom båtrutten och anlägga en båtrutt väster om Tuuholma
 - möjligheten att förenkla tillståndsförfarandet så, att båtar inte gör sig skyldiga till regelbrott då de kommer till Hurppu gränsbevakningsstation.
- V2 Möjligheten att pricka ut en rutt från Suur-Pisi via Ulko-Tammio till Aspö och vidare söder om Ristisaari via Svartviran och Orregrund till Hamnholm borde utredas.
- V3 I samband med att man bygger en ny gästhamn på norra sidan av Kotkansaari borde man kontrollera att den fria höjden hos broarna och farledsdjupet väster om Kotka gamla hamn är tillräckliga för båtar med en maximal höjd av 4 m och ett maximalt djupgående av 1,5 m.
- V4 Bron över till Hästholmen borde höjas och broöppningen breddas. Alternativt kunde man pricka ut rutten öster- och söderom Hästholmen.
- V5 Sunisund får inte stängas av med en låg, fast bro då färjan i framtiden eventuellt ersätts med en bro. Färdrutten förutsätter att den fria höjden är minst 18 m.
- V6 Bron över Fladan borde höjas. Dessutom måste man se till att djupet på rutten bibehålls.
- V7 Bron mellan Kitö och Spjutsund borde ändras så att den lämpar sig för genomfart (höjd minst 4 m) i samband med att man förverkligar båtrutten från sundet till Kalkstrand.
- V8 Det borde skapas en förbindelse från färdrutten till Helsingfors genom att i sjökortet rita ut farleden via Hamnsundet till Kronbergsfjärden.
- V9 På grund av dålig utprickning är det svårt att i synnerhet österifrån komma in till Hangö Östra hamn. Någon av farlederna på Hangö östra redd borde få belysning, så att den betjänar båtförare vid ogynnsamma väderleksförhållanden.
- V10 För att göra rundandet av Hangö udd tryggare borde 1,8 m farleden och dess fortsättning längs båtrutten till Hangöby servicehamn utmärkas tydligt i terrängen.
- V11 En farled eller rutt från Hangö till Hitis borde prickas ut på nytt.

3.2 SKÄRGÅRDHAVET OCH ÅLAND

- V12 En farled eller rutt borde prickas ut från Åbo på sidorna om färjlederna på Erstan.
- V13 En farled eller rutt borde prickas ut mellan Österskär och Kökar.

- V14 En farled eller rutt borde prickas ut mellan Snöbådan och Kalkskär.
- V15 Utprickningen av båtrutten mellan Utö och Kökar borde förbättras.
- V16 Gollandssundsbron borde bli en rörlig bro eller alternativt borde en rutt prickas ut mellan Barrskär och Storklubb.
- V17 Farleden från Rödhamn till Mariehamn Österhamn borde få belysning.
- V18 En rutt borde prickas ut till Kasvikens campingplats.
- V19 En farled eller rutt från Hamnsundet norr om Simskåla till Kumlinge borde prickas ut.

3.3 BOTTNISKA VIKEN

Inloppen till de talrika fiskehamnarna i Bottniska viken borde få ett tillräckligt djup (minst 1,8 m, helst 2,5 m). Man måste i samförstånd med de lokala fiskelagen i terrängen och i sjökorten pricka ut båtfarleder och båtrutter utmed kusten. Detta vore särskilt viktigt på sträckan mellan Karleby och Brahestad. Då det inte finns farleder tvingas båtarna p.g.a. fiskeredskapen långt ut från kusten. Beträffande enskilda rutter föreslås följande:

- V20 Utprickningen av farleden runt Verknäs udde borde förbättras.
- V21 Från Raumo fyr borde färdrutten förlängas åtminstone i form av en båtrutt till Iso-Pietari (rättvisande kurs 20°). Alternativt kunde man förbättra den befintliga 1,4–1,5 m djupa båtrutten från Vähäkrunni väster om Nurmes via Pyrekari och Maskali till Etelän-Pirskeri. Utprickningen borde förbättras och djupgåendet ändras till 2 m.
- V22 Puuvallirutten borde fördjupas till 2 m.
- V23 Farleden Luotolansalmi – Lankoori borde förverkligas enligt båtruttsprogrammet.
- V24 Det stora grundet öster om Säbbskär borde märkas ut med ett lateralmärke (babord).
- V25 På sträckan Fädikari – Stacken borde utplaceras två mittledsmärken för att utvisa var farleden går mellan fiskeredskapen.
- V26 Farledsdjupet mellan Kilen och Skaftung borde ändras till 1,8 m.
- V27 På sträckan Höijersten – Storgrund borde båtrutten prickas ut som färdrutt. För att märka ut Strömmingsbrotten behövs endast ett västmärke.
- V28 Rutten Gåshällan – Fagerö borde fördjupas till åtminstone 1,8 m.
- V29 Båtrutten till Harrströms fiskehamn borde prickas ut i sjökort och i terrängen.
- V30 Skärgårdsrutten väster om Bergö borde prickas ut i sjökort och i terrängen såsom en förgrening av färdrutten till Rönnskärs skärgård (Molpe – Södergrynnan – Norrstenkobben

– Gräsälsstenen – Hamnskär – Rönnskär).

- V31 Om bron över Penikarströmmen höjdes med 1 m, skulle över 90 % av långfärdsmotorbåtarna kunna utnyttja ruten i stället för nuvarande ca 50 %.
- V32 En båtrutt borde prickas ut som inre rutt från Ledsund rakt österut till 3 m farleden mot Maxmo.
- V33 En båtrutt borde prickas ut som färdrutt på sträckan Stubben – Hällgrund – Jakobstads fyr – Storgundet och vidare till 3 m farleden.
- V34 En båtrutt mellan Oravaisfjärden och Torsö borde prickas ut som inre rutt på följande sätt: väster om Hästören och Bockören till 3 m farleden till Storön – väster om Stor-Rönnskäret – öster om Stubben – och vidare längs nuvarande rutter runt Torsö.
- V35 Rutter som båtföreningarna prickat ut borde införas i sjökortsserien.
- V36 Med små medel kunde man förverkliga en inre färdrutt som båtfarled eller båtrutt för att förkorta den öppna sträckan mellan Karleby och Himango (Karleby – Trullögrund – Renögrund – Ohtakari – Himango). I samband med detta borde en båtrutt genom Ohtakarin matala prickas ut. Då kunde skjutområdet passeras snabbare och Ohtakari fiskehamn och Himango lättare nås. Entydig information om passage av skjutområdet och kontaktuppgifter borde spridas. I enlighet med båtruttsprogrammet borde båtrutten till Himango (Lestijoensuu) förverkligas.
- V37 Följande grund på sträckan Himango – Brahestad borde märkas ut för att göra seglingen utmed kusten tryggare: Hullu, Kaakkurin matala, Pelanteri, Pertunmatala, Ulkomöyry, området utanför Haapajoenniemi och Maanahkiainen.
- V38 Inloppen till fiskehamnarna mellan Himango och Brahestad borde prickas ut i sjökort och terrängen för att göra det lättare att använda dessa som skyddshamnar. Viktiga vore åtminstone Elävisluoto, Tervo, Tankokari och Pohjaskari.
- V39I Enlighet med båtruttsprogrammet borde farleden till Santahamina på Karlö förverkligas, för att Pöllä hamn skall kunna användas som skyddshamn.
- V40 Av säkerhetsskäl borde 1,5 m farleden öster om Karlö återfå åtminstone sitt tidigare djup (1,8 m). Inloppen till hamnarna i Siikajoki och Lumijoki borde likaså förbättras och ett eventuellt brobygge borde beaktas.
- V41 Båtrutten Varjakka – Luodonselkä borde förverkligas till den planerade besökshamnen i Varjakka.
- V42 Den skyddade båtrutten Varjakka – Pyydyskari – Riutunnokka borde prickas ut.
- V43 För dem som seglar till Torneå borde inloppet till Tornion Veneseuras hamn i Rähä vara tydligt utmärkt.
- V44 Båtrutter till skyddshamnarna i Bottenviken och utfärdshamnarna i nationalparken, vilka även fungerar som skyddshamnar, borde prickas ut.

4. HAMNFÖRSLAG

Förteckningen nedan upptar enbart nya hamnar och hamnar som bör vidareutvecklas. Alla klassificerade hamnar upptas i förteckningen över besökshamnar i bilaga 3.

De hamnar som skall utvecklas betecknas med sitt nationella hamnnummer, om de har klassificerats enligt miljöministeriets direktiv 7/1993 och upptagits i förteckningen över besökshamnar. Befintliga hamnar som bör utvecklas men som inte är upptagna i förteckningen över besökshamnar har betecknats med – och nya hamnar med +. De två sistnämnda hamntyperna har dessutom fått löpande numrering.

4.1 FINSKA VIKEN

Nya gästhamnar och gästhamnar som skall utvecklas:

- 120 Fredrikshamn, flyttning av fartbegränsningens startpunkt söderut
- 135 Pyttis Fagerö, förbättring av servicehamnen: bränsle, tvättutrymme, dricksvatten
- 156 Kabböle, förbättring av förtöjningsmöjligheterna
- +1 Pellinge norra skärgård, ny hamn eller förbättring av Sunisunds servicehamn
- 171 Borgå, det störande vågsvallet från förbipasserande båtar måste åtgärdas
- 2 Sibbo, Storören, förbättring av hemmahamnen
- +3 Helsingfors centrum (Kanalkajen)
- 214 västra Helsingfors (Sandviksbassängen), förbättring av gästbryggan
- 4 östra Esbo, Hagalund eller Westend, förbättring
- 243 Dragesviken, förbättring av servicehamnen: tvättutrymmen, toalett, dricksvatten
- 264 Sandnäsudd, förbättring av servicehamnen: tvättutrymmen, toalett, dricksvatten
- 275 Ekenäs, flyttning av bränslestationen till en öppnare plats
- 291 Hangö, Östra hamnen, toalettcapaciteten måste byggas ut så att den står i relation till antalet båtplatser

Servicehamnar utrustade med övernattningsmöjligheter borde finnas mellan gästhamnarna. Lämpliga områden är:

- 100 Virojoki, förbättring: bränsle vid stranden
- 109 Klamila, allsidig förbättring eller förflyttning till 108 Saharanta
- 178 Kalkstrand, förbättring av gästbryggan
- 187 Nordsjö, förbättring
- 198 Järpholmen, förbättring
- 204 Norra kajen, förbättring
- 228 Mellersta Esbo, förbättring av Svinö Skata servicehamn eller ny
- 253 Barösund, Orslandet eller
- 254 Barösund, Barölandet, förbättring, jämför följande avsnitt
- 279 Åminnefors, förbättring av gästbryggan
- 282 Predium eller
- 283 Lappvik, förbättring av servicehamnen
- 298 Bromarv, östra sidan, förbättring

Servicehamnar utan möjlighet till övernattning:

- 173 Kuggsund, förbättring av förtöjningsmöjligheterna
- 195 Hästnässund, förbättring av gästbryggan: dricksvatten
- 253 Barösund, Orslandet eller
- 254 Barösund, Barölandet, förbättring, jämför föregående avsnitt

Gästbryggor borde finnas i följande områden och om möjligt borde där finnas möjlighet att övernatta:

- +5 Santio eller Hurppu, övernattningsplats för dem som seglar österut
- 103 Suur-Pisi, förbättring av utfärdshamnen enligt stomplanen för nationalparken
- +6 Kuorsalo (på norra sidan)
- 7 Marknadsbacken, förbättring
- 137 Tallbacka, förbättring
- 142 Spjutsund, förbättring
- 145 Kirmosund, förbättring
- 154 Pernå, Rönnäs, förbättring
- 8 Kråkö, förbättring
- 165 Emsalö, Fagerudden (Edesviken), förbättring
- 176 Sibbo, Fagerö, omklassificering av utfärdshamnen
- +9 Havsstranden, Helsingfors
- +10 Edesviken, Helsingfors
- +11 Esbo
- 238 Källvik, bör klassificeras som gästbrygga (eller annat område på Porkala udd)
- 289 Älgö, enligt stomplanen för nationalparken
- 294 Hangö, Kapellhamnen, förbättring
- 312 Bromarv, förbättring

Utfärdshamnar bör i allmänhet reserveras överallt där det finns lämpliga lediga områden. Långfärdsseglare borde få tillräde till de kommunala rekreationsområdena. Alla hamnar behöver inte vara lämpliga för övernattning, utan en del kunde enbart tjäna som förtöjningsplatser dagtid. De största satsningarna bör göras i följande områden:

- 12 Vehkalahti skärgård (enligt planerna)
- 13 Onas skärgård, holmarna avsedda för rekreation borde klassificeras som utfärdshamnar
- +14 Sibbo inre skärgård
- 15 Helsingfors skärgård, holmarna avsedda för rekreation borde klassificeras som utfärdshamnar
- 16 Esbo skärgård, holmarna avsedda för rekreation borde klassificeras som utfärdshamnar
- 17 Porkala udd, holmarna avsedda för rekreation borde klassificeras som utfärdshamnar
- +18 Ingå östra skärgård
- 287 Modermagan, enligt stomplanen för nationalparken
- 288 Fladalandet, enligt stomplanen för nationalparken

Skyddshamnar bör reserveras på båda sidorna om stora fjärdar och utmed öppna farledsavsnitt. De viktigaste områdena är:

- 19 Kuorsalo, södra delen, förra lotsstationen bör klassificeras som skyddshamn
- +20 Ängsö-Långö området

- +21 Boistö–Lehtinen området
- +22 vid omfartsrutten förbi Helsingfors och Esbo
- 23 Stora Träskö (norra och/eller östra delen), klassificeras som skyddshamn
- +24 Vormö
- +25 Bågaskär
- +26 nordost om Älgsjö
- +27 Busö skärgård
- +28 Jussarö norra strand (inom nationalparken)
- +29 Tvärminne västra skärgård (t.ex. viken på norra sidan av Sjöbjörkskär eller den planerade hamnen i Tvärminne)
- +30 nordvästliga delen av Hangö udd

4.2 SKÄRGÅRDHAVET OCH ÅLAND

Nya gästhamnar och gästhamnar som skall utvecklas:

- 31 Kasnäs, verksamheten startas på nytt
- 500 Nötö, förbättring av servicehamnen: tvättutrymmen
- 540 Husö, förbättring: akterförtöjning och sanitetsutrymmen
- 555 Långnäs, förbättring av förtöjningsplatserna
- 560 Bomarsund, förbättring av servicehamnen: bränsle och dricksvatten
- 647 Torsholma, förbättring: akterförtöjning
- 680 Lootholma, allsidig förbättring av gästbryggans service

Gästbryggor bör reserveras i följande områden och det bör om möjligt finnas möjlighet att övernatta:

- 383 Pikis, Kavallo, utmärkning av gästplatser
- 32 Nådendal, Kuparivuori, gästplatser för segelbåtar som inte går under Nådendals broar
- +33 kombinerade gäst- och vänteplatser på båda sidorna om Lemströms kanal
- +34 området intill Hellö, hamnplats med fri höjd för segelbåtar

Utfärdshamnar bör i allmänhet reserveras överallt där det finns lämpliga lediga områden. Några nya utfärdshamnar bör reserveras runt om på Åland, så att båtturisten kan få en bild av områdets natur och inte bara av utbyggda hamnar. Långfärdsseglare bör ha tillträde till kommunala rekreationsområden. Alla hamnar behöver inte lämna sig för övernattnig, utan en del kan tjäna som förtöjningsplatser dagtid. De största satsningarna bör göras i följande områden:

- +35 skärgården söder och väster om Rosala
- +36 Jungfruholm
- +37 skärgården väster om Rimito, befintliga rekreationsområden för kommuninvånarna klassificeras som utfärdshamn
- 38 Nötö, rekreationsområde, klassificeras som utfärdshamn
- +39 södra delen av Lemland
- +40 norra Åland, Geta och Saltvik (2 st.)
- +41 Gustavs skärgård
- +42 Brändö skärgård (3 st.)
- +43 utanför Nystad

Skyddshamnar bör reserveras på båda sidorna om stora fjärdar och utmed öppna farledsavsnitt. De viktigaste områdena är:

- +30 nordvästliga delen av Hangö udd
- +44 Lilla/Stora Krokön
- +45 söder om Holma
- 46 Kälö, förbindelsebåtsbryggan borde klassificeras som skyddshamn
- +47 Fiskö
- +48 Jungfruskär
- +49 utanför Mariehamn, för dem som seglar över till Sverige
- +50 vid Hammarudda, för dem som seglar till Eckerö
- +51 Lill-Klyndan

4.3 BOTTNISKA VIKEN

Nya gästhamnar och gästhamnar som skall utvecklas:

- 728 Laitakari, förbättring av servicehamnen: tvättutrymmen
- 734 Räfsö, Santtu, förbättring av servicehamnen: tvättutrymmen
- 752 Kilen, förbättring av servicehamnen: bränsle
- 792 Åminne, förbättring av servicehamnen: fler gästplatser, livsmedelförsäljning, fördjupande av hamnbassängen
- 894 Himango, Sautinkari, all slags förbättring av området
- 939 Brahestad, Pikkulahti, förbättring av servicen
- 952 Marjaniemi, förbättring av gästbryggan, utökning av gästplatserna, förbättring av servicen
- 959 Uleåborg, Hietasaari, förbättring av servicen: bränsle intill rutten
- 964 Uleåborg, Pöllisaari, förbättring av servicen: bränsle intill rutten (samma som för 959)

Servicehamnar med övernattningsmöjlighet bör finnas mellan gästhamnarna. Lämpliga områden är:

- 723 Syväraumanlahti, fler skyddade gästplatser
- 740 Björneborg, centrum, bättre service vid gästbryggan
- 771 Fagerö, bättre service vid gästbryggan
- 821 Furuskär, bättre service vid gästbryggan
- 836 Strandby, bättre service
- 868 Storströmmen, bättre service
- 900 Hiekkasärkät, Keskuskari Kalajoki eller
- 910 Elävisluoto, förbättring på allt sätt, jämför följande avsnitt
- 967 Toppilansalmi, förbättring av övernattningsmöjligheterna
- 975 Haukipudas, förbättring av övernattningsmöjligheterna
- +52 Vatunginnokka eller Simonniemi, förbättring av fiskehamnarna, jämför följande avsnitt
- 998 Torneå, centrum, förbättring av övernattningsmöjligheterna

Gästbryggor bör reserveras i följande områden och de bör så vitt möjligt ha möjlighet till övernattning:

- +53 Lankoori
- +54 Kasaböle, förbättring av gästplatserna i fiskehamnen
- 776 Harrström, bättre service

- 815 Klobbskat, lättare att få service
- 818 Björkö, gästplatser reserveras i fiskehamnen
- 827 Stråkaviken, förbättring. Alternativt reserveras gästplatser och basservice i Söderskatans nya fiskehamn
- 840 Brännskata eller
- 842 Monäs, förbättras
- 847 Nykarleby, Andra sjön, förbättring
- 890 Ohtakari, gästplatser bör anvisas
- 900 Hiekkasärkät, Keskuskari Kalajoki eller
- 910 Elävisluoto, förbättring på allt sätt, jämför föregående avsnitt
- +55 Tuneli, mynningen till Siikajoki
- 56 Karlö, Sunikari, gästplatser i fiskehamnen, farledsutprickning, jämför skyddshamnarna
- +57 Varjakka, Lumijoki, gästplatser i fiskehamnen
- 954 Huikku, förbättring
- +58 Martinniemi, gästplatser i fiskehamnen
- +59 Häyryseniemi, gästplatser i fiskehamnen
- +60 Praava, gästplatser i fiskehamnen
- +61 Laitakari, gästplatser i fiskehamnen
- +52 Vatunginnokka eller Simoniemi, förbättring av fiskehamnarna, jämför föregående avsnitt
- + om möjligt även i andra fiskehamnar vid Bottenviken

Utfärdshamnar bör i allmänhet reserveras överallt där det finns lämpliga lediga områden. Långfärdsseglare bör få tillträde till kommunala rekreativsområden. Alla hamnar behöver inte lämna sig för övernattnng, utan en del kan tjäna som förtöjningsplatser dagtid. De största satsningarna bör göras i följande områden:

- 62 Laattiskeri, skyddshamn, klassificeras som utfärdshamn
- +63 Lökö/Santakari
- +64 Katavalouttu
- +65 Aikonmaa
- +66 Kaunissaari
- +67 Birsskärs området
- + vid Skarvörarna:
 - +68 Hamnskär
 - +69 Kräsora
 - +70 Israel
- 71 norra delen av Skaftungleden (t.ex. Högholmens förra lotsstation)
- +72 Österskäret
- 73 Sälgrund
- 768 Gåshällan, utvidgning och muddring
- 74 Södra Björkön, sydostspetsen, skyddshamn, klassificeras som utfärdshamn
- 75 utanför Vasa, holmarna reserverade för rekreation borde klassificeras som utfärdshamnar
- 76 Djupkastet, skyddshamn, klassificeras som utfärdshamn
- +77 Uddskäret
- +78 Mickelsörarna
- +79 Stor Ljusen
- + Jakobstads nordvästra skärgård:
 - +80 Granskäret
 - +81 Algrundet
 - +82 Österskär

- +83 Orrskär
- +84 Kallskär
- +85 Storgrundet
- +86 Rahja skärgård
- +87 utanför Brahestad
- 88 Kattilankalla, klassificeras som utfärdshamn
- 89 Kropsu, klassificeras som utfärdshamn
- 90 Ijo Röyttä, klassificeras som utfärdshamn
- i enlighet med stomplanen för nationalparken
- 91 Selkäsarvi
- 92 Pensaskari
- 93 Iso Huituri
- + skyddshamnarna utmed flottningslederna vid Bottenviken borde om möjligt märkas ut som utfärdshamnar

Skyddshamnar bör reserveras på båda sidorna om stora fjärdar och utmed öppna farledsavsnitt. De viktigaste områdena är:

- +94 Lökö Ylötynkari
- +95 Ouraluoto, utmärkning av inloppet från västra Skarvörsleden
- 96 nordspetsen av Södra Björkö, blivit alltför grund
- 97 Ritgrund, otillräckligt djup i hamnbassängen
- 944 Pöllä, förbättring av utmärkningen
- 56 Sunikari, jämför gästbryggor
- 946 Ulkokarvo, förbättring, blivit alltför grund
- 98 Ulkokaapri, farledsutmärkning
- 99 Hietakalla, farledsutmärkning

REMISSINSTANSER**BILAGA 1**

I förteckningen har inte angivits enskilda båtföreningar på grund av det stora antalet.

Finska viken

Borgå landskommun (utlåtande)
Borgå stad (utlåtande)
Ekenäs stad (utlåtande)
Esbo stad (utlåtande)
Etelä-Suomen merikalastajain liitto (utlåtande)
Finlands naturskyddsförbund, Nylands distrikt (utlåtande)
Finska vikens sjöfartsdistrikt (utlåtande)
Forststyrelsen (utlåtande)
Försvarmakten, huvudstaben, operativa avdelningen (utlåtande)
Gränsbevakningsväsendet (utlåtande)
Hangö stad (utlåtande)
Helsingfors regionplansförbund (utlåtande)
Helsingfors stad (utlåtande)
Helsingfors vatten- och miljödistrikt (utlåtande)
Håll skärgården ren
Ingå kommun
Kymen matkailu (utlåtande)
Kymenlaakson seutukaavaliitto (utlåtande)
Kymmene fiskeridistrikt
Kymmene vatten- och miljödistrikt
Kyrksläpps kommun (utlåtande)
Lovisa stad (utlåtande)
Länsstyrelsen i Kymmene län, miljöbyrån (utlåtande)
Länsstyrelsen i Nylands län, miljöbyrån
Nylands fiskarförbund
Nylands fiskeridistrikt
Nylands landskapsförbund
Nylands svenska landskapsförbund (utlåtande)
Pernå kommun (utlåtande)
Pojo kommun
Sibbo kommun
Sjundeå kommun (utlåtande)
Strömfors kommun (utlåtande)
Suomen kalamiesten keskusliitto
Tenala kommun
Vanda stad
Vatten- och miljöstyrelsen (utlåtande)
Vägstyrelsen (utlåtande)
Västra Nylands regionplansförbund (utlåtande)
Östra Nylands regionplansförbund (utlåtande)

Skärgårdshavet och Åland

Bjärnä kommun (utlåtande)
Brändö kommun
Dragsfjärds kommun (utlåtande)
Eckerö kommun (utlåtande)
Egentliga Finlands fiskarförbund (utlåtande)
Egentliga Finlands landskapsförbund (utlåtande)
Egentliga Finlands regionplansförbund (utlåtande)
Finby kommun (utlåtande)
Finlands naturskyddsförbund (utlåtande)
Finströms kommun (utlåtande)
Forststyrelsen, Skärgårdshavets nationalpark (utlåtande)
Föglö kommun (utlåtande)
Försvarsmakten, huvudstaben, sjöförsvarsbyrån (utlåtande)
Geta kommun (utlåtande)
Gränsbevakningsväsendet (utlåtande)
Gustavs kommun (utlåtande)
Halikko kommun (utlåtande)
Hammarlands kommun (utlåtande)
Hangö stad (utlåtande)
Houtskärs kommun (utlåtande)
Håll skärgården ren (utlåtande)
Iniö kommun (utlåtande)
Jomala kommun (utlåtande)
Kimito kommun
Korpo kommun (utlåtande)
Kumlinge kommun
Kökars kommun (utlåtande)
Lemlands kommun (utlåtande)
Lemu kommun (utlåtande)
Lumparlands kommun (utlåtande)
Länsstyrelsen i Åbo och Björneborgs län, miljöbyrån (utlåtande)
Mariehamns stad (utlåtande)
Masku kommun (utlåtande)
Merimasku kommun (utlåtande)
Mietois kommun
Nagu kommun
Nystads stad (utlåtande)
Nådendals stad (utlåtande)
Pargas stad (utlåtande)
Pemars kommun
Pikis kommun (utlåtande)
Planeringsrådet i landskapet Åland
Reso stad (utlåtande)
Rimito kommun
S:t Karins kommun (utlåtande)
Sagu kommun
Salo stad
Saltviks kommun (utlåtande)

Skärgårdshavets sjöbevakningssektion (utlåtande)
 Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt (utlåtande)
 Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt, lokalbyrån i Mariehamn
 Sottunga kommun (utlåtande)
 Sunds kommun
 Suomen kalamiesten keskusliitto (utlåtande)
 Tenala kommun
 Turun kalastuspiiri (utlåtande)
 Tövsala kommun (utlåtande)
 Vatten- och miljöstyrelsen (utlåtande)
 Velkua kommun
 Vemo kommun
 Villnäs kommun (utlåtande)
 Vårdö kommun (utlåtande)
 Vägstyrelsen
 Västanfjärds kommun (utlåtande)
 Åbo stad (utlåtande)
 Åbo universitet, skärgårdens utvecklingsprojekt
 Åbo vatten- och miljödistrikt (utlåtande)
 Åbolands fiskarförbund (utlåtande)
 Ålands fiskarförbund
 Ålands landskapsstyrelse (utlåtande)

Bottniska viken

Björneborgs stad (utlåtande)
 Bottniska vikens sjöbevakningssektion (utlåtande)
 Bottniska vikens sjöfartsdistrikt (utlåtande)
 Bottniska vikens sjöfartsdistrikt, lokalbyrån i Uleåborg (utlåtande)
 Brahestads stad (utlåtande)
 Egentliga Finlands fiskarförbund (utlåtande)
 Egentliga Finlands landskapsförbund (utlåtande)
 Egentliga Finlands regionplansförbund (utlåtande)
 Euraåminne kommun
 Finlands naturskyddsförbund
 Forststyrelsen
 Försvarsmakten, huvudstaben, sjöförsvarsbyrån (utlåtande)
 Gustavs kommun (utlåtande)
 Haukipudas kommun (utlåtande)
 Himango kommun
 Håll skärgården ren
 Ijo kommun (utlåtande)
 Jakobstads stad (utlåtande)
 Kalajoki kommun
 Kalanti kommun
 Karleby stad (utlåtande)
 Karleby vatten- och miljödistrikt
 Karlö kommun (utlåtande)
 Kaskö stad (utlåtande)
 Kemi stad (utlåtande)

Keminmaa kommun (utlåtande)
Kempele kommun (utlåtande)
Korsholms kommun
Korsnäs kommun (utlåtande)
Kristinestads stad (utlåtande)
Kronoby kommun
Kuivaniemi kommun (utlåtande)
Kälviä kommun (utlåtande)
Lapplands regionplansförbund (utlåtande)
Lapplands vatten- och miljödistrikt (utlåtande)
Larsmo kommun (utlåtande)
Limingo kommun
Lochteå kommun
Lumijoki kommun (utlåtande)
Luvia kommun
Länsstyrelsen i Lapplands län, miljövårdsbyrån (utlåtande)
Länsstyrelsen i Uleåborgs län, miljövårdsbyrån (utlåtande)
Länsstyrelsen i Vasa län, miljövårdsbyrån (utlåtande)
Länsstyrelsen i Åbo och Björneborgs län, miljövårdsbyrån (utlåtande)
Malax kommun (utlåtande)
Maxmo kommun (utlåtande)
Mellersta Österbottens landskapsförbund (utlåtande)
Nord-Österbottens landskapsförbund (utlåtande)
Nord-Österbottens regionplansförbund (utlåtande)
Nykarleby stad
Nystads stad (utlåtande)
Närpes stad (utlåtande)
Oravais kommun
Oulunsalo kommun
Pattijoki kommun (utlåtande)
Pedersöre kommun
Perämeren kalastajain keskusliitto (utlåtande)
Pohjanmaan kalastajaseurojen liitto (utlåtande)
Pohjois-Pohjanmaan kalamiespiiri (utlåtande)
Pyhäjoki kommun (utlåtande)
Pyhäranta kommun (utlåtande)
Raumo landskommun (utlåtande)
Raumo stad (utlåtande)
Regionplansförbundet i Vasa län (utlåtande)
Sastmola kommun (utlåtande)
Satakuntaliitto (utlåtande)
Siikajoki kommun (utlåtande)
Simo kommun (utlåtande)
Skärgårdshavets sjöbevakningssektion (utlåtande)
Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt (utlåtande)
Solruten (utlåtande)
Suomen kalamiesten keskusliitto (utlåtande)
Svenska Österbottens landskapsförbund
Tammerfors vatten- och miljödistrikt (utlåtande)
Torneå stad (utlåtande)

Turun kalastuspiiri (utlåtande)
Uleåborgs fiskeridistrikt (utlåtande)
Uleåborgs stad (utlåtande)
Uleåborgs vatten- och miljödistrikt (utlåtande)
Vasa fiskeridistrikt (utlåtande)
Vasa stad (utlåtande)
Vasa vatten- och miljödistrikt (utlåtande)
Vatten- och miljöstyrelsen (utlåtande)
Vägstyrelsen
Vörå kommun (utlåtande)
Åbo vatten- och miljödistrikt (utlåtande)
Österbottens fiskarförbund

FÖRSLAG TILL LÅNGFÄRDSRUTTER

BILAGA 2

Ruttalternativ och hamnar har utmärkts på kartbilagorna enligt följande:

RUTTER:

	yttre rutt
	färdrutt, befintlig
	färdrutt, förslag
	inre rutt, befintlig
	inre rutt, förslag

BESÖKSHAMNAR:

⊙	gästhamn
P	servicehamn
V	gästbrygga
R	utfärdshamn

ÖVRIGA HAMNAR:

K	fiskehamn
Y	förbindelsetrafiksbrygga
T	vägbrygga
S	skyddshamn

De av båthamnsgruppen klassificerade hamnarna har betecknats med hamnnummer (100–998) (bilaga 3). Oklassificerade nya hamnar har försetts med plustecken och oklassificerade hamnar som behöver utvecklas med minustecken. Alla oklassificerade hamnar har dessutom försetts med löpande nummer (1–99).

På kartbilagorna anges också

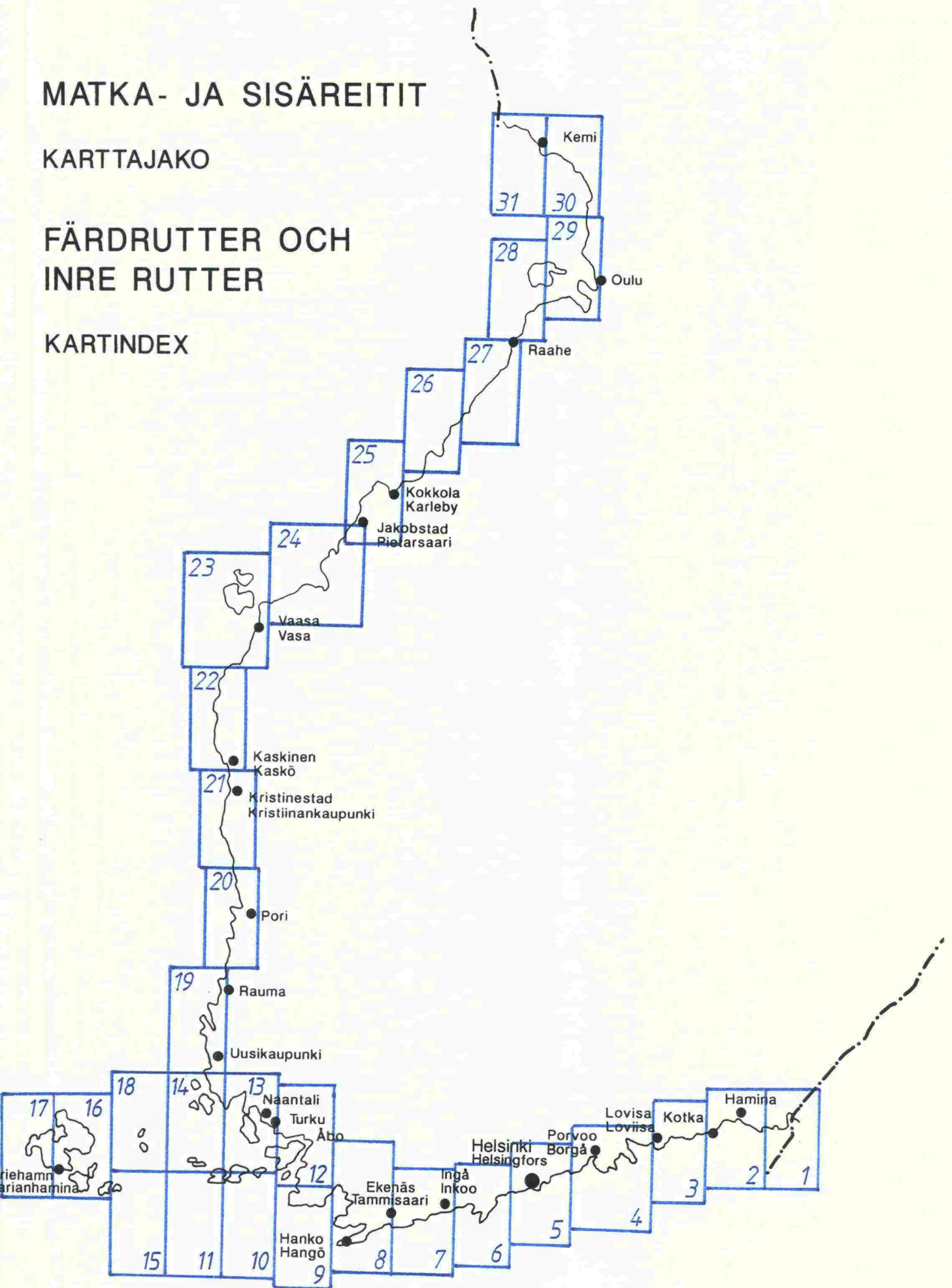
 2,3 m begränsande bro eller ledning med fri höjd angiven

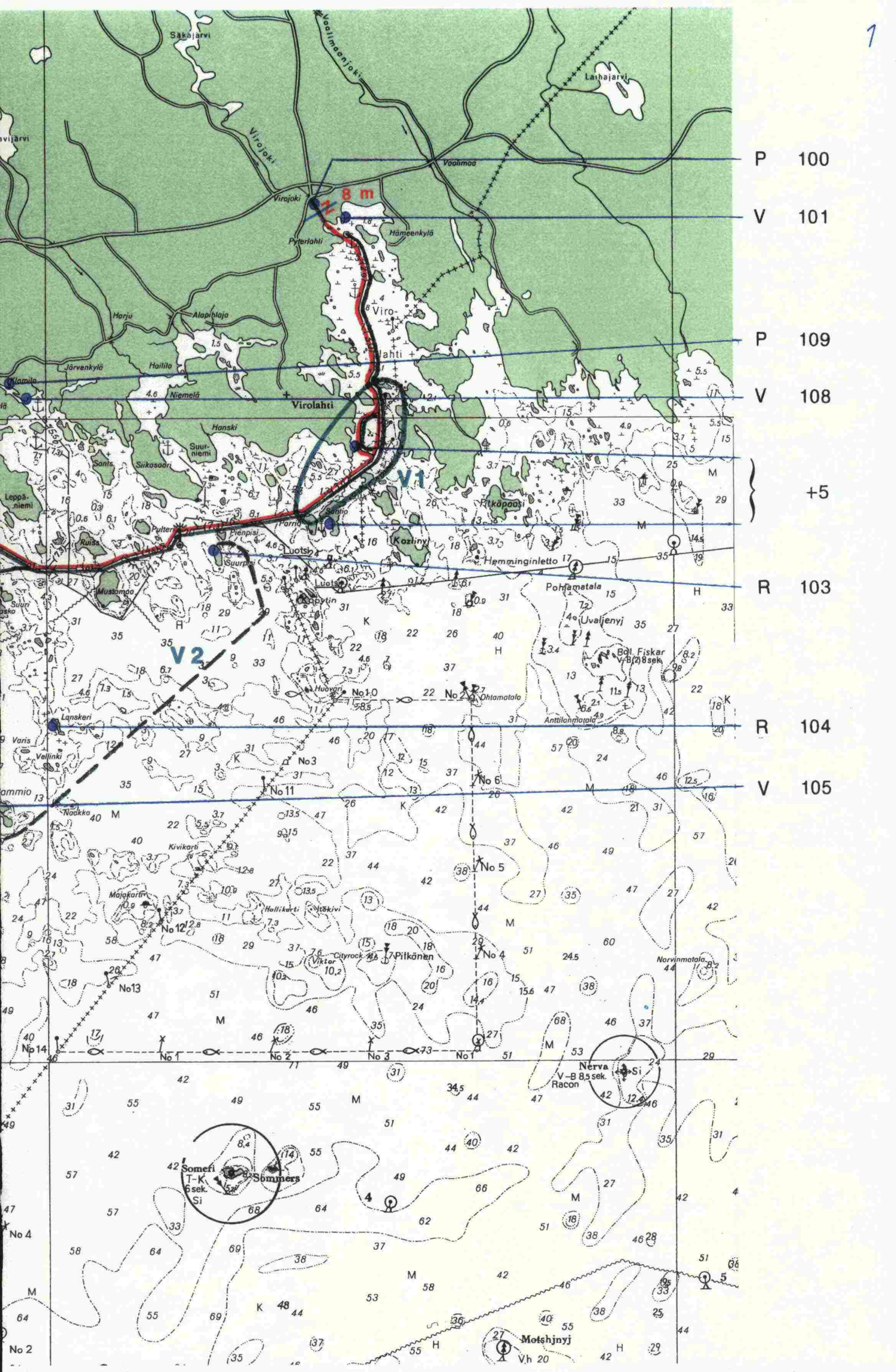
MATKA- JA SISÄREITIT

KARTTAJAKO

FÄRDRUTTER OCH
INRE RUTTER

KARTINDEX

P 100

V 101

P 109

V 108

+5

R 103

R 104

V 105

8 m

V1

V2

Someri

Sommers

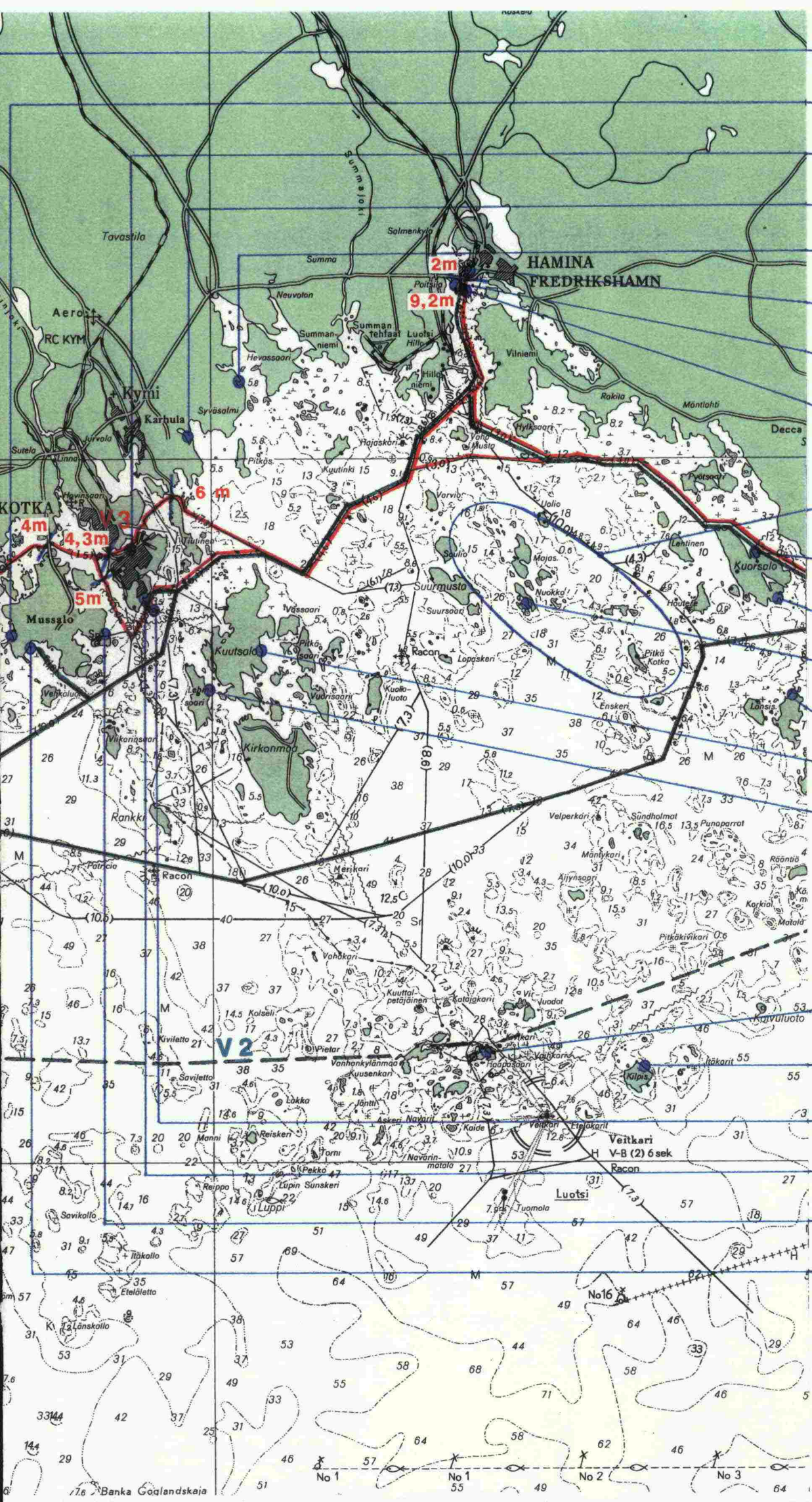
Nerva

V-B 85 sek

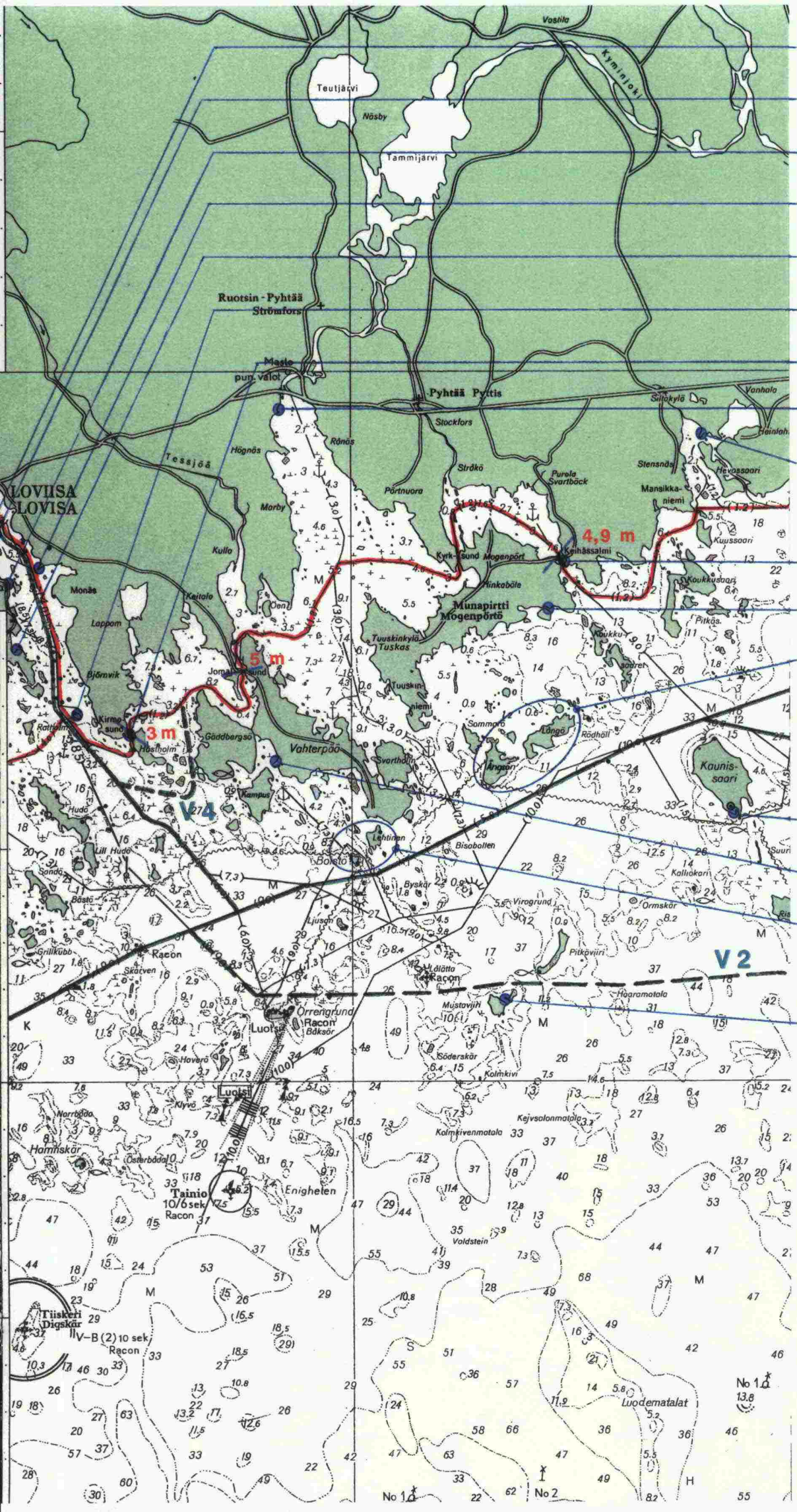
Si Racon

Motshinyj

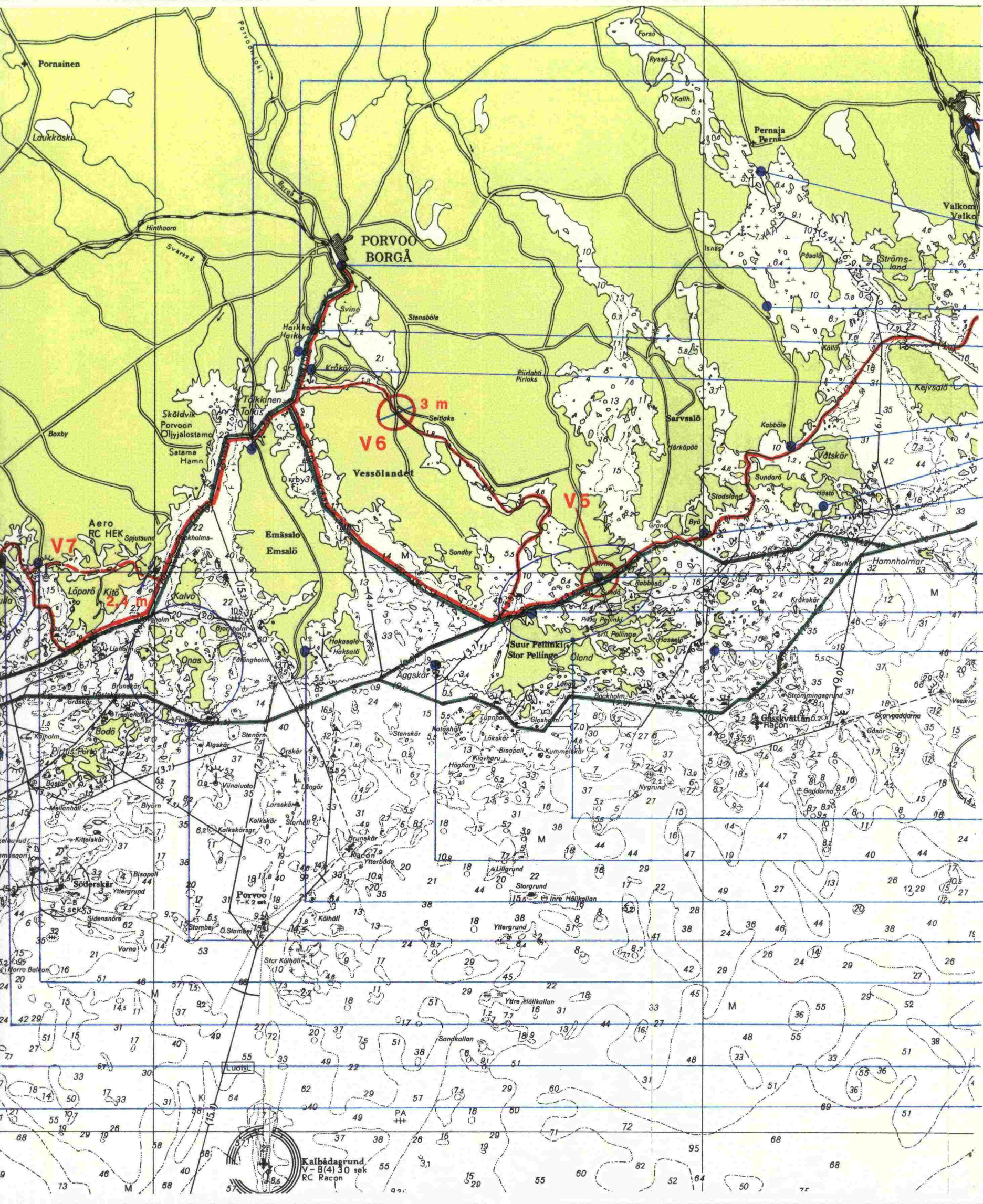
Vh 20

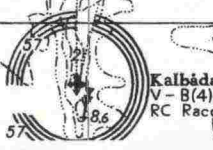
- V 133 2
- V 134
- P 127
- P 126
- V 124
- ⊙ 122
- V 121
- ⊙ 120
- 12
- +6
- 19
- R 118
- V 113 Y
- V 123 Y
- R 125
- P,V 115 Y
- R 107
- V 128
- ⊙ 129 Y
- P 131
- ⊙ 132

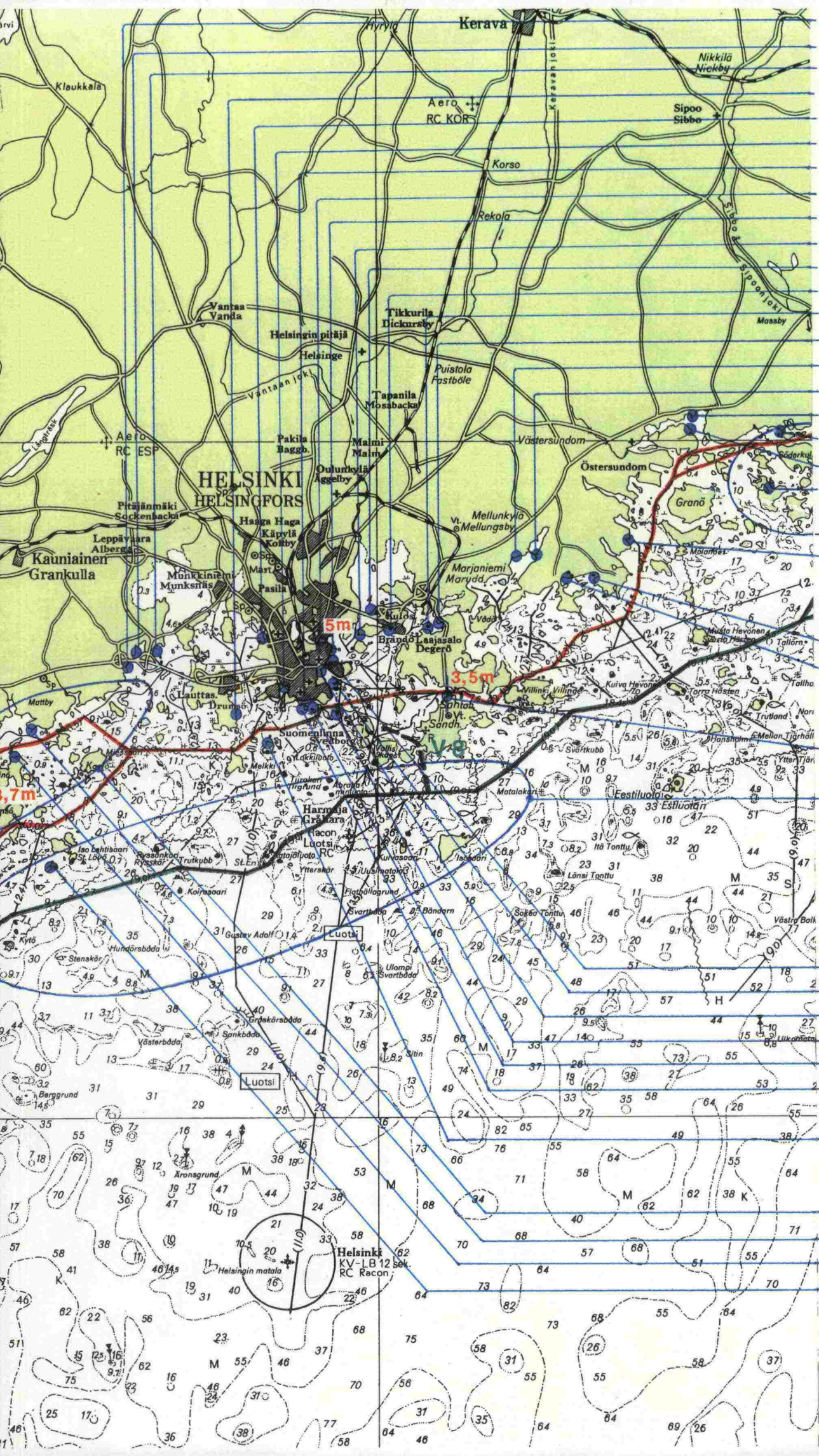
- 3
- ◎ 151
 - V 150
 - P 148
 - V 149
 - P 147
 - V 146
 - V 145
 - 7
 - P 138 Y
 - V 142 Y
 - V 140 Y
 - +20
 - P 135 Y
 - V 137
 - +21
 - R 136

- P 173
- V 168
- ⊙ 151
- V 150
- V 153
- ⊙ 171
- V 154
- P 169
- 8
- ⊙ 156 Y
- R 157
- R 159
- P 158
- V 162
- R 161
- +1
- R 164
- V 165
- 13
- V 178 T
- P 180
- R,S 176
- +14

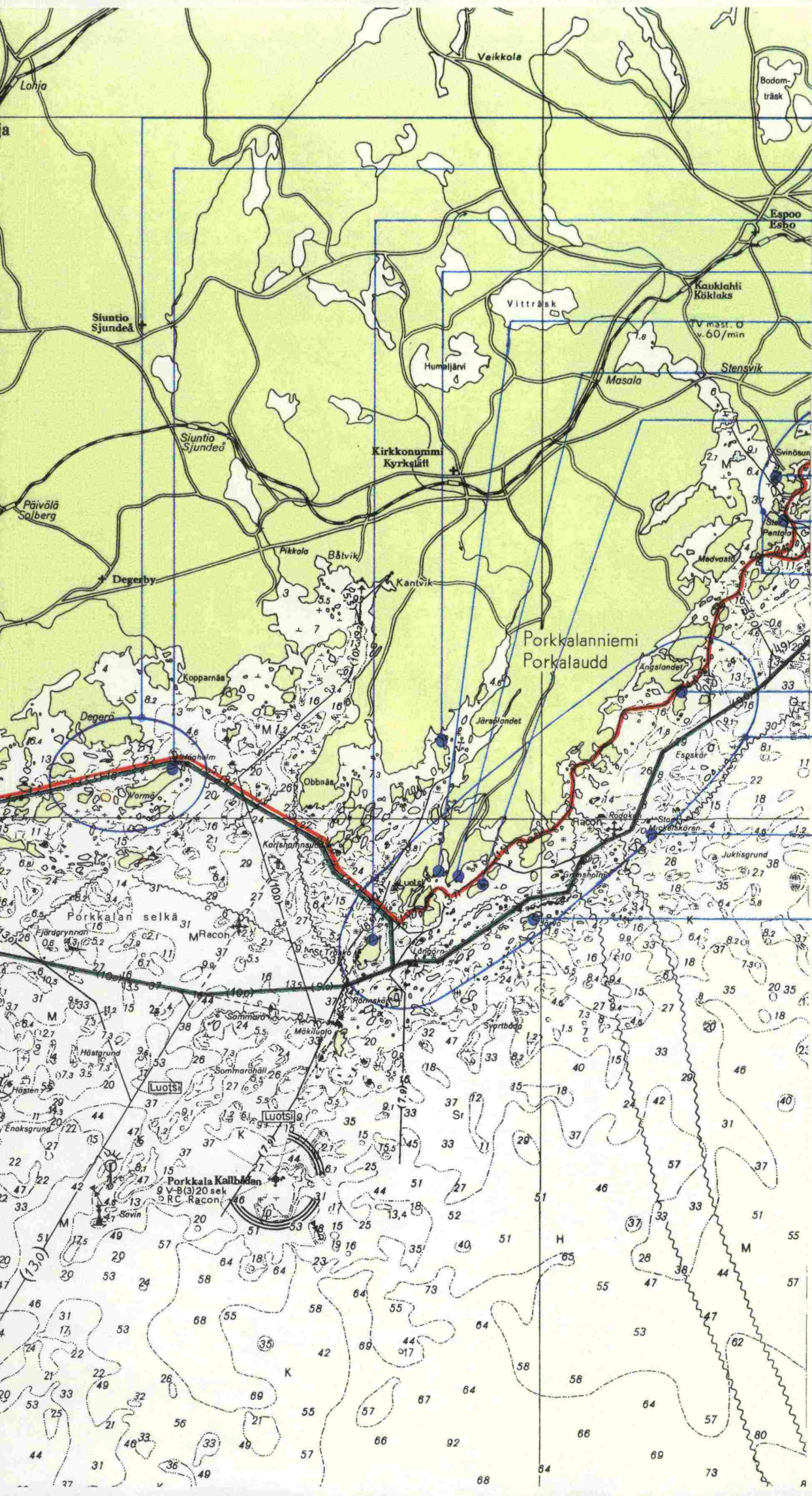

Kalbågerund
V - B(4) 30 sek
RC Racon

- 4
- P 224
- P 220
- ⊙ 215
- +10
- V 214
- +9
- V 203
- P 204
- V 200
- P 202
- V 201
- P 198
- V 199
- P 192
- V 191
- 2
- P 181
- T
- P 184
- P 182
- Y
- +14
- P 187
- V 188
- V 189
- V 195
- +22
- +3
- V 207
- V 206
- V 209
- ⊙ 210
- V 211
- V,S 212
- +11
- ⊙ 227
- P 228
- R,S 236

5

+18

+24

-23

R 246

P 243

R,S 238

R,S 239

V 230

V 232

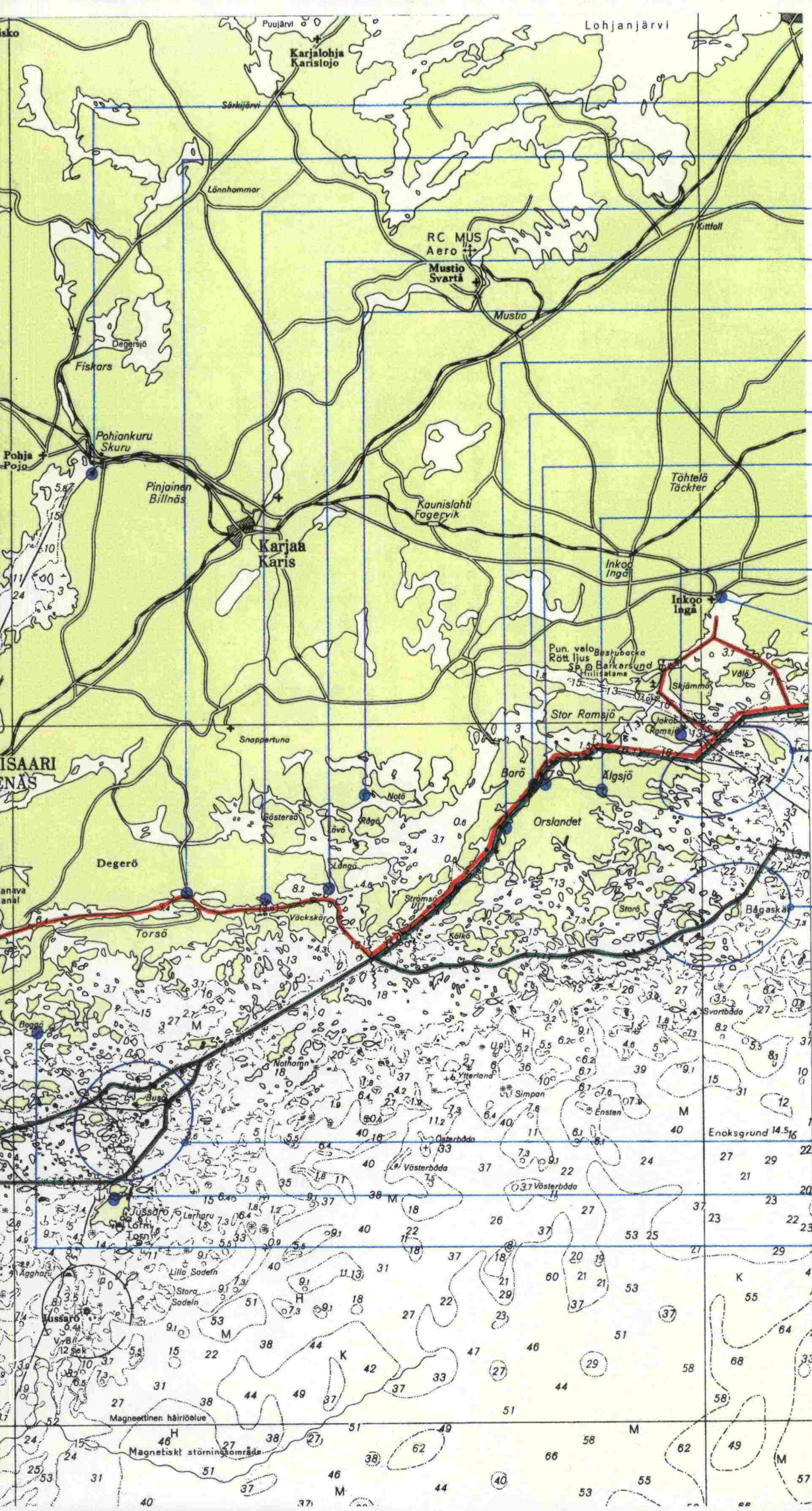
+11

R 240

-17

R,S 244

S 242

- V 279
- P 270 T
- P 267 T
- P 264
- V 260
- V 256
- V 254
- P 253
- R,S 251
- ⊙ 250
- ⊙ 249
- +26
- +25
- +27
- +28
- P 272 T

HAI

V 356

V 355

H

P 358

HUOM! Syvyys täydellä

P 353

8

⊙ 351

V 346

P 349

P 344

V 312

P 298

P 311

+30

⊙ 275

V 276

R 274

P 282

P 283

P 286

R 290

R 289

R 287

R 288

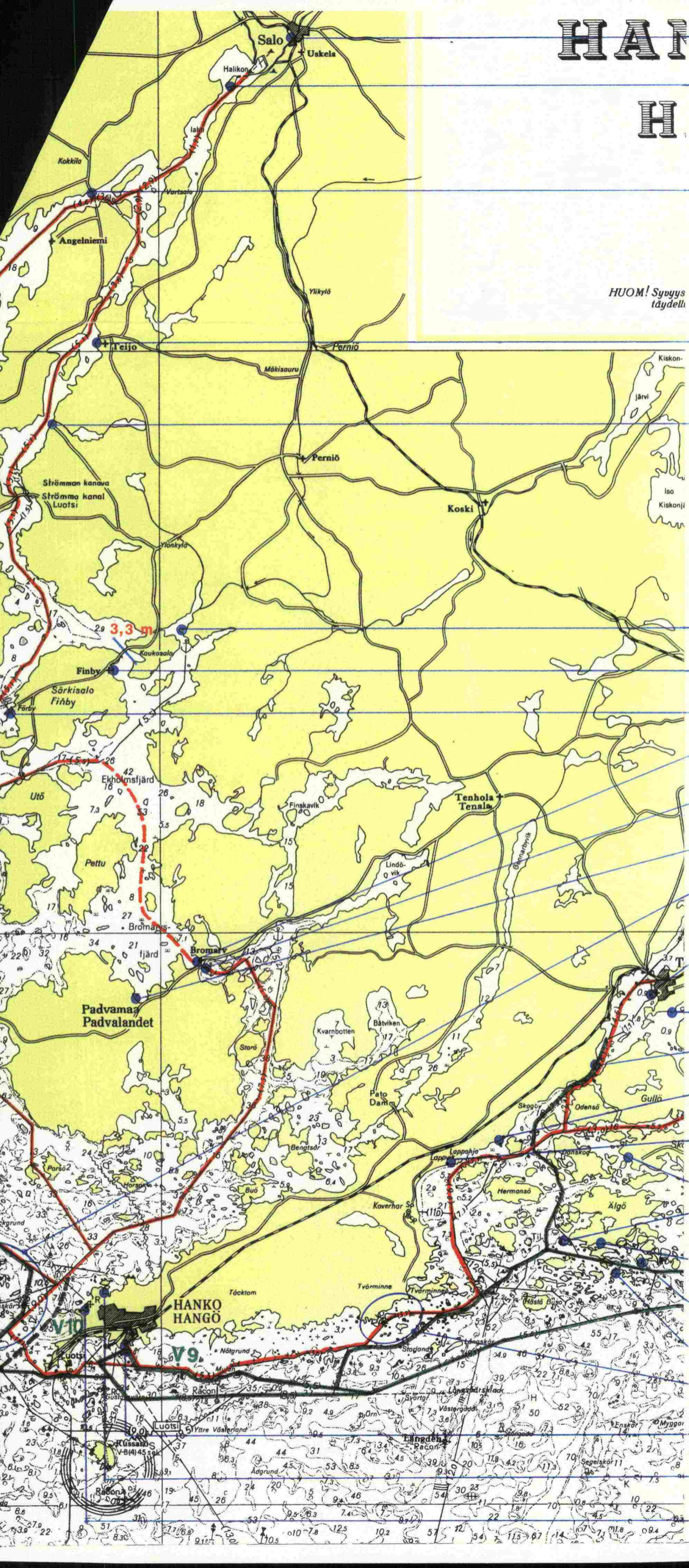
+29

⊙ 291

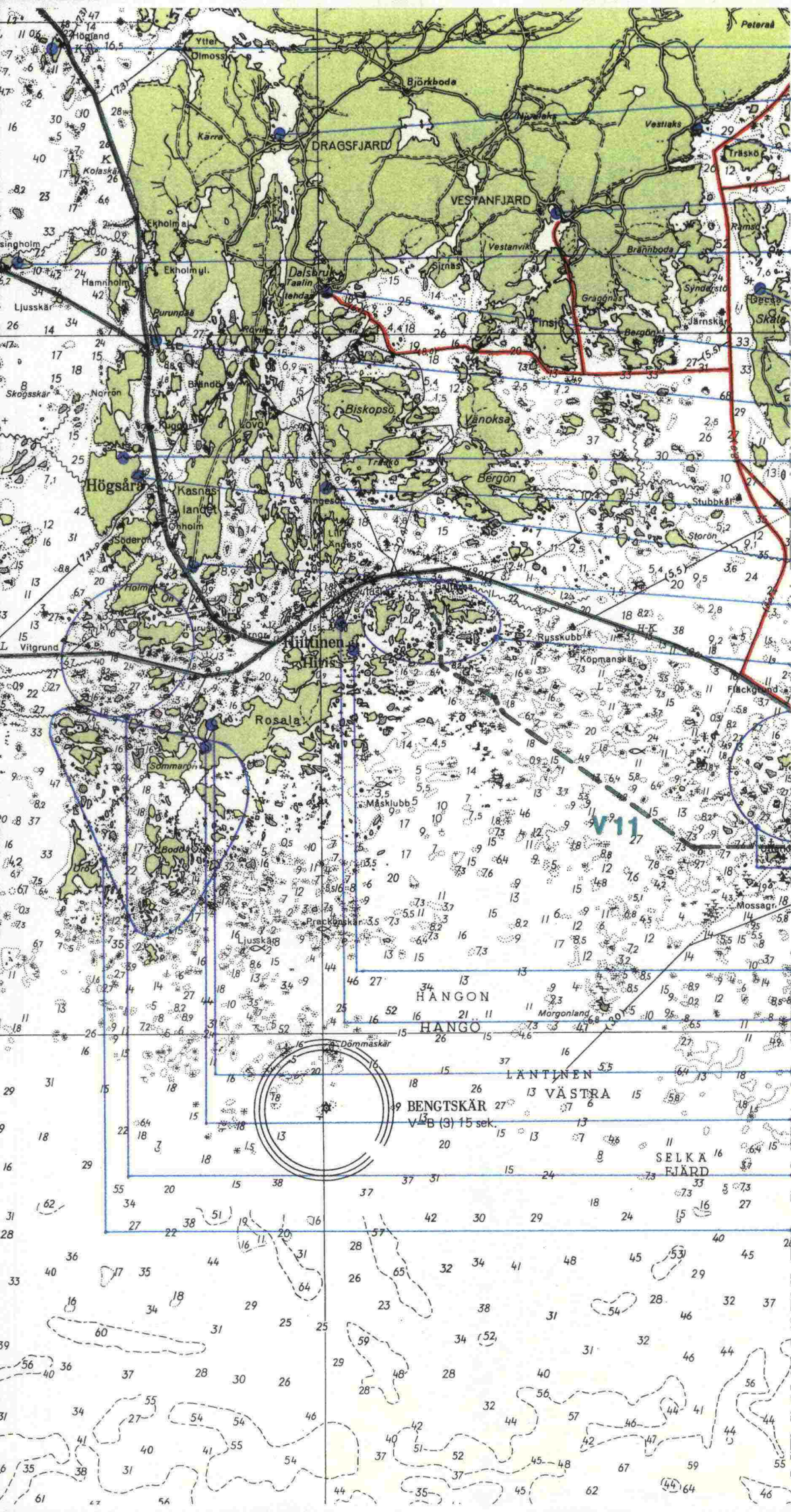
⊙ 292

P 296

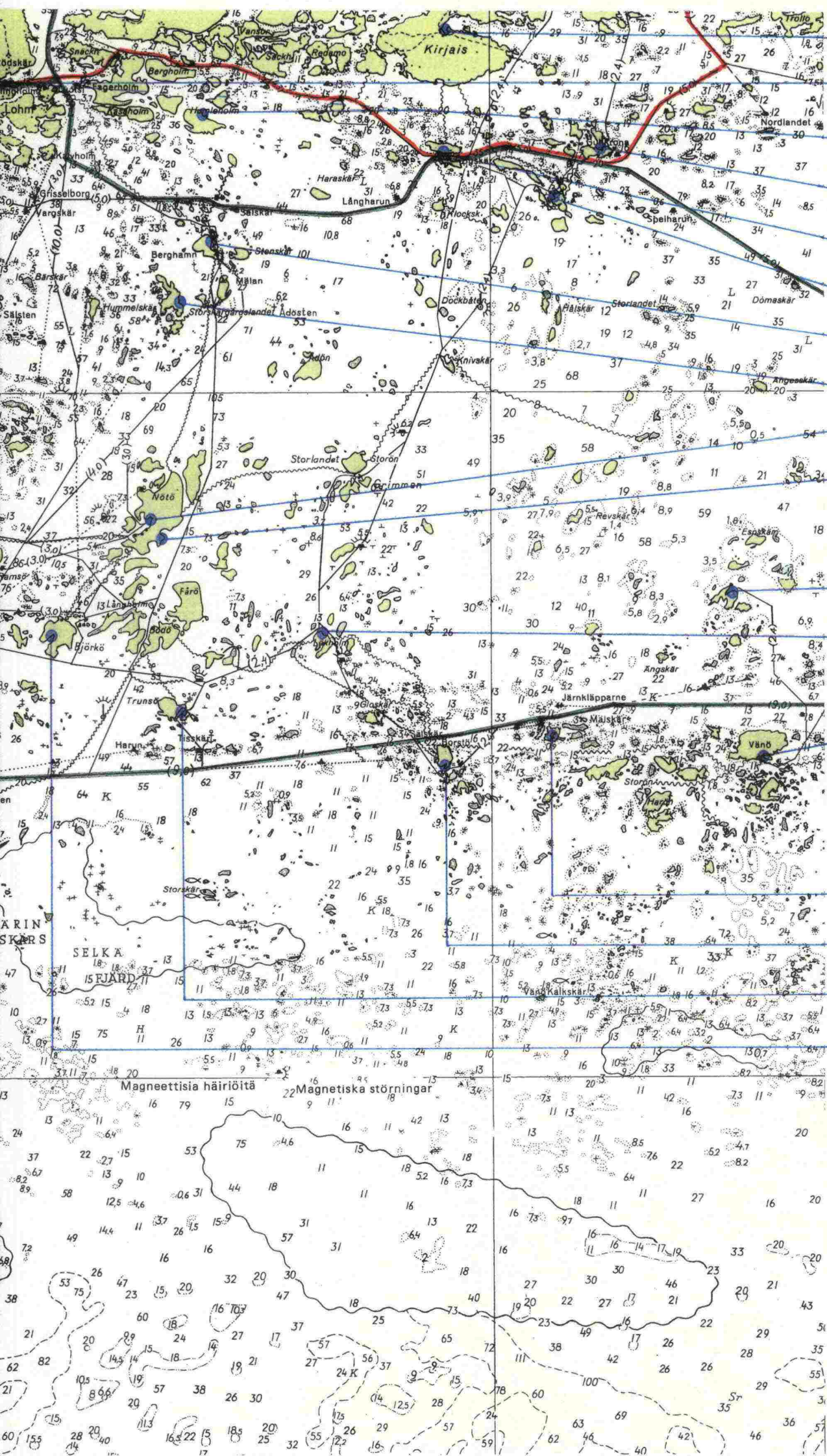
V 294

- V 356
- V 355
- P 358
- P 353
- ⊙ 351
- V 346
- P 349
- P 344
- V 312
- P 298
- P 311
- +30
- ⊙ 275
- V 276
- R 274
- P 282
- P 283
- P 286
- R 290
- R 289
- R 287
- R 288
- +29
- ⊙ 291
- ⊙ 292
- P 296
- V 294

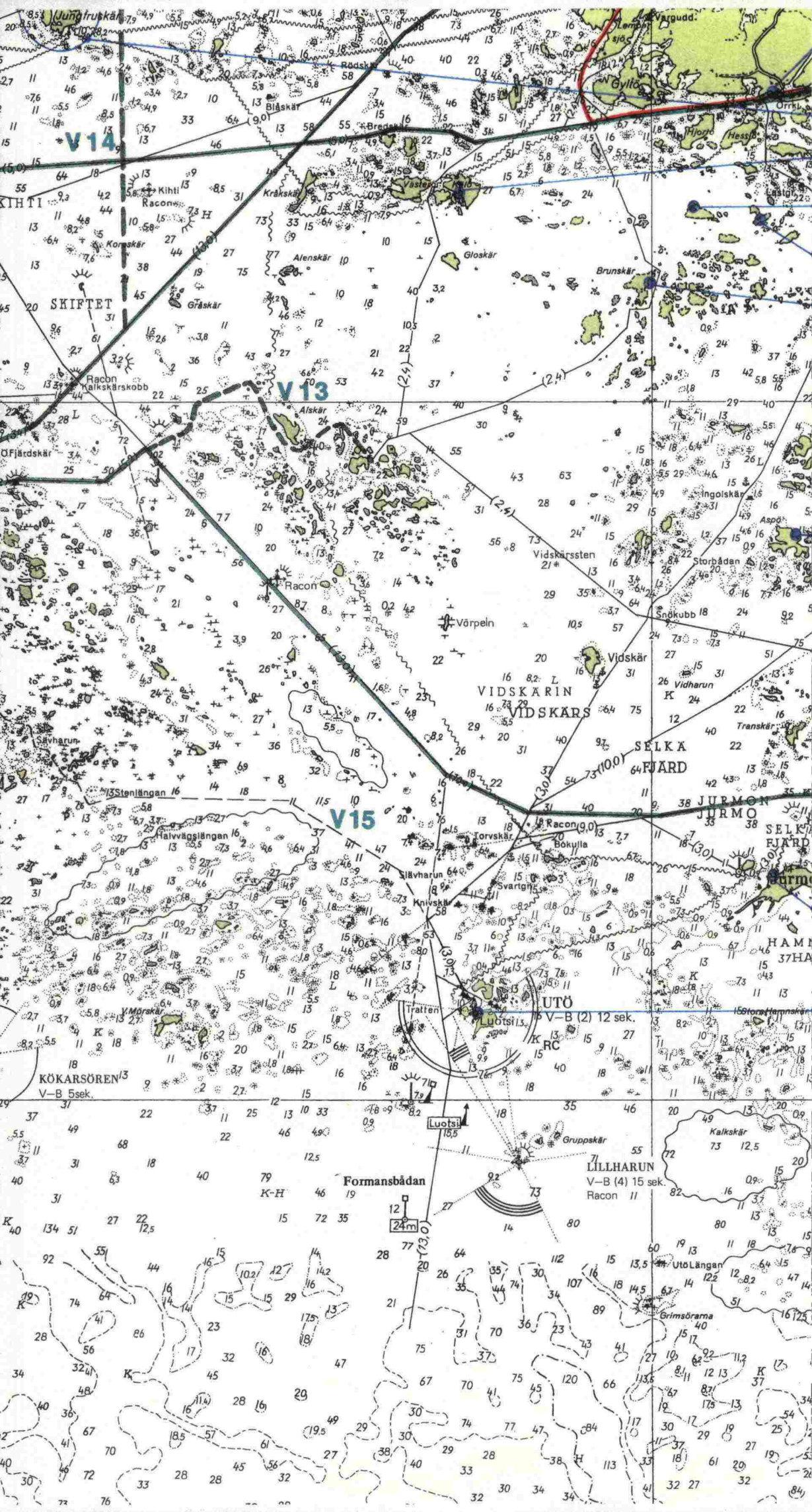

- R 335
- P 340
- ⊙ 342
- P 315
- V 331 Y
- V 310
- ⊙ 318 Y
- +36
- V 323
- V 321 Y
- P 324 Y
- 31
- +44
- +30
- V 300 Y
- V 299
- ⊙ 303
- ⊙ 304 Y
- +45
- +35

- P 470 T
- V 486 10
- V 483 Y
- V 475 Y
- V 480 Y
- V,R 478 Y
- V,R 482 Y
- R 498
- P 500 Y
- 38
- V 329 Y
- V 515 Y
- P 308 Y
- R 508
- V 512 Y
- V 519 Y
- R 523

Magneettisiä häiriöitä Magnetiska störningar

⊙ 487 T
11

+48
-46

R 490

R 489

V 491 Y

V 504 Y

V 525 Y

P 529 Y

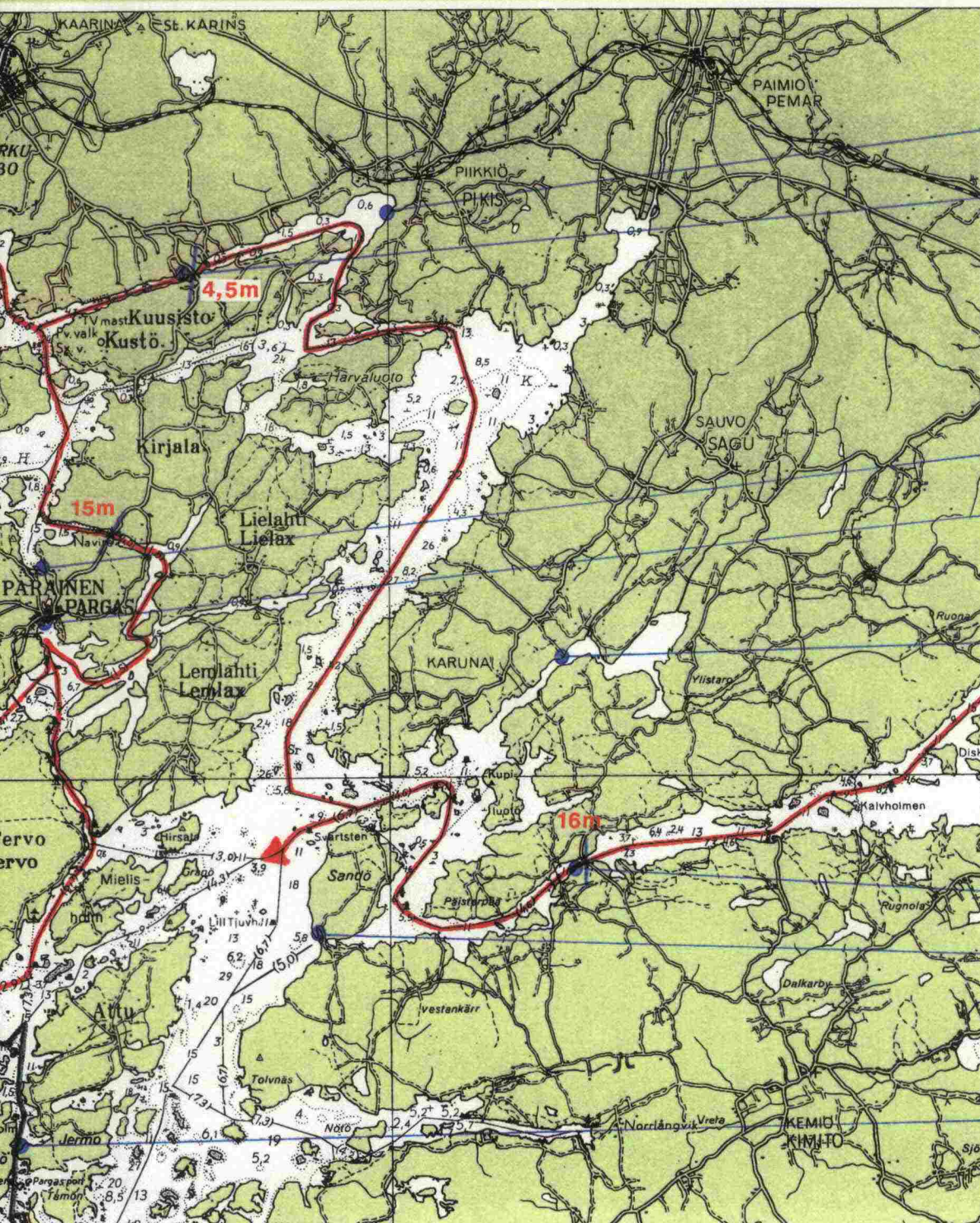
SKÅRGÅRDSHAVET

1940

1:200 000

Keskparallelli 60°20' Medelparallell

Selityksiä — Förklaringar

*Suomalaisten ja venäläisten mittousten mukaan**Enligt finska och ryska mätningar**Valaistu väylä* ———*Belyst farled* ———*Meriloistojen punaiset numerot ilmoittavat valon kantomatkan mpk:ssa**De röda siffrorna vid havsfyrarna angiva fyrens lysvidd i sjömil*

V 383

V 385

V 380

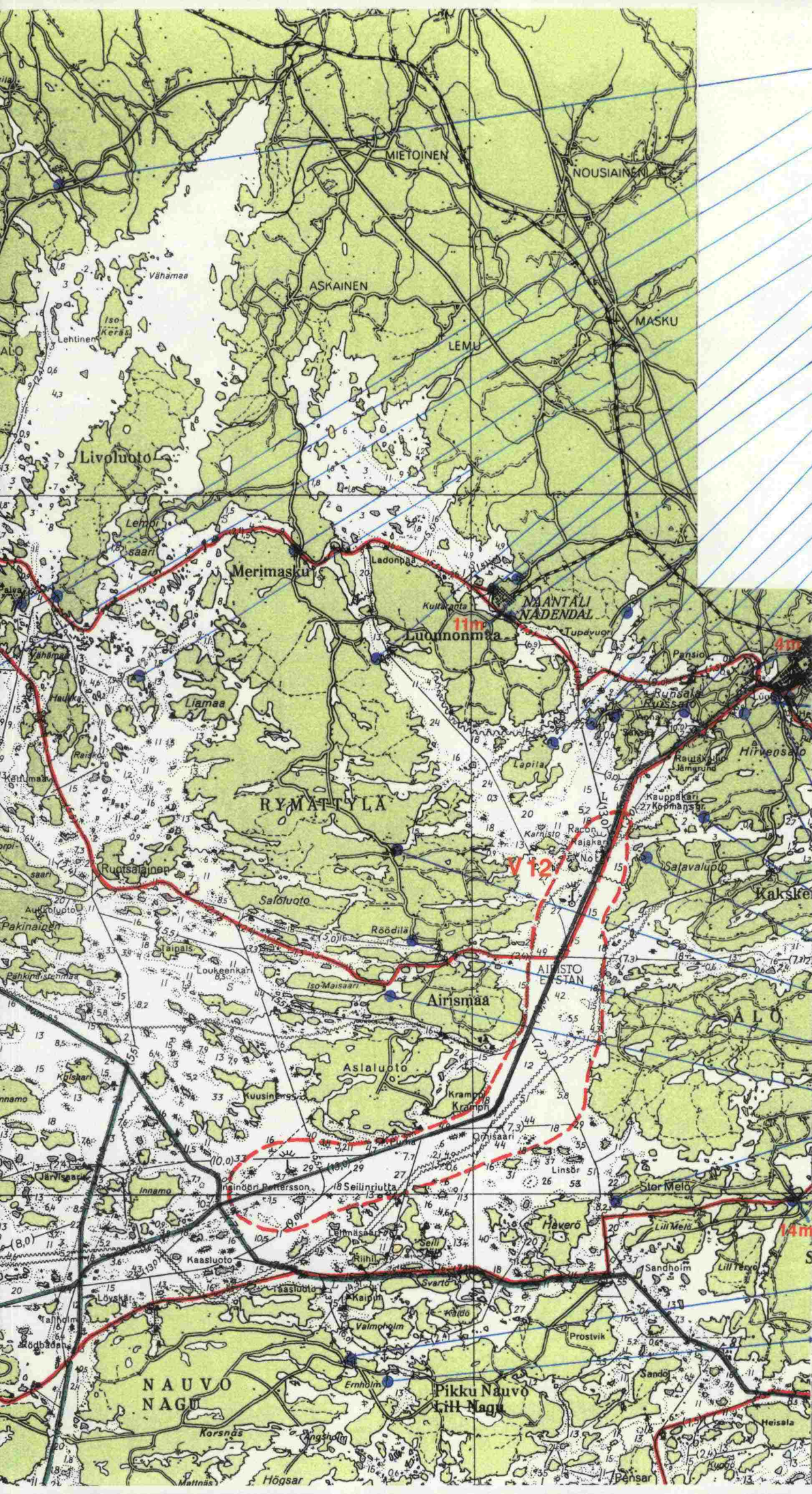
⊙ 370

P 363

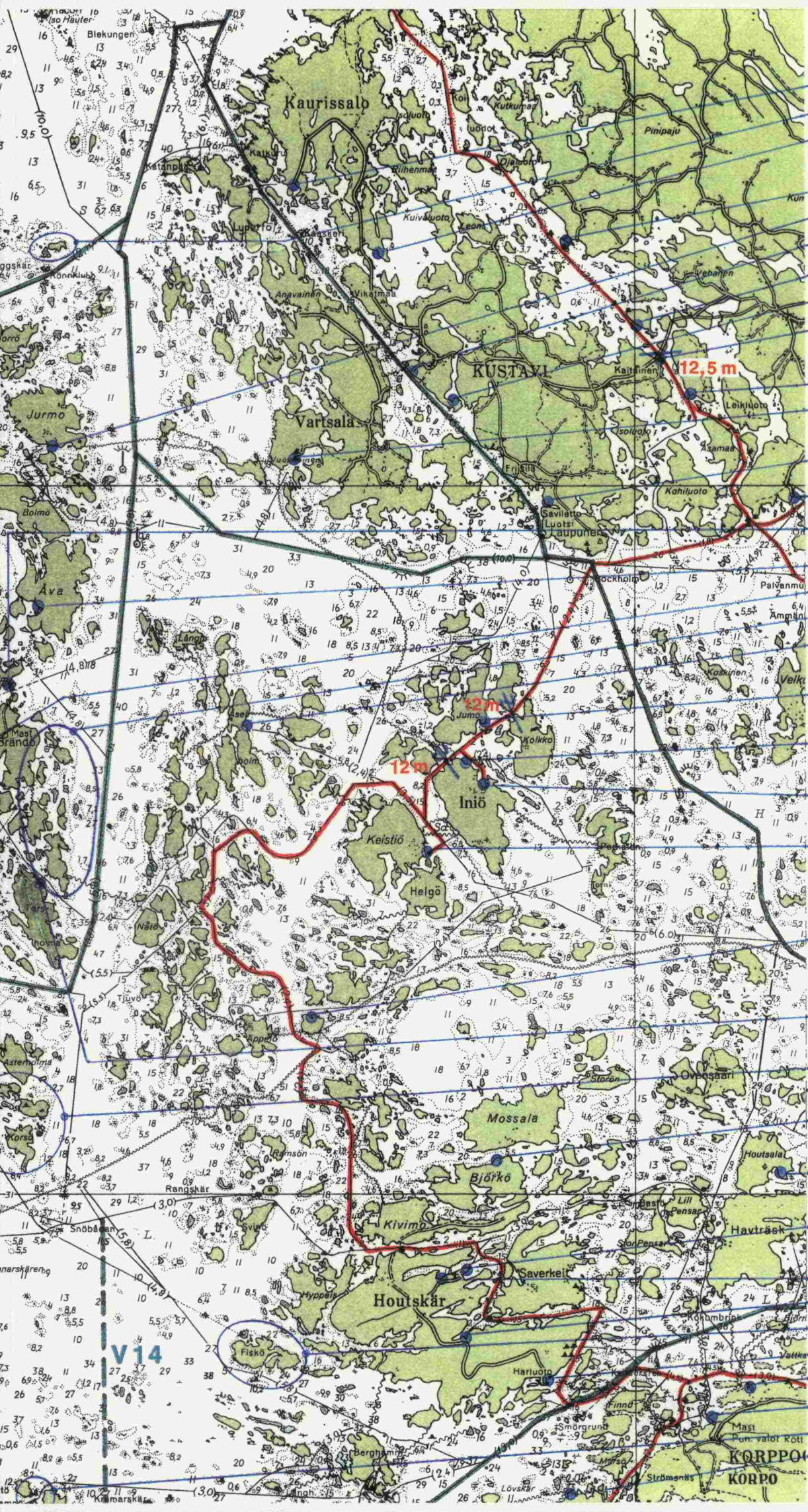
V 361

V 339

P 337

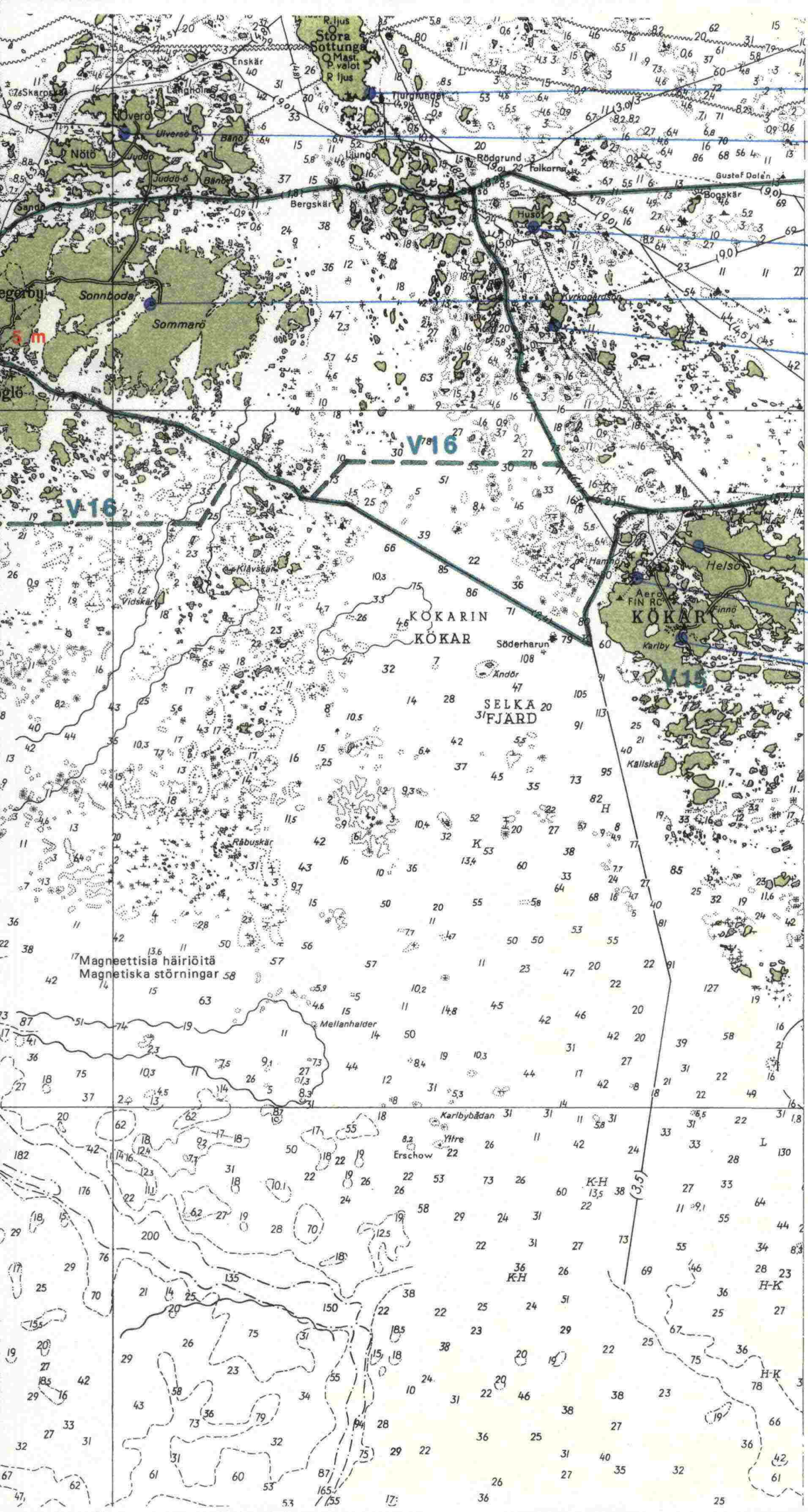
- P 421
- V 620 Y
- ⊙ 419 Y
- V 622 Y
- ⊙ 415
- R,S 417
- V 409
- ⊙ 404
- ⊙ 405
- 32
- P 402
- V 398
- V 395
- P 394
- ⊙ 392
- ⊙ 388
- P 386
- P 387
- V 391
- P 397
- P 399
- V 411
- P 424 Y
- P 427
- ⊙ 435
- V 375
- ⊙ 439 Y
- P 437

- V 695
- +51
- V 690
- V 611
- P 668
- V 685
- V 608
- V 680
- V 607
- V 606
- ⊙ 674 T
- P 613 Y
- P 605 T
- V 662
- P 666
- P 649
- +42
- V 657 Y
- V 629 Y
- ⊙ 627
- ⊙ 626 Y
- ⊙ 633 Y
- P 654 Y
- ⊙ 647
- +42
- P 458
- P 455 T
- V 460
- ⊙ 461 Y,T
- V 464
- +47
- V 466 Y
- 450 K,T
- ⊙ 493 Y
- +48
- P 494 Y

V14

KORPPO
KORPO

- P 545
- P 548
- ⊙ 540
- V 549
- R 538
- ⊙ 532
- ⊙ 534
- ⊙ 536

Magneettisia häiriöitä
Magnetiska störningar 58

KOKARIN
KÖKAR

SELKA
FJÄRD

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

KOKARIN
KÖKAR

Helso

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

KOKARIN

5 m

V16

V16

V16

V16

V16

V16

V16

V16

V16

V16

V16

V16

V16

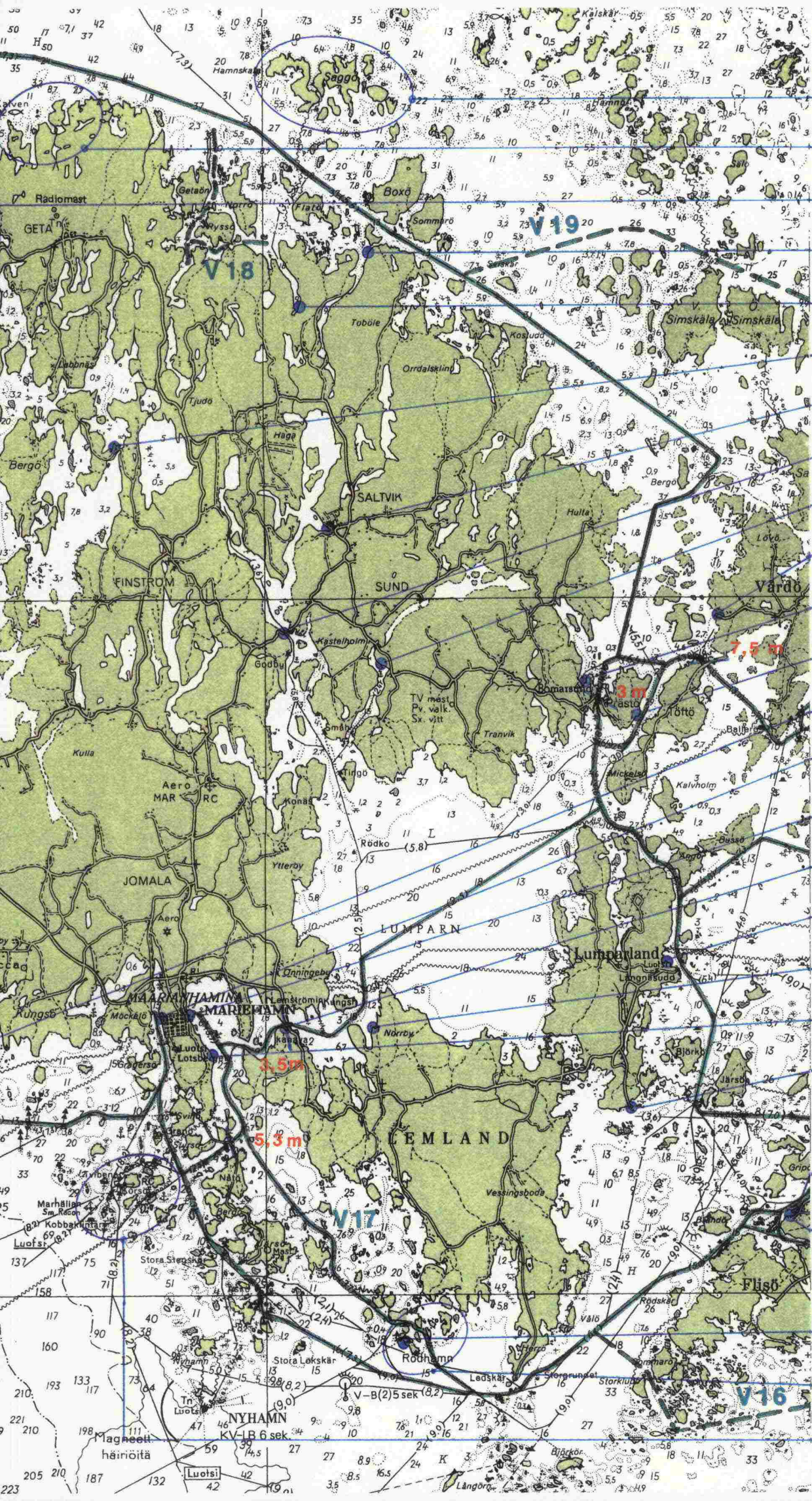
V16

V16

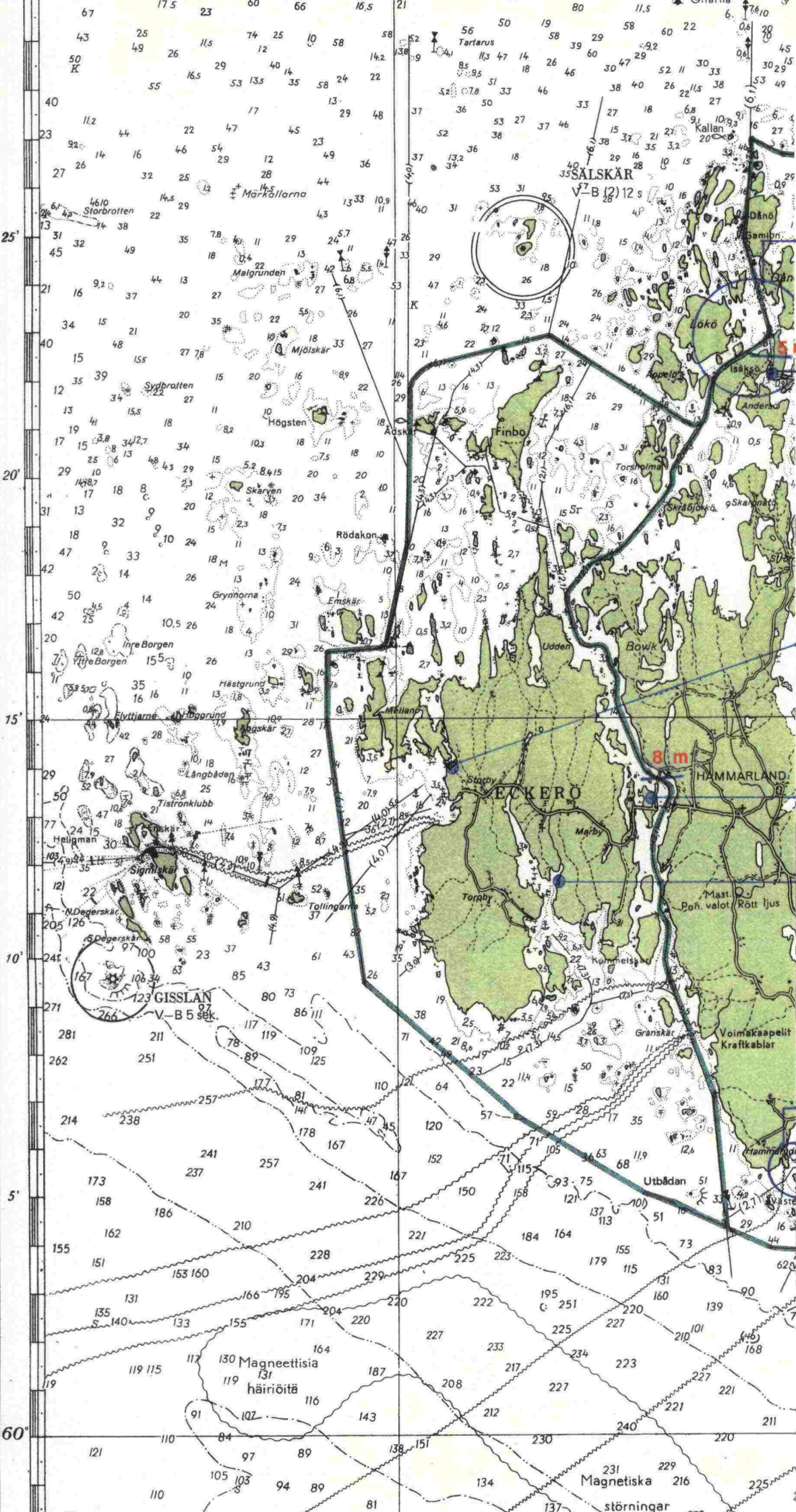
V16

V16

- +40
- +40
- +34
- ⊙ 600
- V 599
- V 595
- V 565
- V 564
- V 563
- V 603
- P 560
- P 557
- +50
- ⊙ 583
- ⊙ 578
- +33
- ⊙ 555
- V 567
- P 577
- V 553
- P 570
- ⊙ 571
- R,S 574
- +39
- +49

+34

V 597

⊙ 589

P 593

⊙ 587

+50

25°

20°

15°

10°

5°

60°

67 17.5 23 60 66 16.5 21
 43 25 11.5 74 25 10 58 58
 50 K 49 26 29 40 14 58 24 22
 55 16.5 53 13.5 35 58 24 22
 11.2 44 22 4.7 4.5 23 29 48
 92 14 16 4.6 5.4 2.9 12 23 49
 27 26 32 25 28 4.4 29 36
 46.10 Storbrotten 14.5 29
 31 32 49 35 7.8 11 29 24 5.7 11
 45 32 49 18 10.4 22 13 42 1.6 5.5 14
 16 9.2 37 27 27 27 27 27 27 27
 34 15 21 20 35 22 5.8 26 26
 15 15.5 27 7.8 18 18 33 27
 35 39 15 20 16 8.9 22 26
 13 3.4 22 27 11 10 10 10 10 10
 19 41 18 8.2 18 11 18 10 10
 17 15 3.8 34 2.7 34 10.3 18 11
 29 10 2.5 6 13 4.8 4.3 2.9 15 5.2 8.4 15 20 20 10
 31 13 32 9 20 12 12 20 34 2 40
 18 32 9 10 24 15 2.3 7.3 18 13
 47 9 33 26 18 11 13 9 6.3 37
 42 2 14 26 13 24 9 10 10 10
 50 4.5 14 10.5 26 31 5 8 13
 42 25 4 5 10 10 31 0.5 3.2 10
 20 128 15.5 26 13 29 26 27
 24 0.6 42 28 11 11 21 21 21 21
 29 27 21 10 18 12 12 3 7.9 35
 50 52 21 21 21 21 21 21 21 21
 77 24 15 18 14 7.6 8.7 2 14.0 6.5
 109 9.2 11 9 10 10 10 10 10 10
 121 22 10 30 30 30 30 30 30 30
 205 126 5.8 55 37 43 61 43 26
 167 108 34 63 85 73 80 73
 123 GISSLAN 97 27
 281 211 117 119 109 125 71
 262 251 78 89 177 81 141 47 45
 214 238 257 178 167 120 57
 173 241 257 241 167 152
 155 151 210 228 225 223 184 164
 135 140 133 155 171 204 220 222 195 251 220 139
 119 115 117 130 Magneettisia häiriöitä 187 217 234 223
 91 102 116 143 212 227 227 221
 121 110 84 97 89 138 151 230 240 220
 110 105 103 94 89 81 134 231 Magnetiska 216 225
 137 störningar 272

8 m

8 m

8 m

8 m

8 m

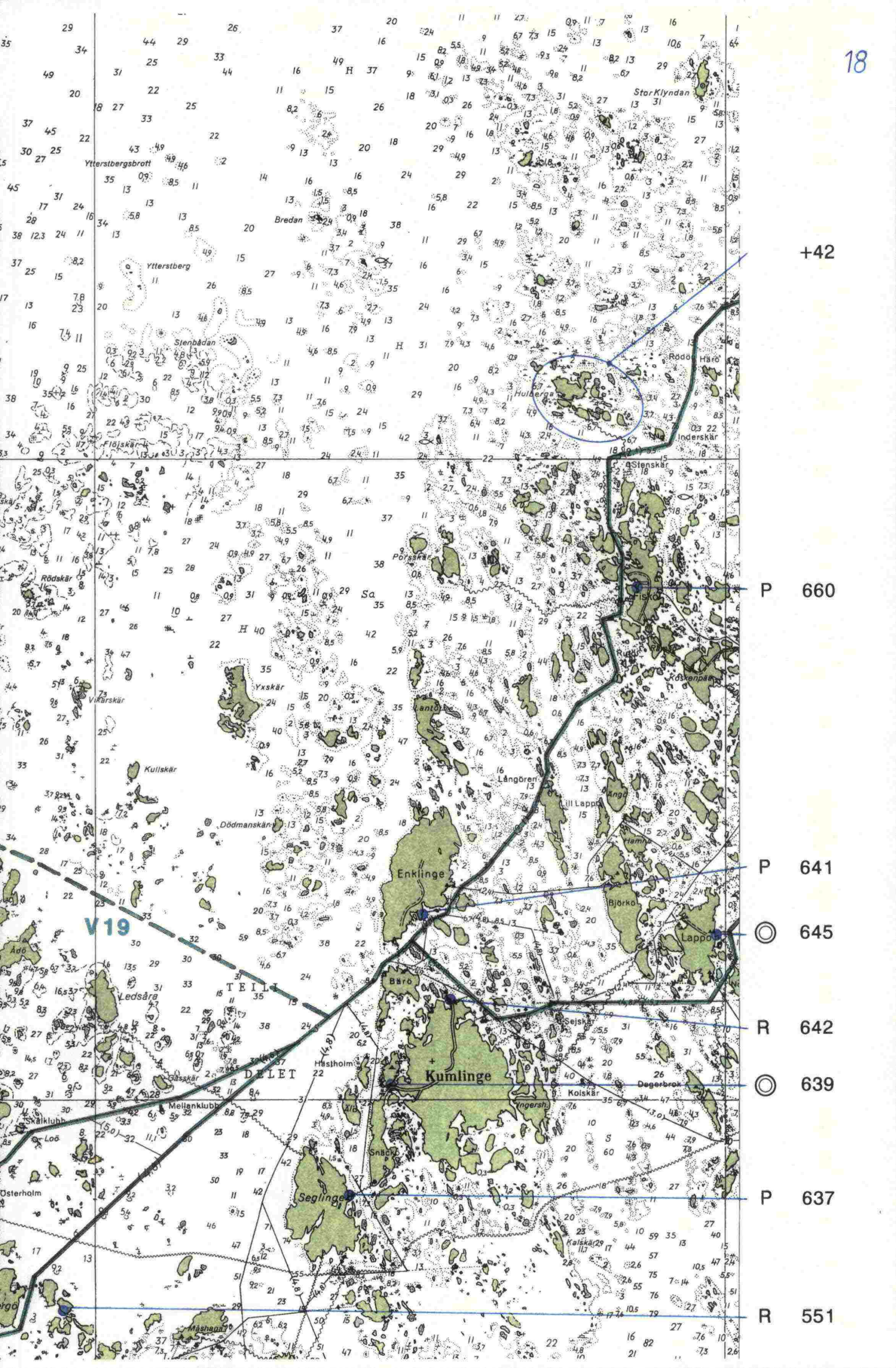
8 m

8 m

8 m

8 m

8 m

+42

P 660

P 641

645

R 642

639

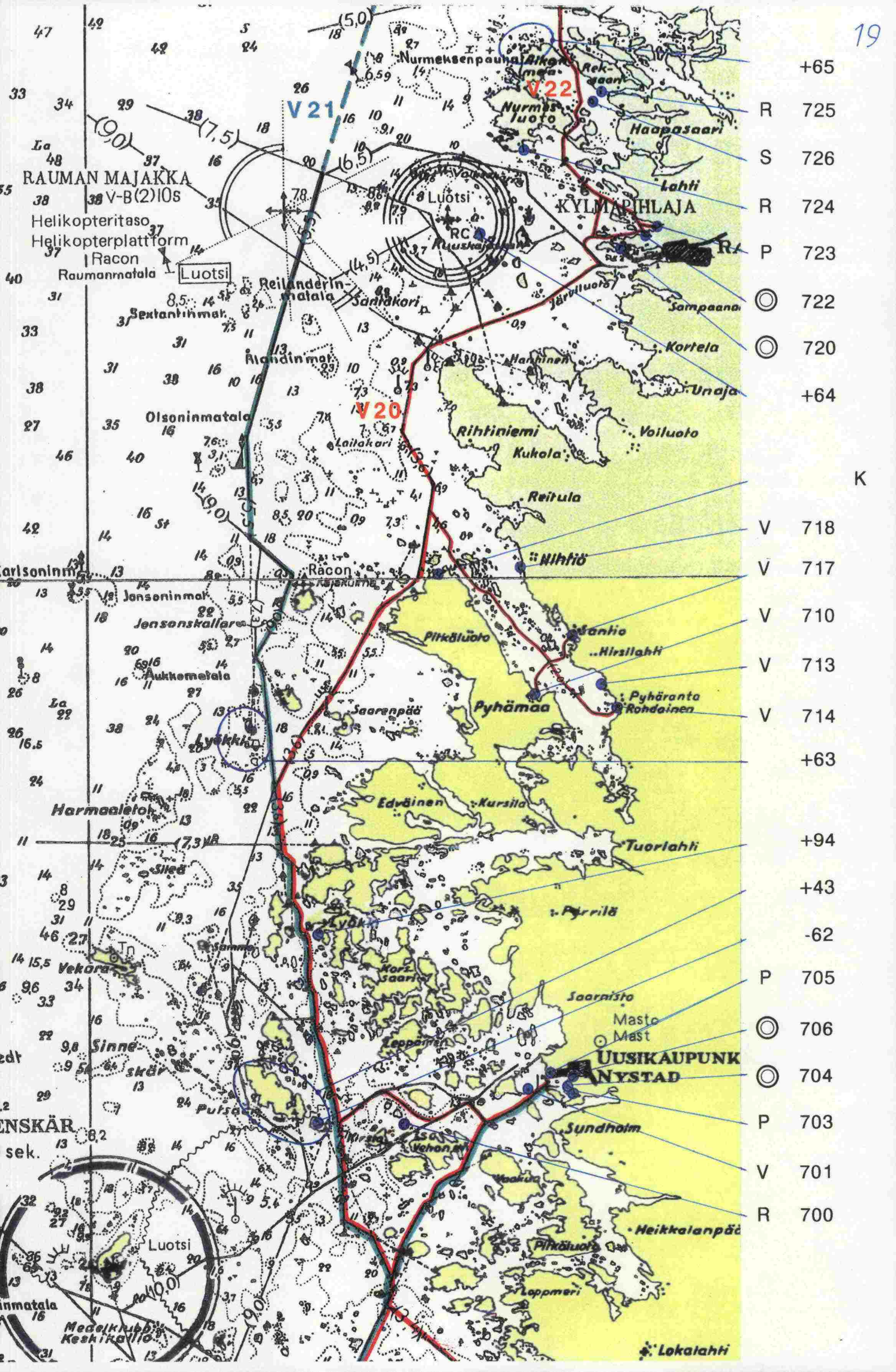
P 637

R 551

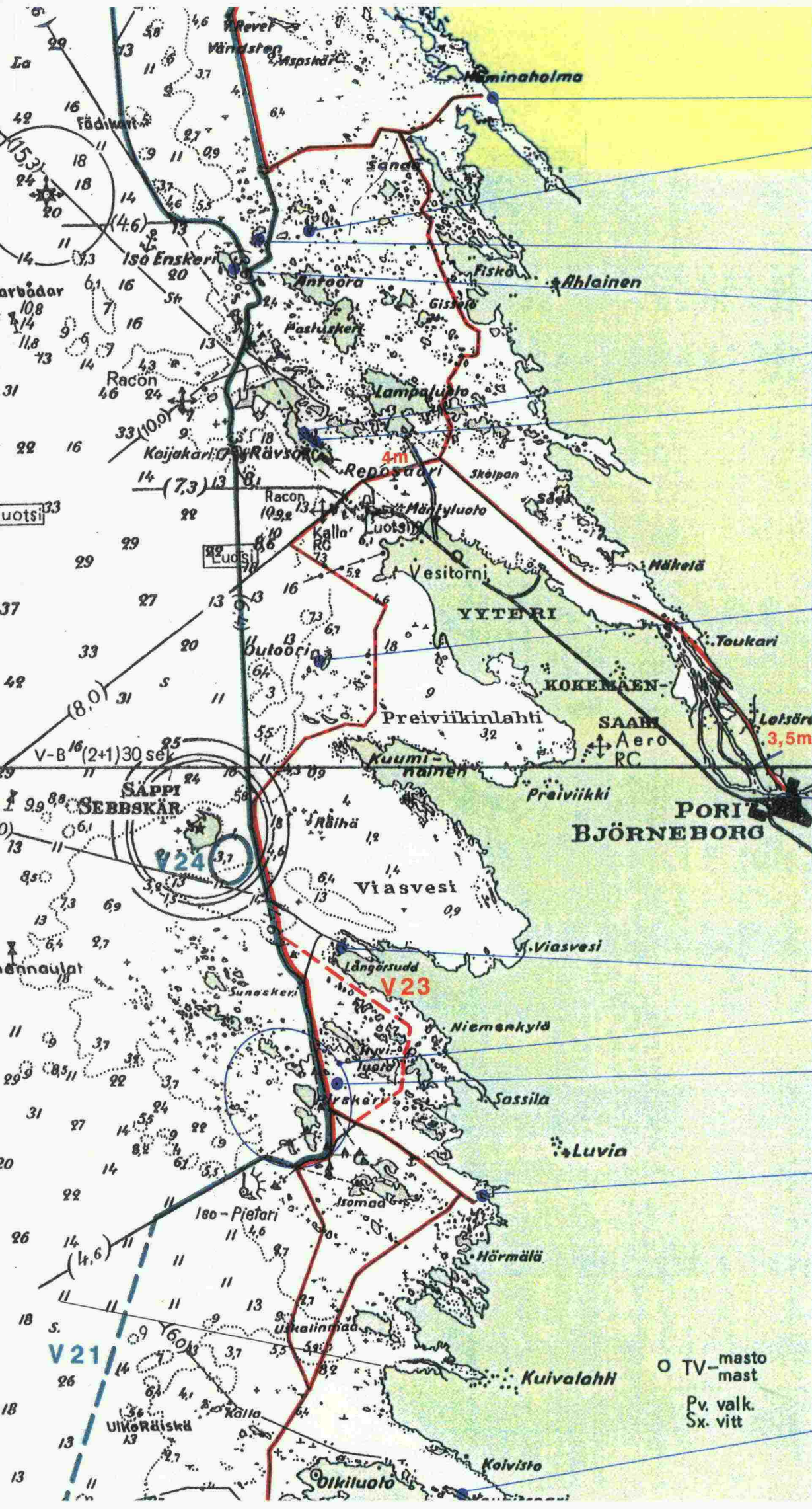
V19

TEIL

DELET

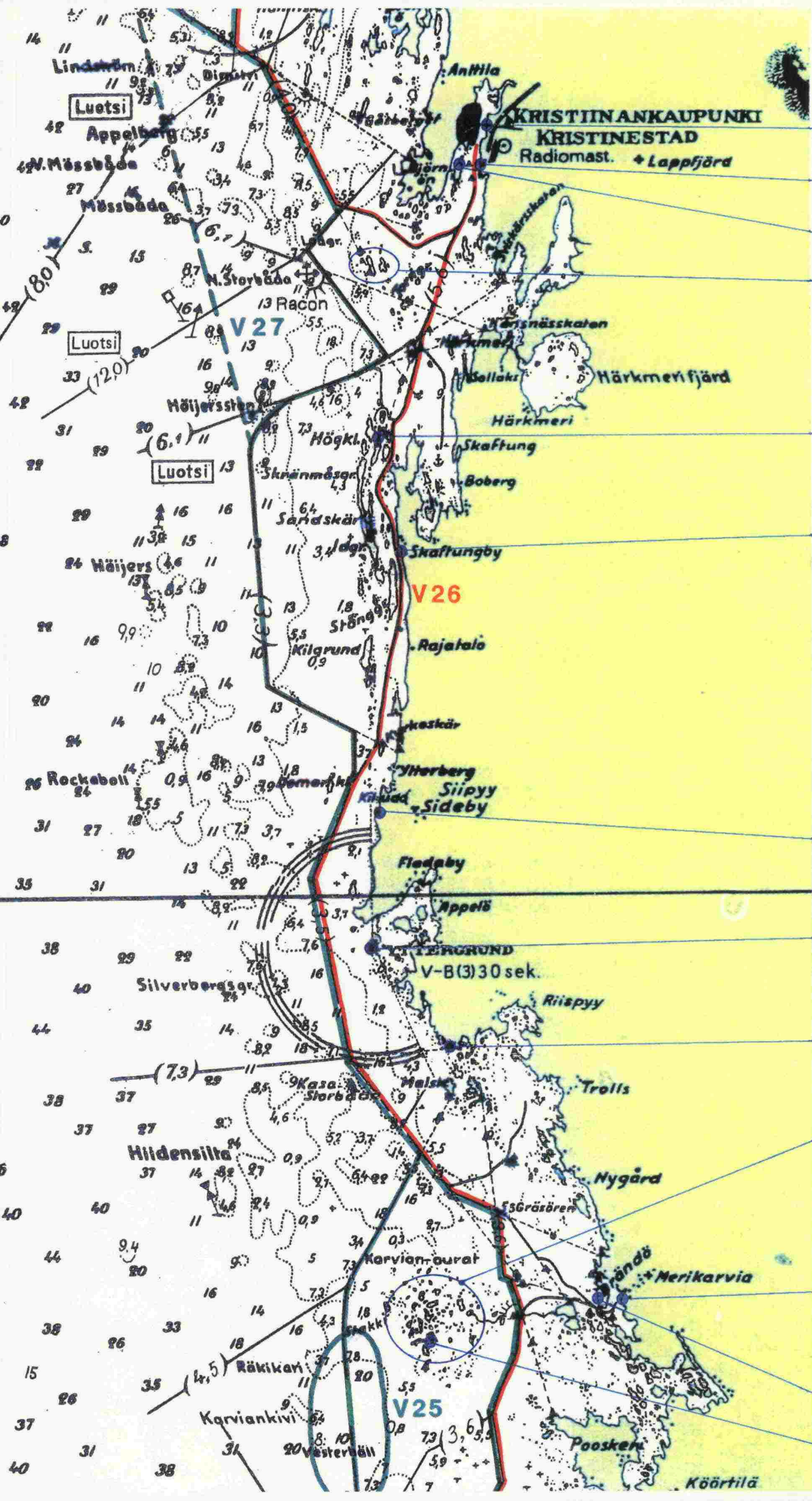

- +65
- R 725
- S 726
- R 724
- P 723
- ⊙ 722
- ⊙ 720
- +64
- K
- V 718
- V 717
- V 710
- V 713
- V 714
- +63
- +94
- +43
- 62
- P 705
- ⊙ 706
- ⊙ 704
- P 703
- V 701
- R 700

- P 744
- R 743
- R 742
- R 741
- P 734
- V 733
- R 731
- V 740
- +53
- +67
- R 730
- P 728
- +66

○ TV-masto
 mast
 Pv. valk.
 Sx. vitt

⊙ 759

P 757

V 758

+72

-71

P,V 754 K

P 752 K

R 750

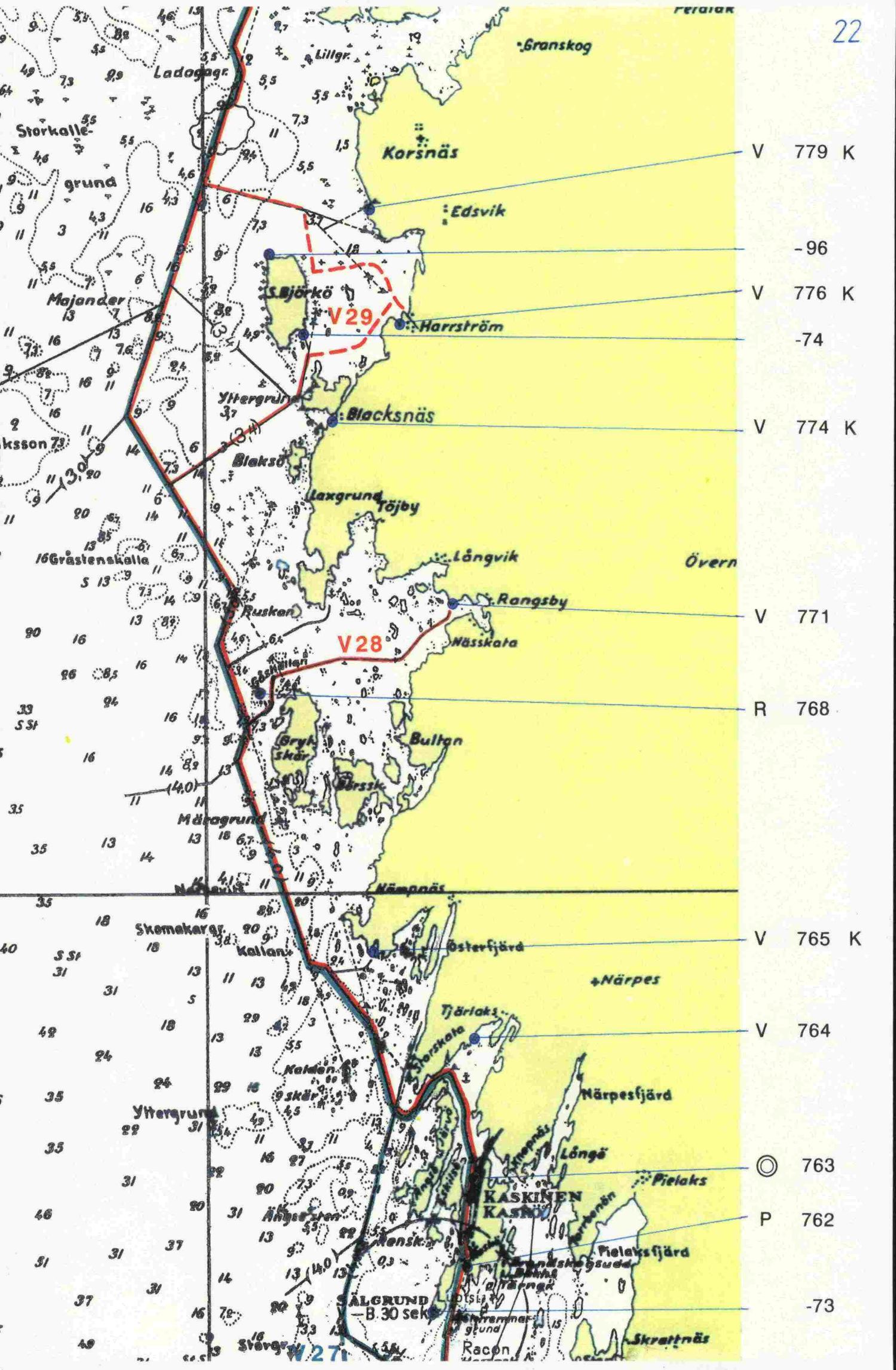
+54 K

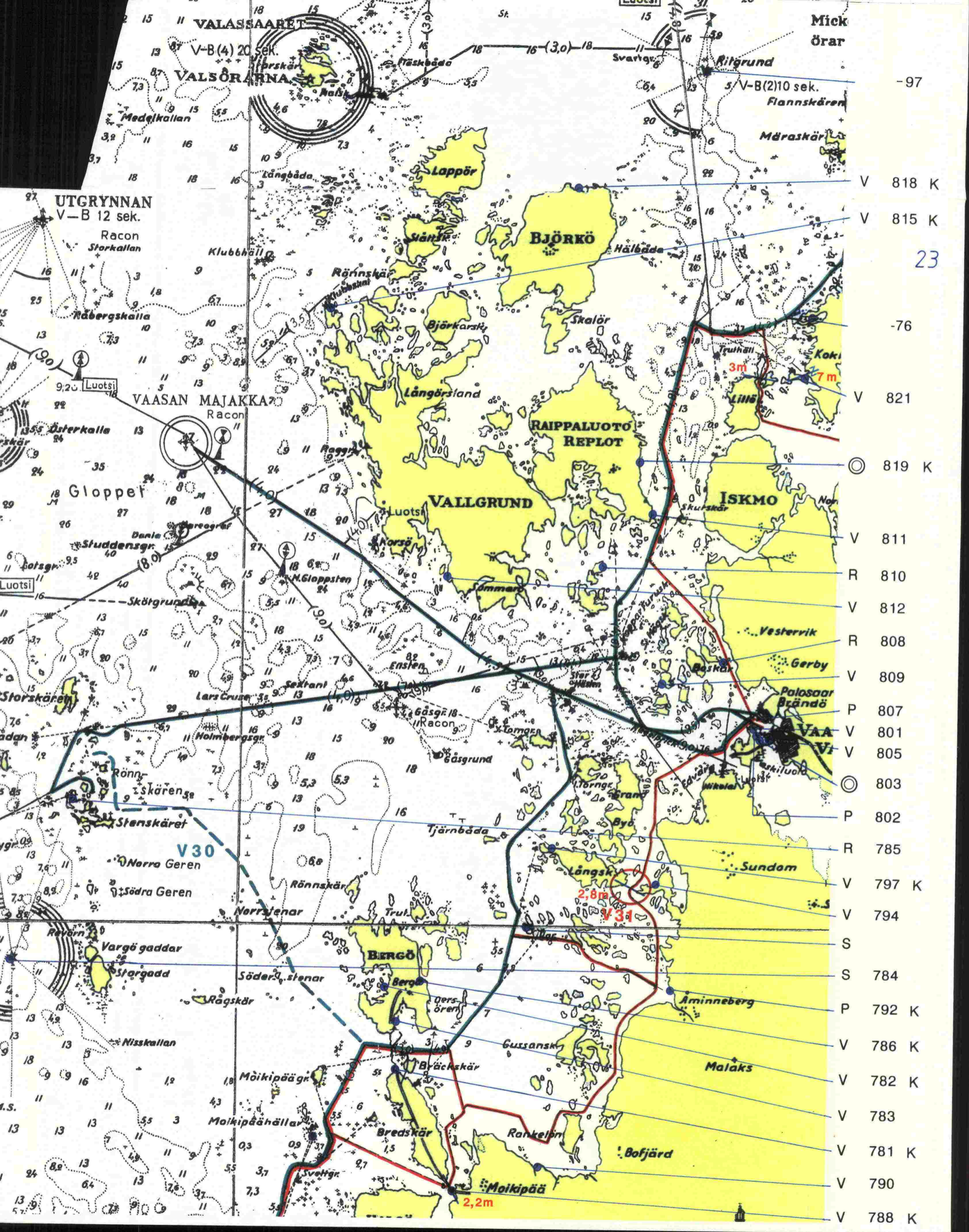
+70
+69
+68

P 748 K

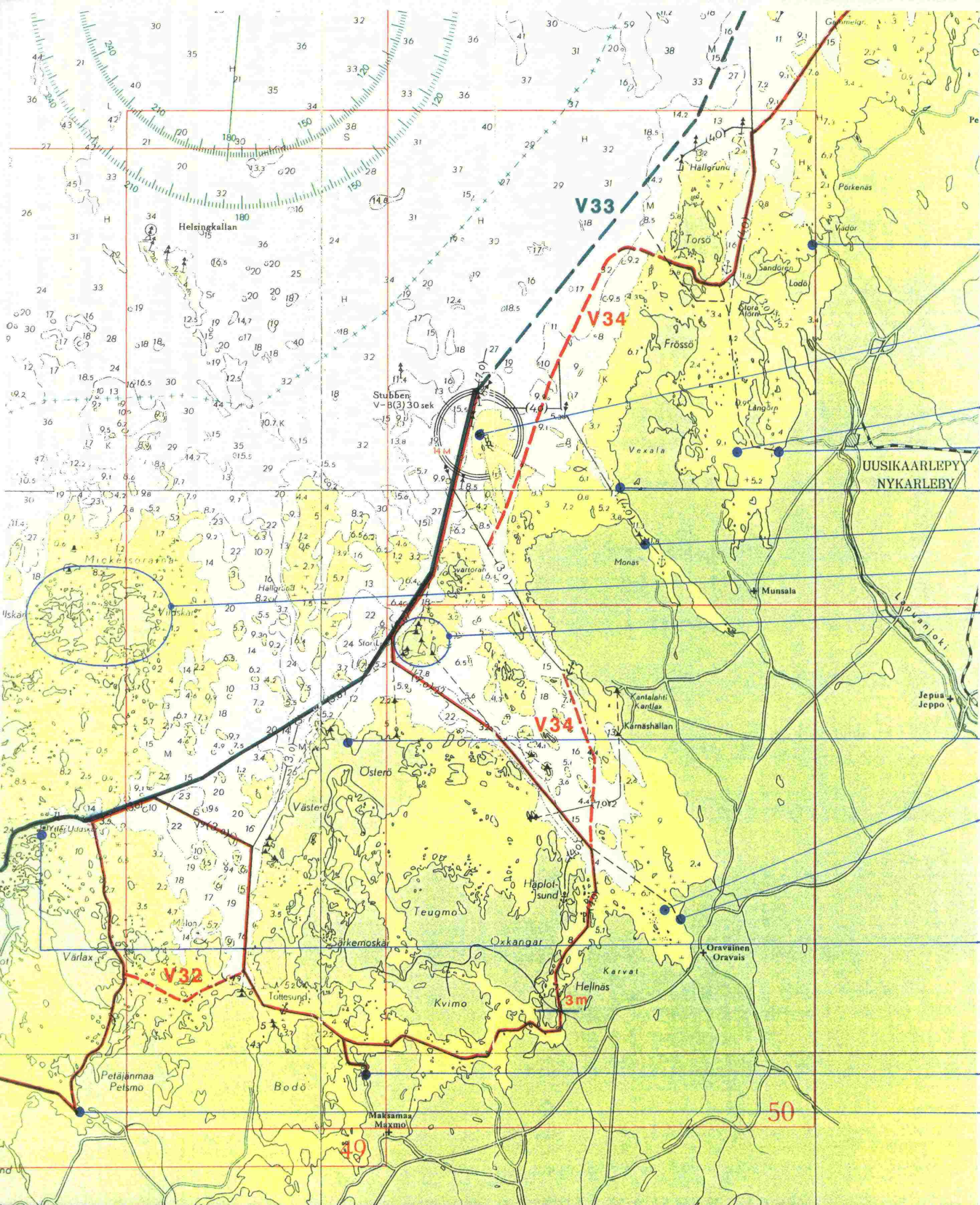
⊙ 747

+95

- Mick örar
- 97
- V 818 K
- V 815 K
- 23
- 76
- V 821
- 819 K
- V 811
- R 810
- V 812
- R 808
- V 809
- P 807
- V 801
- V 805
- 803
- P 802
- R 785
- V 797 K
- V 794
- S 784
- P 792 K
- V 786 K
- V 782 K
- V 783
- V 781 K
- V 790
- V 788 K

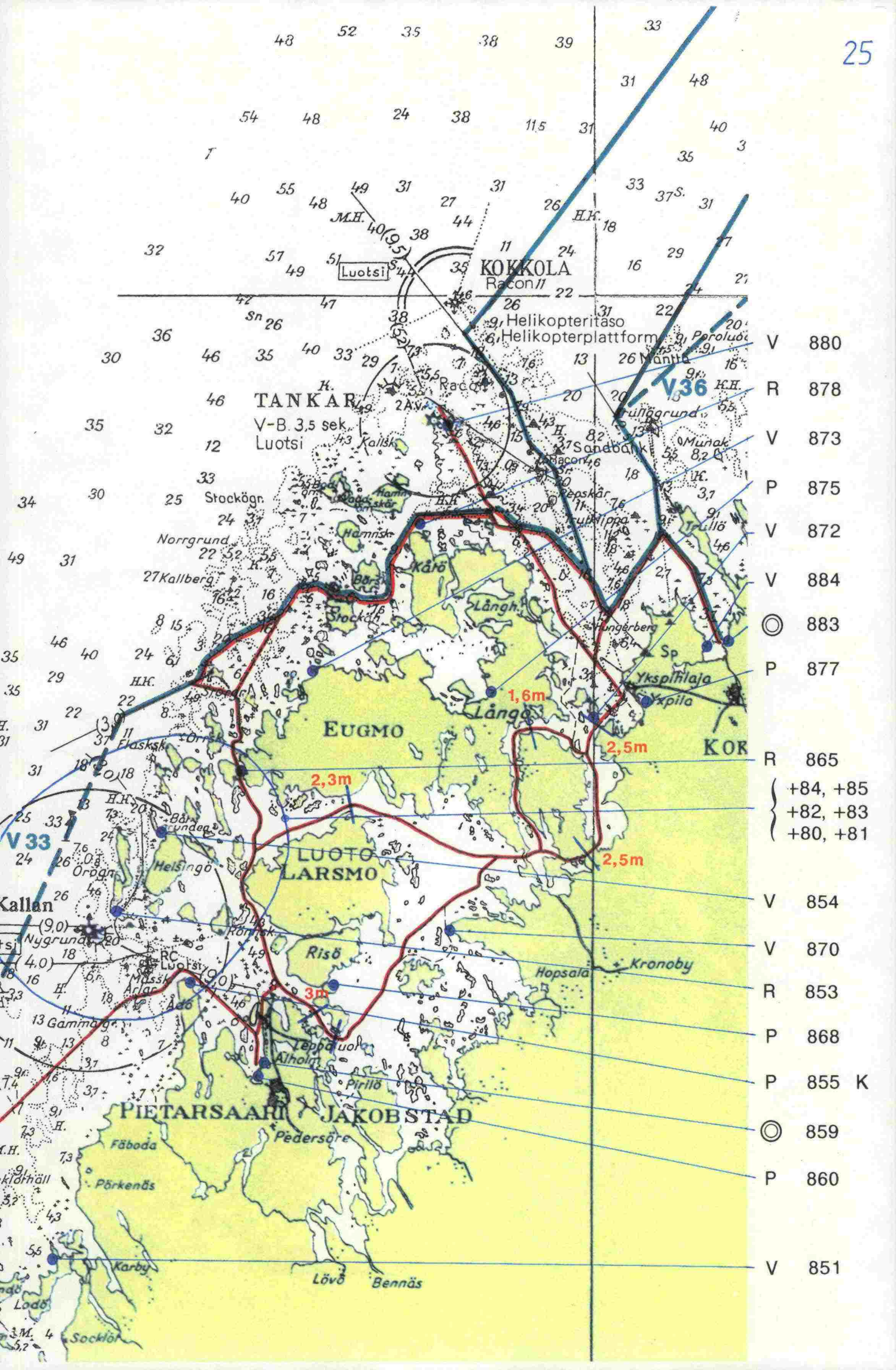

- V 851 K
- V 839
- R 844
- V 847
- V 840 K
- V 842 K
- +78
- +79
- V 827
- R 835
- P 836
- +77
- ⊙ 830
- V 824 K

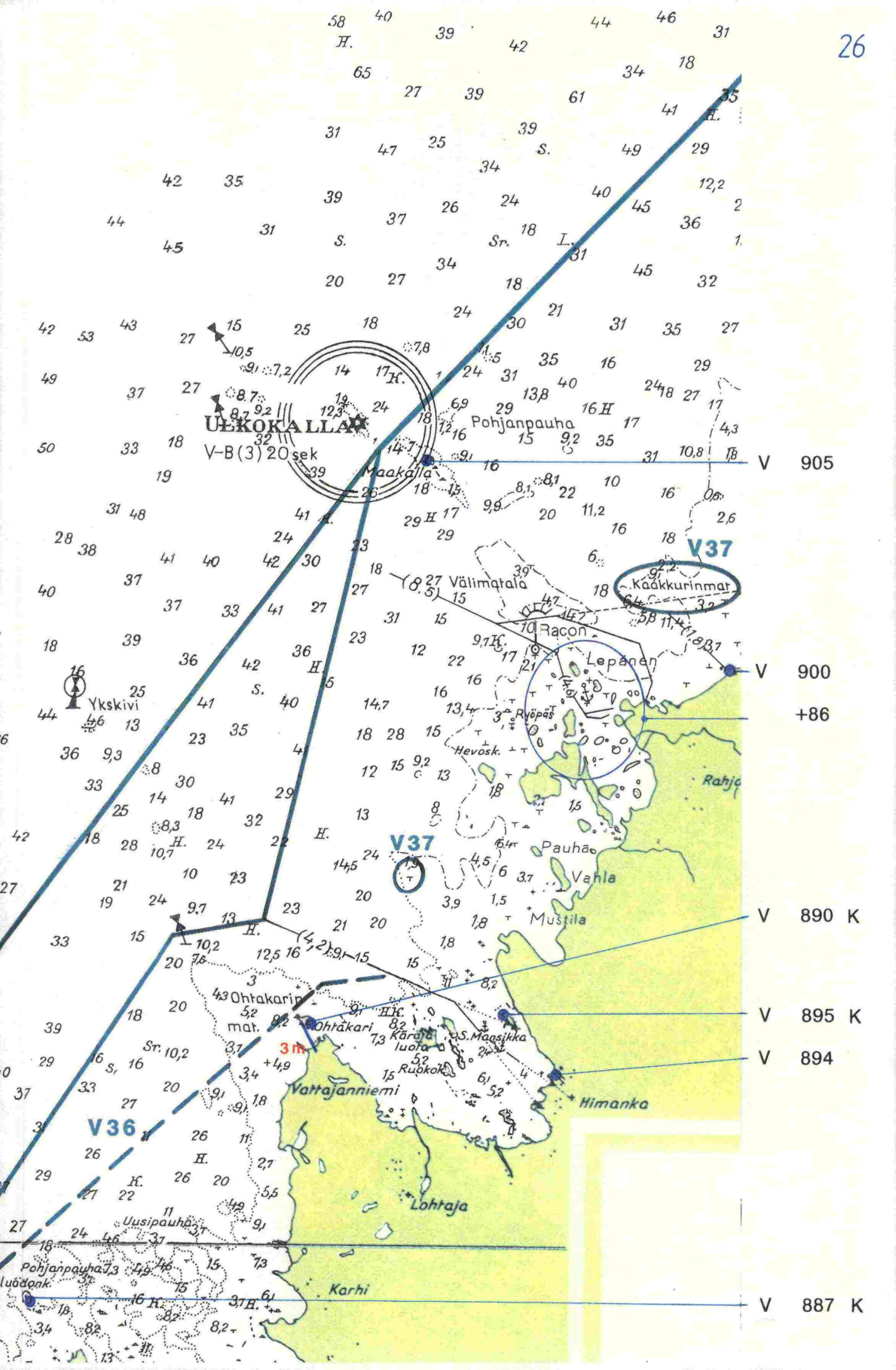
UUSIKAARLEPY
NYKARLEBY

50

49

- V 880
- R 878
- V 873
- P 875
- V 872
- V 884
- ⊙ 883
- P 877
- R 865
- { +84, +85
- { +82, +83
- { +80, +81
- V 854
- V 870
- R 853
- P 868
- P 855 K
- ⊙ 859
- P 860
- V 851

UUSIKAUPUNGI

V-B(3) 20 sek

V 905

V 37

V 900

+86

V 37

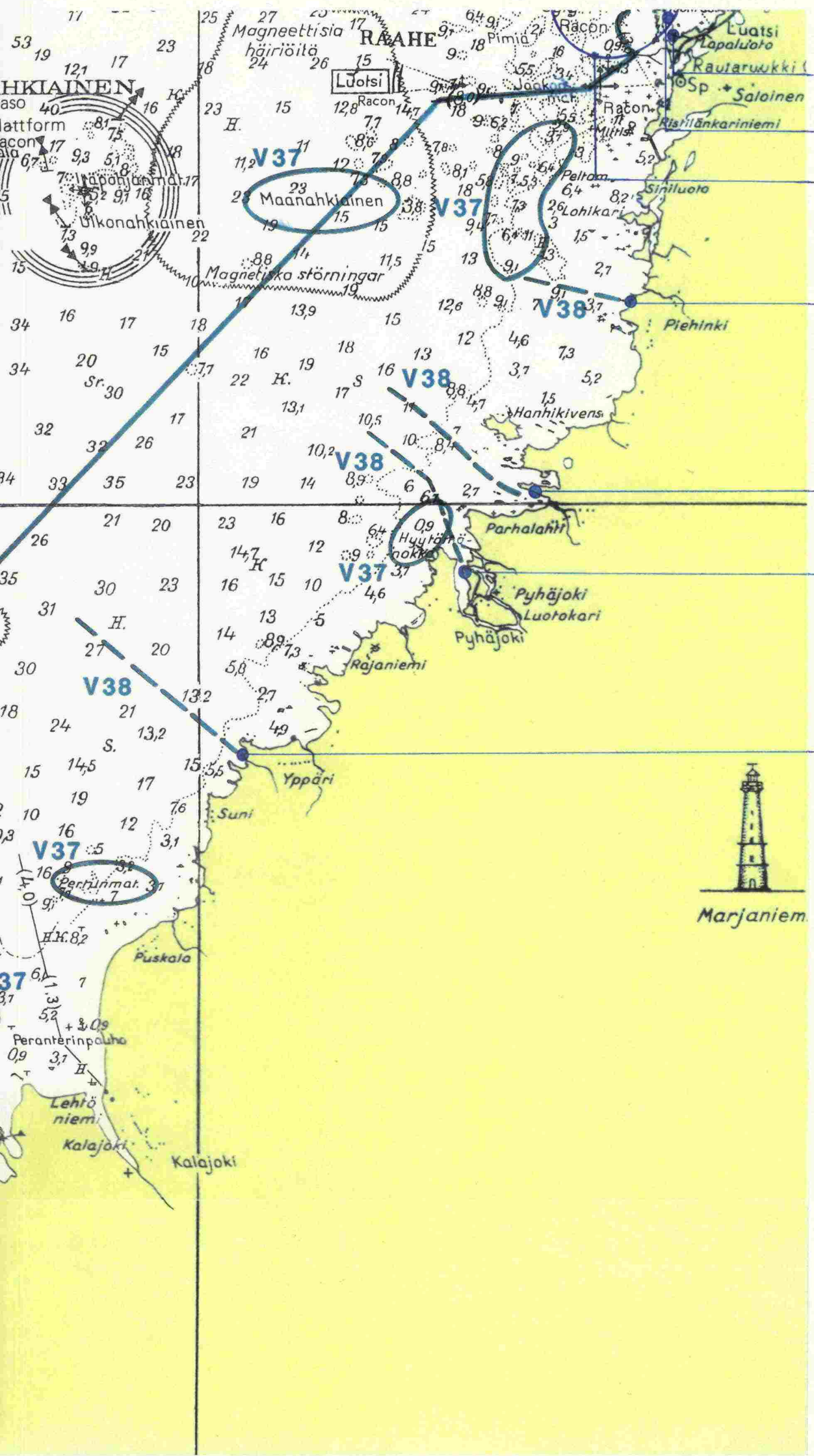
V 890 K

V 895 K

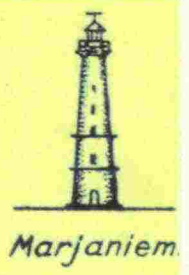
V 894

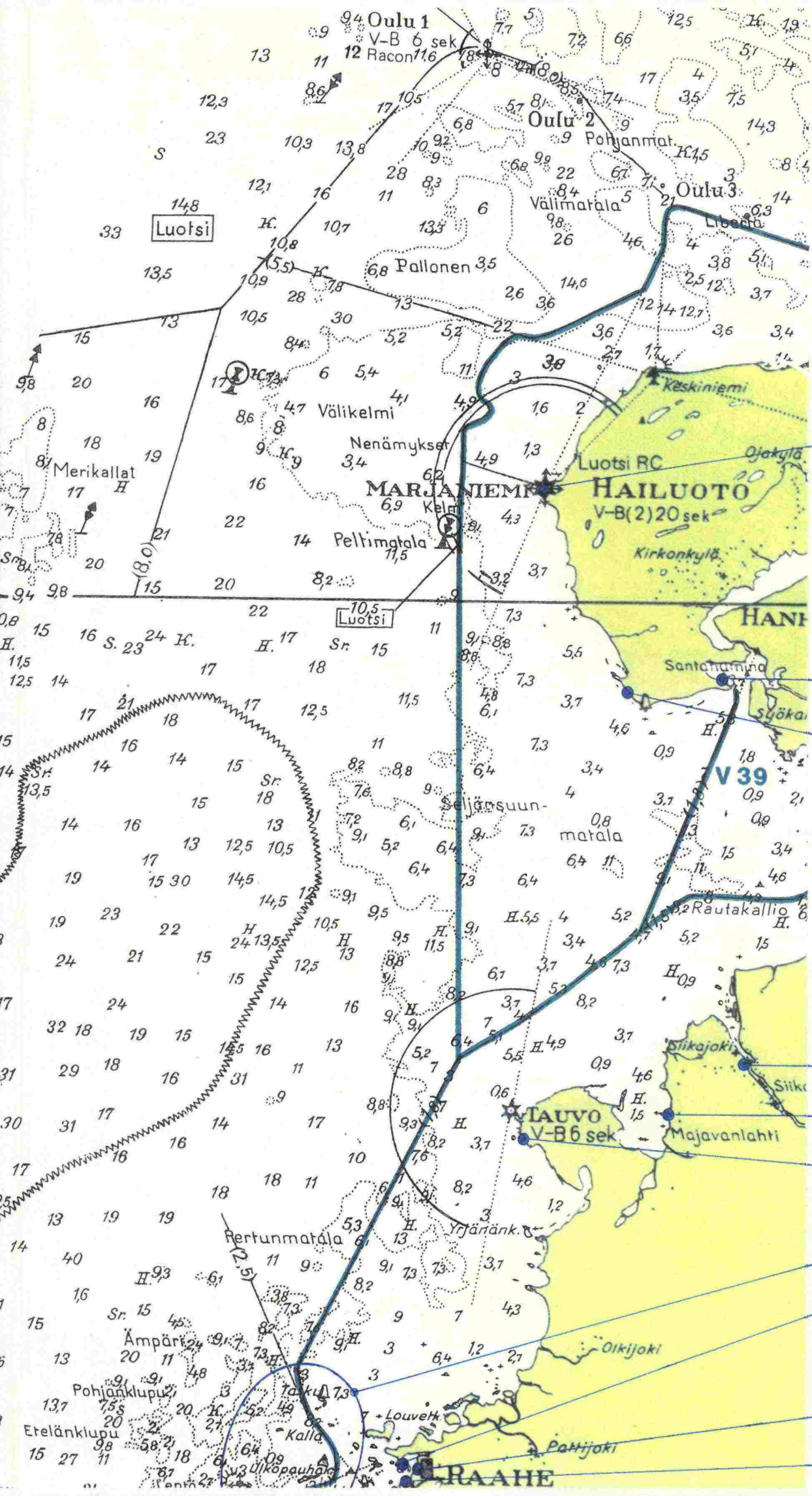
V 36

V 887 K

- V 925
- V 930
- +87
- V 920 K
- K
- K
- V 910 K

V 952 K

V,S 944 K

-56 K

+55

V 941 K

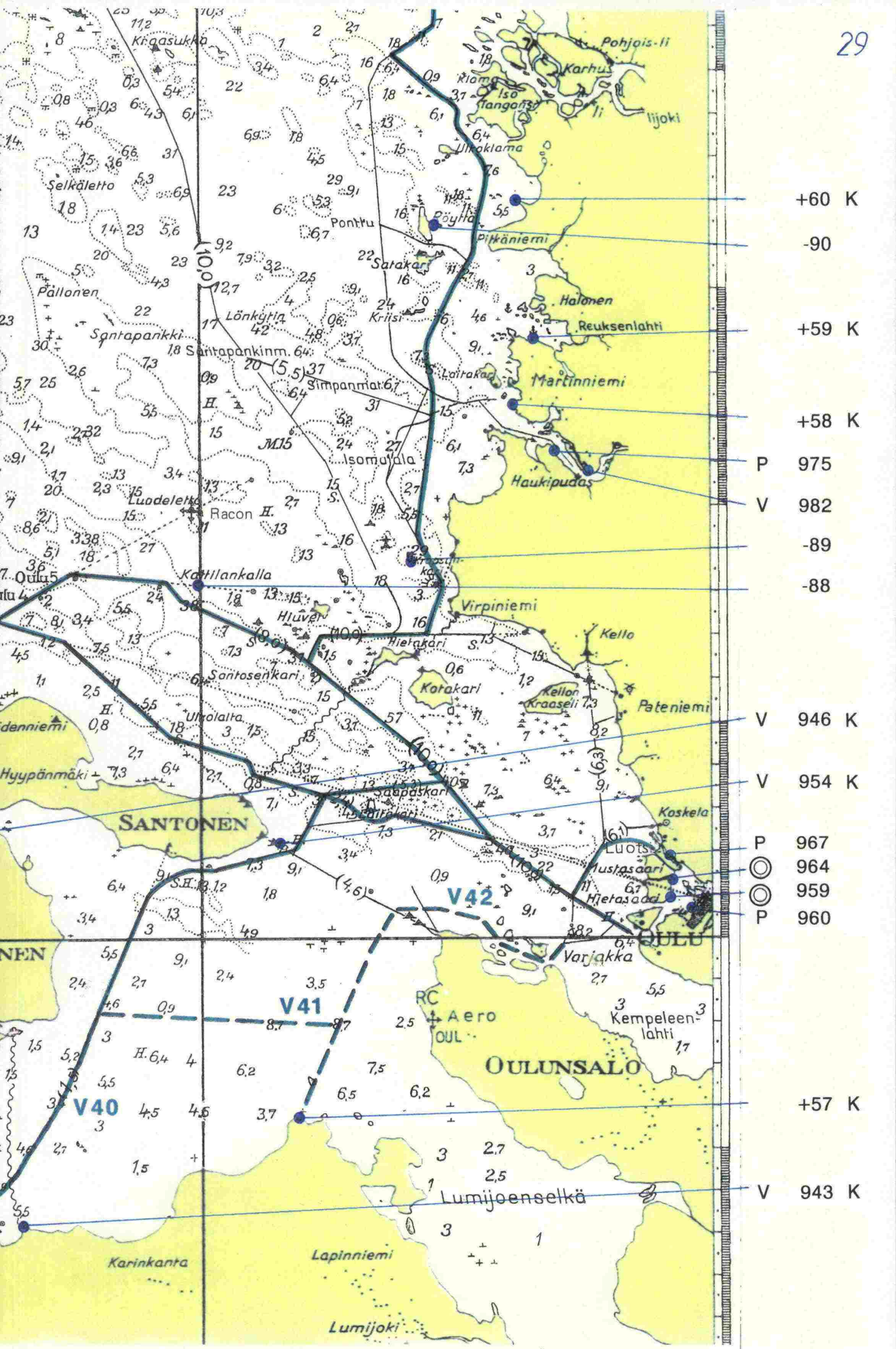
V 940 K

+87

V 936

P 939

P 938

+60 K

-90

+59 K

+58 K

P 975

V 982

-89

-88

V 946 K

V 954 K

P 967

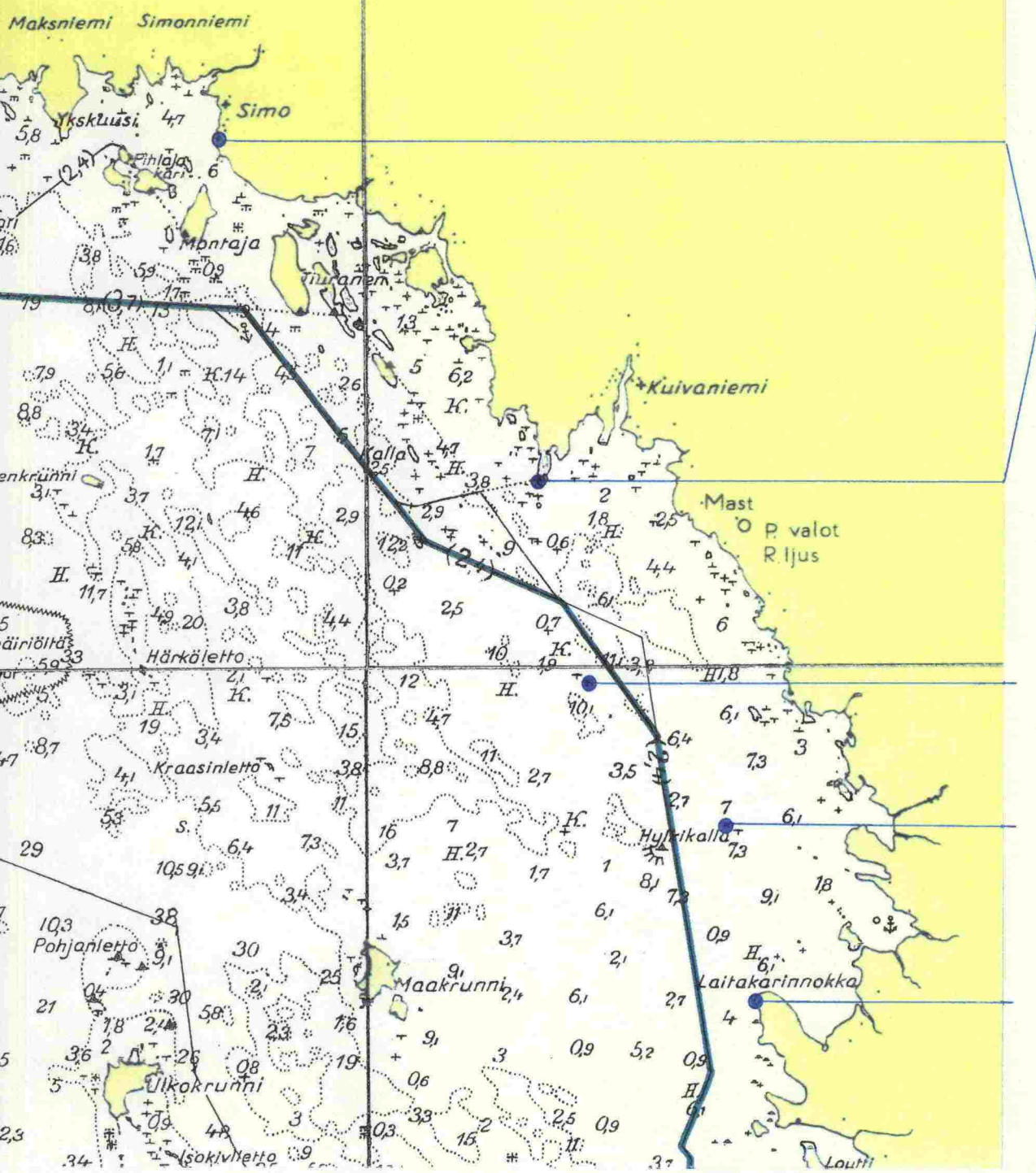
964

959

P 960

+57 K

V 943 K

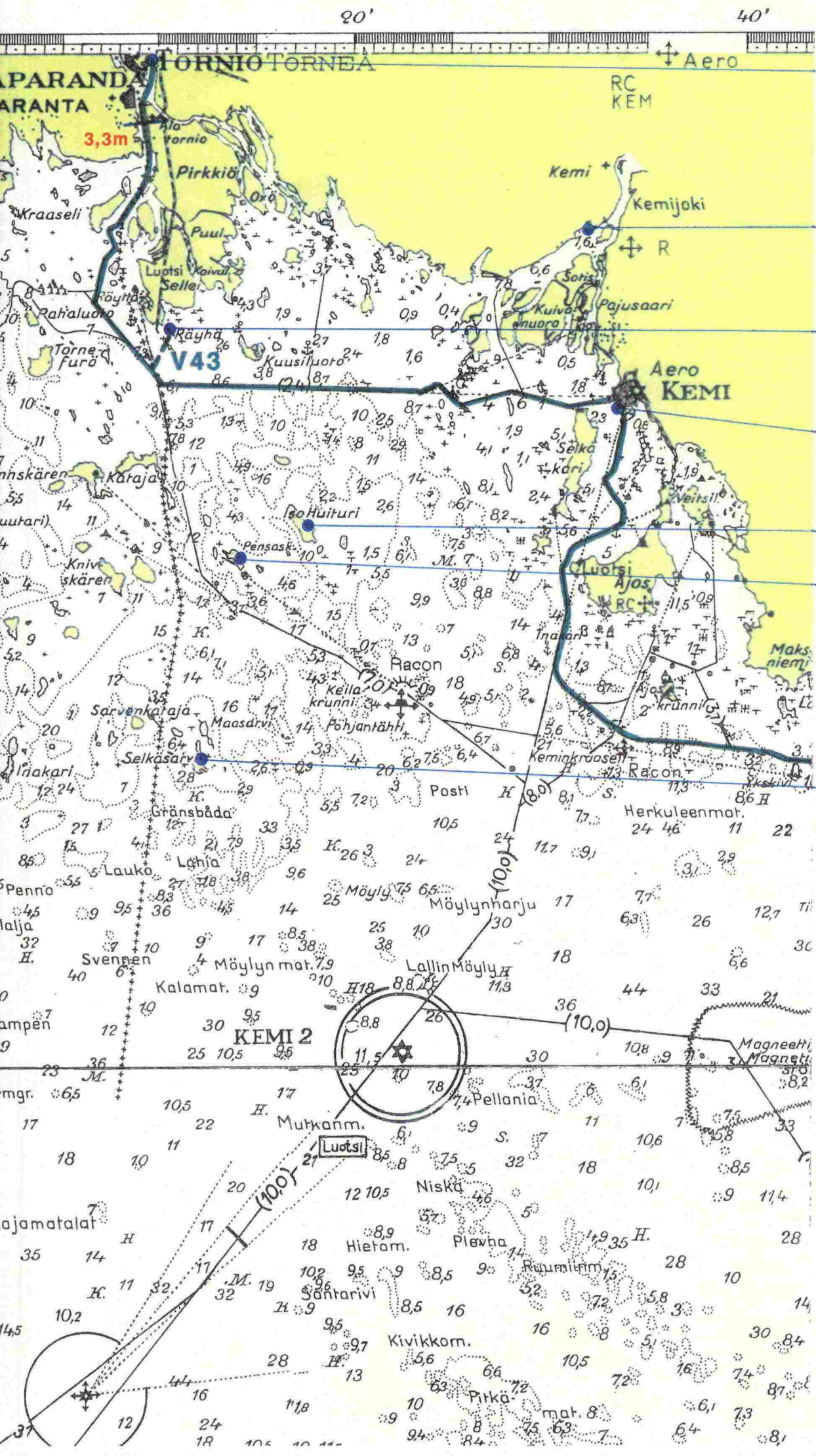

+52 K

-99

-98

+61 K

P 998

V 992 K

V 995

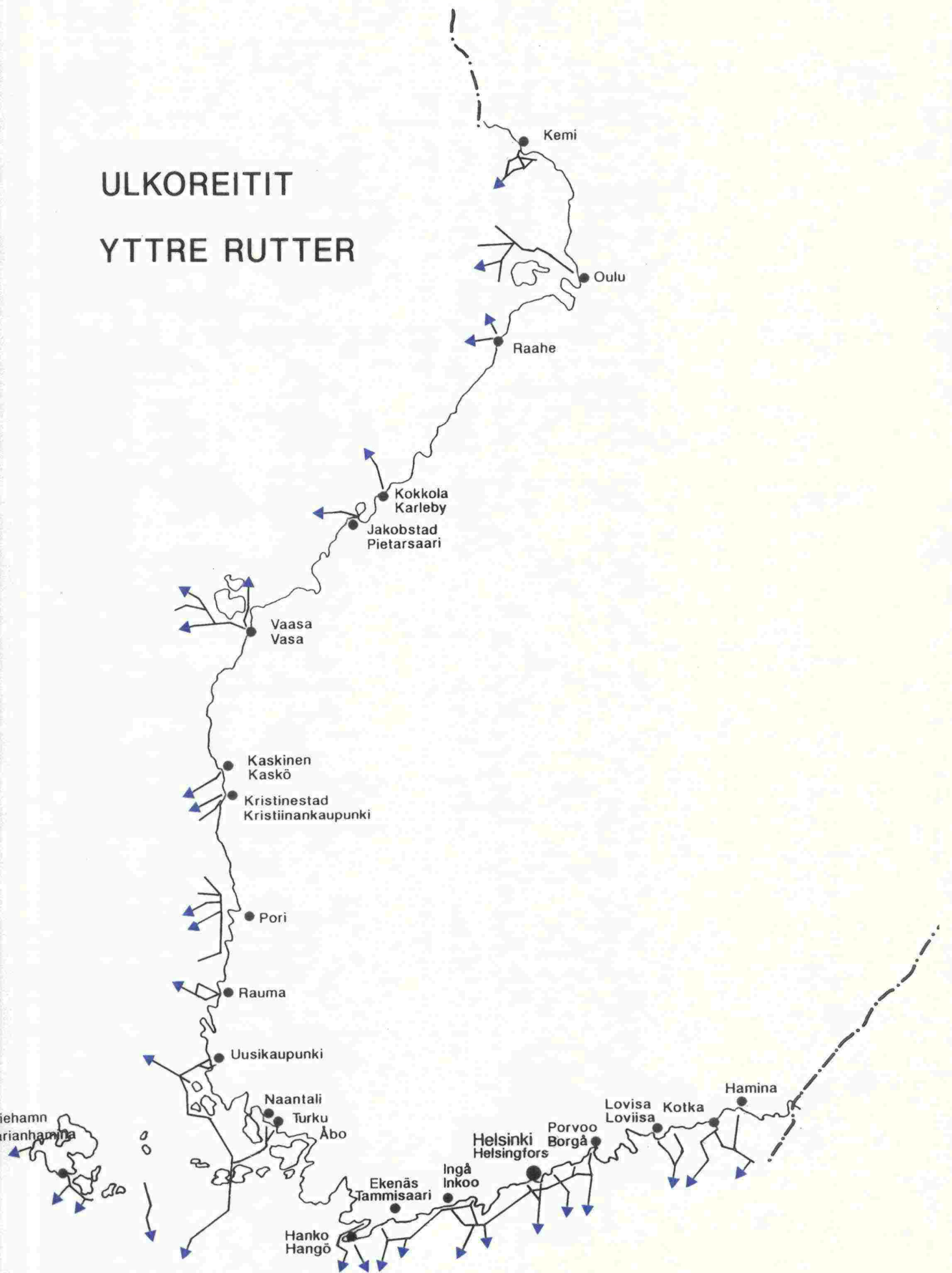
⊙ 988

-93

-92

-91

ULKOREITIT YTTRE RUTTER

BÅTHAMNSGRUPPENS KLASSIFICERING AV BÅTHAMNAR
(4.2.1994)

BILAGA 3

Finska viken

hamn- nummer	ortnamn	hamnklass
100	Virojoki	hemmahamn, servicehamn
101	Ukkosaari	hemmahamn, gästbrygga
103	Suur-Pisi	utfärdshamn
104	Lanskeri	utfärdshamn
105	Ulko-Tammio	gästbrygga
107	Kilpisaari	utfärdshamn
108	Klamila, Sahanranta	gästbrygga
109	Klamila	hemmahamn, servicehamn
113	Tammio	gästbrygga
115	Aspö	servicehamn, gästbrygga
118	Nuokot	utfärdshamn
120	Fredrikshamn (segelbåtar)	gästhamn
121	Pieni Vuohisaari	hemmahamn, gästbrygga
122	Fredrikshamn (motorbåtar)	hemmahamn, gästhamn
123	Kuutsalo	gästbrygga
124	Luovi	gästbrygga
125	Lehmäsaari	utfärdshamn
126	Karhula, Itäranta	hemmahamn, servicehamn
127	Kotka, Kalaranta	hemmahamn, servicehamn
128	Varissaari	gästbrygga
129	Kotka, Sapokanlahti	hemmahamn, gästhamn
131	Mussalo	servicehamn
132	Santalahti	hemmahamn, gästhamn
133	Heinlahti, Leporanta	gästbrygga
134	Mussalo, Niinilahti	gästbrygga
135	Pyttis Fagerö	servicehamn
136	Svartviran	utfärdshamn
137	Tallbacka	hemmahamn, gästbrygga
138	Lököre	hemmahamn, servicehamn
140	Mäntyniemi	gästbrygga
142	Spjutsund	gästbrygga
145	Kirmosund	hemmahamn, gästbrygga
146	Svartholm	gästbrygga
147	Valkom	hemmahamn, servicehamn
148	Varvet	servicehamn
149	Märlax	hemmahamn, gästbrygga
150	Lovisa, Tullbron	gästbrygga
151	Lovisa, Skeppsbron	hemmahamn, gästhamn
153	Backstensstrand	gästbrygga
154	Rönnäs	gästbrygga
156	Kabböle	hemmahamn, gästhamn
157	Lillfjärden	utfärdshamn

158	Sunisund	hemmahamn, servicehamn
159	Bockhamn	utfärdshamn
161	Sandö	utfärdshamn
162	Sandholmen	gästbrygga
164	Äggskär	utfärdshamn
165	Fagerudden (Edesviken)	gästbrygga
168	Haiko	gästbrygga
169	Hammars	hemmahamn, servicehamn
171	Borgå	hemmahamn, gästhamn
173	Kuggsund	servicehamn
176	Fagerö	utfärdshamn, skyddshamn
178	Kalkstrand	gästbrygga
180	Bergarholmen	servicehamn
181	Gumbostrand	hemmahamn, servicehamn
182	Simsalö	servicehamn
184	Björnsö	servicehamn
187	Nordsjö, Bastöviken	hemmahamn, servicehamn
188	Svartviken	hemmahamn, gästbrygga
189	Lilla Kallvik	hemmahamn, gästbrygga
191	Rastböle	gästbrygga
192	Botbyviken	hemmahamn, servicehamn
195	Hästnässund	hemmahamn, gästbrygga
198	Järpholmen	hemmahamn, servicehamn
199	Haukkaniemi	hemmahamn, gästbrygga
200	Blåbärslandet	gästbrygga
201	Brändö, Valen	hemmahamn, gästbrygga
202	Brändö	hemmahamn, servicehamn
203	Helsingfors, Hagnäs torg	gästbrygga
204	Helsingfors, Norra kajen	hemmahamn, servicehamn
206	Helsingfors, Estbassängen	gästbrygga
207	Blekholmen	hemmahamn, gästbrygga
209	Långören	hemmahamn, gästbrygga
210	Skifferholmen	hemmahamn, gästhamn
211	Flisholmen	hemmahamn, gästbrygga
212	Rönnskär	gästbrygga, skyddshamn
214	Sandviksbassängen	hemmahamn, gästbrygga
215	Drumsö, Hallonnäsudden	hemmahamn, gästhamn
220	Kägelviken	hemmahamn, servicehamn
224	Björnviken	hemmahamn, servicehamn
227	Notudden	hemmahamn, gästhamn
228	Svinö skata	hemmahamn, servicehamn
230	Sököviken, Klobben	hemmahamn, gästbrygga
232	Pentala	hemmahamn, gästbrygga
236	Gåsgrundet	utfärdshamn, skyddshamn
238	Källvik	utfärdshamn, skyddshamn
239	Stor Svartö	utfärdshamn, skyddshamn
240	Stora Brändö	utfärdshamn
242	Järvö	skyddshamn
243	Dragesviken	hemmahamn, servicehamn
244	Bylandet	utfärdshamn, skyddshamn

246	Linlo	hemmahamn, utfärdshamn
249	Ingå	hemmahamn, gästhamn
250	Jakobshamn	gästhamn
251	Älgsjö	utfärdshamn, skyddshamn
253	Orslandet	servicehamn
254	Barölandet	gästbrygga
256	Barösund, Oskarsberg	gästbrygga
260	Höfnäs	gästbrygga
264	Sandnäsudd	servicehamn
267	Rösund	hemmahamn, servicehamn
270	Boxby	hemmahamn, servicehamn
272	Baggön	hemmahamn, servicehamn
274	Källviken	utfärdshamn
275	Ekenäs	hemmahamn, gästhamn
276	Ormnäs	gästbrygga
279	Åminnefors	hemmahamn, gästbrygga
282	Predium	hemmahamn, servicehamn
283	Lappvik	hemmahamn, servicehamn
286	Sommarö	servicehamn
287	Modermagan	utfärdshamn
288	Fladalandet	utfärdshamn
289	Älgö	utfärdshamn
290	Byxholm	utfärdshamn
291	Hangö, Östra hamnen	hemmahamn, gästhamn
292	Hangö, Smultrongrund	hemmahamn, gästhamn
294	Kapellhamnen	hemmahamn, gästbrygga
296	Hangöby	hemmahamn, servicehamn

Skärgårdshavet och Åland

298	Bromarv, östra	servicehamn
299	Vikare	gästbrygga
300	Hitis	gästbrygga (2 st.)
303	Nötholm	gästhamn
304	Rosala	gästhamn
308	Vänö	servicehamn
310	Skata	gästbrygga
311	Norrstrand	servicehamn
312	Bromarv, västra	gästbrygga
315	Lammala	servicehamn
318	Dalsbruk	hemmahamn, gästhamn
321	Stora Ängesön	gästbrygga
323	Kejsarhamn	gästbrygga
324	Högsåra	servicehamn
329	Tunnhamn	gästbrygga
331	Helsingholm	gästbrygga
335	Högländ	utfärdshamn
337	Pargas port	hemmahamn, servicehamn
339	Mjösund	gästbrygga

340	Dragsfjärd	servicehamn
342	Vestlax	hemmahamn, gästhamn
344	Förby	hemmahamn, servicehamn
346	Hästö	hemmahamn, gästbrygga
349	Finby kyrkby	hemmahamn, servicehamn
351	Mathildedal	hemmahamn, gästhamn
353	Tykö	hemmahamn, servicehamn
355	Vuohensaari	gästbrygga
356	Salo	hemmahamn, gästbrygga
358	Kokkila	hemmahamn, servicehamn
361	Eknäs	gästbrygga
363	Rantola	servicehamn
370	Pargas, Kalkholm	gästhamn
375	Sattmarkssundet	gästbrygga
380	Norrby, Solliden	gästbrygga
383	Pikis	hemmahamn, gästbrygga
385	Hovirinta	hemmahamn, gästbrygga
386	Åbo, Korpolaisbacken	servicehamn
387	Hirvensalo	servicehamn
388	Åbo, Aura å	gästhamn
391	Beckholmen	hemmahamn, gästbrygga
392	Runsala, Härkölälahti	hemmahamn, gästhamn
394	Runsala, Santalanlahti	hemmahamn, servicehamn (2 st.)
395	Runsala, Saaroniemi	gästbrygga
397	Tammisto, Haarlan salmi	hemmahamn, servicehamn
398	Lapila	gästbrygga
399	Satava	hemmahamn, servicehamn
402	Hahdenniemi	hemmahamn, servicehamn
404	Nådendal	hemmahamn, gästhamn
405	Kalevanniemi	hemmahamn, gästhamn
409	Särkäsalmi, Hanhi	hemmahamn, gästbrygga
411	Rimito kyrkby	hemmahamn, gästbrygga
415	Merimasku	gästhamn
417	Yllänpäänkari	utfärdshamn, skyddshamn
419	Teersalo	hemmahamn, gästhamn
421	Vehmassalmi	hemmahamn, servicehamn
424	Röölä	hemmahamn, servicehamn
427	Airismaa, Teros	hemmahamn, servicehamn
435	Airisto, Stormälö	hemmahamn, gästhamn
437	Ernholm	hemmahamn, servicehamn
439	Kyrkbacken, Nagu	hemmahamn, gästhamn
450	Galtby	fiskehamn
455	Houtsala, Norrskata	servicehamn
458	Björkö	servicehamn
460	Vitteludd	gästbrygga
461	Näsby	gästhamn
464	Vadviken	gästbrygga
466	Kittuis	hemmahamn, gästbrygga
470	Kirjais	servicehamn
475	Gullkrona	gästbrygga

478	Stenskar	gästbrygga, utfärdshamn
480	Brännskär	gästbrygga
482a	Berghamn, byhamnen	gästbrygga
482b	Berghamn, Västerby	utfärdshamn
483	Humleholm	gästbrygga
486	Rumar	gästbrygga
487	Korpoström	gästhamn
489	Konungsskär, Birsskär	utfärdshamn
490	Stora Hästö	utfärdshamn
491	Brunskär	gästbrygga
493	Verkan	gästhamn
494	Elvsö	servicehamn
498	Boskär	utfärdshamn
500	Nötö	hemmahamn, servicehamn
504	Aspö	gästbrygga
508	Yxskär	utfärdshamn
512	Borstö	gästbrygga
515	Lökholm	gästbrygga
519	Trunsö	gästbrygga
523	Björkö, Byviken	utfärdshamn
525	Jurmo	gästbrygga
529	Utö	servicehamn
532	Helsö	gästhamn
534	Sandvik	gästhamn
536	Karlby	gästhamn
538	Kyrkogårdsö	hemmahamn, utfärdshamn
540	Husö	gästhamn
545	Sottungalandet	servicehamn
548	Änikholm	servicehamn
549	Sanda	gästbrygga
551	Granskär	utfärdshamn
553	Svinö	hemmahamn, gästbrygga
555	Långnäs	hemmahamn, gästhamn
557	Prästösund	servicehamn
560	Bomarsund, Notviken	servicehamn
563	Kastelholm	gästbrygga
564	Godby	hemmahamn, gästbrygga
565	Kvarnbo	hemmahamn, gästbrygga
567	Kyrkviken	hemmahamn, gästbrygga
570	Degerby	servicehamn
571	Degerby	gästhamn
574	Rödhamn	utfärdshamn, skyddshamn
577	Östra Ytternäs	hemmahamn, servicehamn
578	Mariehamn, Österhamn	hemmahamn, gästhamn
583	Mariehamn, Västerhamn	hemmahamn, gästhamn
587	Notviken	gästhamn
589	Käringsund	gästhamn
593	Öra	servicehamn
595	Bastö	hemmahamn, gästbrygga
597	Hellö	gästbrygga

599	Karviken	hemmahamn, gästbrygga
600	Hamnsundet	hemmahamn, gästhamn
603	Vargata	gästbrygga
605	Hakkenpää	hemmahamn, servicehamn
606	Mussalo	gästbrygga
607	Kaitainen	gästbrygga
608	Patakahja	gästbrygga
611	Vasikkaluoto	gästbrygga
613	Parattula	hemmahamn, servicehamn
620	Palva	gästbrygga
622	Velkuanmaa	gästbrygga
626	Iniö, Norrby	gästhamn
627	Bruddalsviken	hemmahamn, gästhamn
629	Jumo	gästbrygga
633	Keistiö	gästhamn
637	Seglinge, Finnela	servicehamn
639	Remmarina	gästhamn
641	Enklinge	servicehamn
642	Torsholm	utfärdshamn
645	Lappo	gästhamn
647	Torsholma	gästhamn
649	Brändöby	servicehamn
654	Ytterstö	servicehamn
657	Åselholm	gästbrygga
660	Fiskö	servicehamn
662	Nötören	gästbrygga
666	Åva	servicehamn
668	Jurmo	servicehamn
674	Osnäs	hemmahamn, gästhamn
680	Lootholma	hemmahamn, gästbrygga
685	Kivimaa	gästbrygga
690	Kevo	gästbrygga
695	Kekoniitty	gästbrygga
700	Haanperänkari	utfärdshamn
701	Pietarinkari	hemmahamn, gästbrygga
703	Sorvakko, Salmeri	hemmahamn, servicehamn
704	Sorvakko	gästhamn
705	Suukari	hemmahamn, servicehamn
706	Nystad, Stadsviken	hemmahamn, gästhamn

Bottniska viken

710	Pyhämaa	hemmahamn, gästbrygga
713	Rohdainen, Suojala	hemmahamn, gästbrygga
714	Rohdainen, Kirkonranta	hemmahamn, gästbrygga
717	Santtio	hemmahamn, gästbrygga
718	Nihtiö	gästbrygga
720	Petäjäs	hemmahamn, gästhamn
722	Raumo, Porholma	gästhamn

723	Syväraumanlahti	hemmahamn, servicehamn
724	Pihlus	utfärdshamn
725	Reksaari	utfärdshamn
726	Levätys	skyddshamn
728	Laitakari	hemmahamn, servicehamn
730	Vähä-Huilkari	utfärdshamn
731	Ådöarna	utfärdshamn
733	Räfsö, Kaupparanta	gästbrygga
734	Räfsö, Santtu	hemmahamn, servicehamn
740	Björneborg, centrum	hemmahamn, gästbrygga
741	Stora Enskär	utfärdshamn
742	Seliskeri	utfärdshamn
743	Koppeloluoto	utfärdshamn
744	Haranlahti	servicehamn
747	Sastmola	gästhamn
748	Krookka	hemmahamn, servicehamn
750	Yttergrund	utfärdshamn
752	Kilen	servicehamn
754	Skaf tung, Västra ändan	servicehamn, gästbrygga
757	Kristinestad	servicehamn
758	Högholmen	hemmahamn, gästbrygga
759	Kristinestad, centrum	gästhamn
762	Ådskär	hemmahamn, servicehamn
763	Kaskö	gästhamn
764	Tjärlax	gästbrygga
765	Öskata	gästbrygga
768	Gåshällan	utfärdshamn
771	Fagerö, Rangsbj	hemmahamn, gästbrygga
774	Blaxnäs	gästbrygga
776	Harrström	gästbrygga
779	Storkorshamn	gästbrygga
781	Bredskär	gästbrygga
782	Bredhällan	hemmahamn, gästbrygga
783	Bergö	gästbrygga
784	Strömmingsbådan	skyddshamn
785	Rönnskär, Fälskär	utfärdshamn
786	Perisgrund	gästbrygga
788	Molpe-Ström	gästbrygga (2 st.)
790	Vägvik	gästbrygga
792	Åminne	hemmahamn, servicehamn
794	Saukkoranta	gästbrygga
797	Långskär	gästbrygga
801	Vasklot	hemmahamn, gästbrygga
802	Vasklot	hemmahamn, servicehamn
803	Vasklot	hemmahamn, gästhamn
805	Vasa, Inre hamnen	gästbrygga
807	Brändö	hemmahamn, servicehamn
808	Nagelskär	utfärdshamn
809	Granskär	gästbrygga
810	Lars Björkaskär	utfärdshamn

811	Replot, färjfäste	gästbrygga
812	Bullerås	gästbrygga
815	Klobbskat	gästbrygga
818	Björkö	hemmahamn, gästbrygga
819	Replot	hemmahamn, gästhamn
821	Furusjär	gästbrygga
824	Petsmo	hemmahamn, gästbrygga
827	Stråkaviken	hemmahamn, gästbrygga
830	Nabben	hemmahamn, gästhamn
835	Stelet	utfärdshamn
836	Oravais, Strandby	hemmahamn, servicehamn
839	Stubben	gästbrygga
840	Brännskata	gästbrygga
842	Monäs	gästbrygga
844	Loppan	utfärdshamn
847	Nykarleby, Andra sjön	hemmahamn, gästbrygga
851	Grisselö	gästbrygga
853	Öuran	utfärdshamn
854	Jovarpet	gästbrygga
855	Ådö	servicehamn
859	Jakobstad, Smultrongrund	hemmahamn, gästhamn
860	Jakobstad, Gamla hamn	servicehamn
865	Köpmanholmen	utfärdshamn
868	Storströmmen	servicehamn
870	Hästökatan	hemmahamn, gästbrygga
872	Hickarö	gästbrygga
873	Inre Bergskär	gästbrygga
875	Bodö	servicehamn
877	Yxpila, Potten	hemmahamn, servicehamn
878	Remmargrundet	utfärdshamn
880	Tankar	gästbrygga
883	Karleby, Mustakari	hemmahamn, gästhamn
884	Karleby, Elba	hemmahamn, gästbrygga
887	Renögrund	gästbrygga
890	Ohtakari	gästbrygga
894	Sautinkari	gästbrygga
895	Pikku-Mansikka	gästbrygga
900	Hiekkasärkät, Keskuskari	hemmahamn, gästbrygga
905	Maakalla	gästbrygga
910	Elävisluoto	gästbrygga
920	Pohjaskari	hemmahamn, gästbrygga
925	Brahestad, Lapaluoto, Maivanperä	hemmahamn, gästbrygga
930	Iso-Kraaseli	gästbrygga
936	Ulkofantti	hemmahamn, gästbrygga
938	Brahestad, Tervahovi	hemmahamn, servicehamn
939	Brahestad, Pikkulahti	hemmahamn, servicehamn
940	Tauvo	gästbrygga
941	Merikylänlahti	gästbrygga
943	Varessäikkä	gästbrygga
944	Pöllä	gästbrygga, skyddshamn

946	Ulkokarvo	gästbrygga
952	Marjaniemi	hemmahamn, gästbrygga
954	Huikku	hemmahamn, gästbrygga
959	Hietasaari	hemmahamn, gästhamn
960	Uleåborg, Kauppatori	servicehamn
964	Pöllisaari	hemmahamn, gästhamn
967	Toppilansalmi	servicehamn
975	Haukipudas, båtstation	servicehamn
982	Haukipudas, Niemeläntörmä	gästbrygga
988	Kemi	hemmahamn, gästhamn
992	Valmarinniemi	gästbrygga
995	Räyhä	hemmahamn, gästbrygga
998	Torneå	servicehamn